

**Jak przygotować się
do zmian
2023
w podatkach
i rachunkowości**

Poszczególne części opracowania przygotowali:

Sławomir Biliński – CIT, PIT, PCC

Joanna Dmowska – VAT

Dorota Kowalczyk – Akcyza

Paweł Muż – Rachunkowość

Ewa Sławińska – Ordynacja podatkowa, NIP, Krajowa Administracja Skarbowa,
Podatek od spadków i darowizn

Katarzyna Wojciechowska – PIT, CIT

Sekretarz redakcji, korekta:

Agnieszka Wójcik

Skład:

Edyta Wojtecka

Dodatek opracowany przez redakcję „MONITORA księgowego” we współpracy z redakcją
„Biuletynu VAT”

Spis treści

Wykaz skrótów	10
I. VAT	11
Zmiany od 31 grudnia 2022 r.	
1. Wydłużenie terminu ważności potwierżeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym	11
1.1. Na czym polegają zmiany	11
1.2. Przygotowanie do zmian	11
2. Doręczanie pism o przedłużaniu 15-dniowego terminu zwrotu na konto w e-Urzędzie	12
2.1. Na czym polegają zmiany	12
2.2. Przygotowanie do zmian	12
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
3. Grupa VAT	12
3.1. Na czym polegają zmiany	12
3.2. Przygotowanie do zmian	16
4. Zmiany w zasadach wypełniania ewidencji JPK_V7	17
4.1. Na czym polegają zmiany	17
4.2. Przygotowanie do zmian	18
5. Wyższe limity dla podatników rozliczających się kwartalnie	19
5.1. Na czym polegają zmiany	19
5.2. Przygotowanie do zmian	20
6. Przedłużenie tarczy antyinflacyjnej	20
6.1. Na czym polegają zmiany	20
6.2. Przygotowanie do zmian	20
Zmiany od 1 lutego 2023 r.	
7. Obowiązek ewidencjonowania obrotu w myjniach samochodowych	21
7.1. Na czym polegają zmiany	21
7.2. Przygotowanie do zmian	21
Zmiany od 13 lutego 2023 r.	
8. Zmiana terminów zapłaty VAT od wewnątrzspółnotowego nabycia wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia akcyzy	24
8.1. Na czym polegają zmiany	24
8.2. Przygotowanie do zmian	24
Zmiany od 1 lipca 2023 r.	
9. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez grupy VAT	25
9.1. Na czym polegają zmiany	25
9.2. Przygotowanie do zmian	25
10. Zmiany wprowadzane w ramach projektu SLIM VAT 3	25

II. RACHUNKOWOŚĆ	29
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Wyższa kwota limitu zobowiązująca do prowadzenia ksiąg rachunkowych	29
1.1. Na czym polegają zmiany	29
1.2. Przygotowanie do zmian	29
2. Badanie sprawozdania finansowego za 2022 r.	30
2.1. Na czym polegają zmiany	30
2.2. Przygotowanie do zmian	30
III. CIT/PIT – przepisy wspólne	32
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Amortyzacja nieruchomości mieszkalnych	32
1.1. Na czym polegają zmiany	32
1.2. Przygotowanie do zmian	32
2. Opłaty za przeprowadzenie badania technicznego pojazdu po wyznaczonej dacie ...	32
2.1. Na czym polegają zmiany	32
2.1. Przygotowanie do zmian	33
3. Jednorazowa amortyzacja środków trwałych	33
3.1. Na czym polegają zmiany	33
3.2. Przygotowanie do zmian	33
4. Uproszczenia w uldze na złe długie	34
4.1. Na czym polegają zmiany	34
4.2. Przygotowanie do zmian	34
5. Zmiana warunków uznania za zagraniczną jednostkę kontrolowaną (CFC)	34
5.1. Na czym polegają zmiany	34
5.2. Przygotowanie do zmian	35
6. Uproszczenie procedury zwrotu podatku od przychodów z budynków	35
6.1. Na czym polegają zmiany	35
6.2. Przygotowanie do zmian	35
7. Zmiany w podatku u źródła (WHT)	36
7.1. Na czym polegają zmiany	36
7.2. Przygotowanie do zmian	36
Zmiany od 1 lutego 2023 r.	
8. Zmiany w uldze na robotyzację	37
8.1. Na czym polegają zmiany	37
8.2. Przygotowanie do zmian	37
IV. CIT	38
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Estoński CIT – zmiana terminu zapłaty podatku z przekształcenia	38
1.1. Na czym polegają zmiany	38
1.2. Przygotowanie do zmian	38
2. Ujednoczenie terminu zaliczania do kosztów składek na ubezpieczenia społeczne ...	38
2.1. Na czym polegają zmiany	38
2.2. Przygotowanie do zmian	39

3.	Zwolnienie z podatku dochodów przedsiębiorstw społecznych	39
3.1.	Na czym polegają zmiany	39
3.2.	Przygotowanie do zmian	39
4.	Podatek od przerzuconych dochodów	40
4.1.	Na czym polegają zmiany	40
4.2.	Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	41
4.3.	Przygotowanie do zmian	41
5.	Zmiany w warunkach stosowania minimalnego podatku dochodowego	41
5.1.	Na czym polegają zmiany	41
5.2.	Przygotowanie do zmian	42
6.	Minimalny podatek dochodowy – ustalenie podstawy.	42
6.1.	Na czym polegają zmiany	42
6.2.	Przygotowanie do zmian	42
7.	Rozszerzenie katalogu wyłączeń z podatku minimalnego i zawieszenie obowiązku jego płacenia.	42
7.1.	Na czym polegają zmiany	42
7.2.	Przygotowanie do zmian	43
8.	Uregulowanie polskich spółek holdingowych (PSH)	43
8.1.	Na czym polegają zmiany	43
8.2.	Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	43
8.3.	Przygotowanie do zmian	43
9.	Zwolnienie z podatku przychodów z dywidend spółek holdingowych	44
9.1.	Na czym polegają zmiany	44
9.2.	Przygotowanie do zmian	44
10.	Aktualizacja danych dużych podatników	44
10.1.	Na czym polegają zmiany	44
10.2.	Przygotowanie do zmian	44
11.	Zmiany w obowiązku informacyjnym podatników posiadających zakłady (oddziały) położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż właściwa ze względu na ich siedzibę.	45
11.1.	Na czym polegają zmiany	45
11.2.	Przygotowanie do zmian	45
12.	Przejście na estoński CIT w trakcie roku podatkowego	45
12.1.	Na czym polegają zmiany	45
12.2.	Przygotowanie do zmian	46
13.	Zmiany w estońskim CIT – wydatki na środki transportu niezwiązane z działalnością gospodarczą	46
13.1.	Na czym polegają zmiany	46
13.2.	Przygotowanie do zmian	46
V.	PIT	47
	Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1.	Ograniczenie ulgi na zabytki.	47
1.1.	Na czym polegają zmiany	47
1.2.	Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	47

1.3. Przygotowanie do zmian	47
2. Zmiana w zasadach normujących doliczanie w rozliczeniu rocznym dochodów małoletnich dzieci do dochodów rodziców	48
2.1. Na czym polegają zmiany	48
2.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	48
2.3. Przygotowanie do zmian	48
3. Zmiany w zasadach stosowania przez płatników kwoty wolnej od podatku	49
3.1. Na czym polegają zmiany	49
3.2. Przygotowanie do zmian	50
4. Zwolnienie płatnika z obowiązku poboru zaliczki na podatek	50
4.1. Na czym polegają zmiany	50
4.2. Przygotowanie do zmian	51
5. Sposób składania przez podatników oświadczeń płatnikom PIT	51
5.1. Na czym polegają zmiany	51
5.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	52
5.3. Przygotowanie do zmian	52
6. Brak odpowiedzialności płatnika za nieprawidłowe pobieranie zaliczek na PIT z winy podatnika	53
6.1. Na czym polegają zmiany	53
6.2. Przygotowanie do zmian	53
7. Umożliwienie pracownikom rezygnacji ze stosowania podwyższonych kosztów pracowniczych	53
7.1. Na czym polegają zmiany	53
7.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	53
7.3. Przygotowane do zmian	53
8. Moment ujęcia przez płatnika w kosztach składek na ubezpieczenia społeczne	54
8.1. Na czym polegają zmiany	54
8.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	55
8.3. Przygotowanie do zmian	55
9. Zmiany w zaliczkach wpłacanych bez pośrednictwa płatników	56
9.1. Na czym polegają zmiany	56
9.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	56
9.3. Przygotowanie do zmian	56
10. Opodatkowanie nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych	56
10.1. Na czym polegają zmiany	56
10.2. Przygotowanie do zmian	57
11. Podwyższenie kwoty PIT przekazywanej w zeznaniu rocznym na rzecz OPP	57
11.1. Na czym polegają zmiany	57
11.2. Przygotowanie do zmian	57
12. Wyższe limity w ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych	57
12.1. Na czym polegają zmiany	57
12.2. Przygotowanie do zmian	58
13. Zmiany w terminie opłacania ryczałtu ewidencjonowanego	59
13.1. Na czym polegają zmiany	59

13.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	60
13.3. Przygotowanie do zmian	60
14. Opodatkowanie najmu prywatnego tylko ryczałtem ewidencjonowanym	60
14.1. Na czym polegają zmiany	60
14.2. Przygotowanie do zmian	61
VI. AKCYZA	62
Zmiany od 31 grudnia 2022 r.	
1. Przedłużenie zwolnienia dla hybryd „z wtyczką”	62
1.1. Na czym polegają zmiany	62
1.2. Przygotowanie do zmian	62
2. Elektronizacja ewidencji akcyzowych	62
2.1. Na czym polegają zmiany	62
2.2. Przygotowanie do zmian	62
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
3. Zmiana wysokości stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia	63
3.1. Na czym polegają zmiany	63
3.2. Przygotowanie do zmian	63
4. Przesunięcie wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych	64
4.1. Na czym polegają zmiany	64
4.2. Przygotowanie do zmian	65
5. Ułatwienia dla krajowych, małych producentów alkoholi	65
5.1. Na czym polegają zmiany	65
5.2. Przygotowanie do zmian	65
6. Uzyskanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego	65
6.1. Na czym polegają zmiany	65
6.2. Przygotowanie do zmian	66
7. Doprecyzowanie przepisów dotyczących stosowania e-DD	66
7.1. Na czym polegają zmiany	66
7.2. Przygotowanie do zmian	67
8. Uproszczenia fotowoltaiczne dla JST	67
8.1. Na czym polegają zmiany	67
8.2. Przygotowanie do zmian	67
9. Deklaracje w zakresie wyrobów węglowych	69
9.1. Na czym polegają zmiany	69
9.2. Przepisy przejściowe	69
9.3. Przygotowanie do zmian	69
10. Nowa definicja płynów do papierosów elektronicznych	70
10.1. Na czym polegają zmiany	70
10.2. Przygotowanie do zmian	70
Zmiany od 16 stycznia 2023 r.	
11. Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców, jak też przez tzw. wysyłające podmioty zagraniczne	70

11.1. Na czym polegają zmiany	70
11.2. Przygotowanie do zmian	71
Zmiany od 13 lutego 2023 r.	
12. Elektroniczacja obrotu wewnątrzspółnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy	72
12.1. Na czym polegają zmiany	72
12.2. Przygotowanie do zmian	73
13. Ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe przy odbiorze wyrobów jako uprawnieni odbiorcy	73
13.1. Na czym polegają zmiany	73
13.2. Przygotowanie do zmian	73
14. Import do składu podatkowego	74
14.1. Na czym polegają zmiany	74
14.2. Przygotowanie do zmian	74
15. Eksport ze składu podatkowego z wykorzystaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy	75
15.1. Na czym polegają zmiany	75
15.2. Przygotowanie do zmian	75
16. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przepadkowi	75
16.1. Na czym polegają zmiany	75
16.2. Przygotowanie do zmian	77
17. Zmiany w definicji ubytków wyrobów akcyzowych	77
17.1. Na czym polegają zmiany	77
17.2. Przygotowanie do zmian	78
18. Zwolnienie z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego podmioty przez przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem	78
18.1. Na czym polegają zmiany	78
18.2. Przygotowanie do zmian	78
19. Zmiany w zakresie zwrotów akcyzy	78
19.1. Na czym polegają zmiany	78
19.2. Przygotowanie do zmian	79
VII. Ordynacja podatkowa	80
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Dostosowanie przepisów Ordynacji podatkowej do tzw. grup VAT	80
1.1. Na czym polegają zmiany	80
1.2. Przygotowanie do zmian	80
2. Pomniejszenie nadpłaty podatku w przypadku przekroczenia limitu wpłat na OPP	80
2.1. Na czym polegają zmiany	80
2.2. Przygotowanie do zmian	81
3. Podwyżka wartości zastawu skarbowego	81
3.1. Na czym polegają zmiany	81
3.2. Przygotowanie do zmian	81
4. Wprowadzenie obowiązku przekazywania ORD-U i informacji TPR w przypadku transakcji kontrolowanych z tzw. rajami podatkowymi	82

4.1. Na czym polegają zmiany	82
4.2. Przygotowanie do zmian	82
5. Wyższe kary porządkowe	82
5.1. Na czym polegają zmiany	82
5.2. Przygotowanie do zmian	83
Zmiany od 1 marca 2023 r.	
6. Obowiązek przekazywania informacji przez notariuszy	83
6.1. Na czym polegają zmiany	83
6.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	84
6.3. Przygotowanie do zmian	84
Zmiany od 1 lipca 2023 r.	
7. Obowiązki Krajowej Rady Notarialnej	84
7.1. Na czym polegają zmiany	84
7.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	85
7.3. Przygotowanie do zmian	85
VIII. NIP – zasady ewidencji i identyfikacji podatników i płatników	86
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Zgłoszenie identyfikacyjne grupy VAT	86
1.1. Na czym polegają zmiany	86
1.2. Przygotowanie do zmian	86
IX. Krajowa Administracja Skarbowa	87
Zmiany od 1 lipca 2023 r.	
1. Dane ewidencyjne w CRDP	87
1.1. Na czym polegają zmiany	87
1.2. Przygotowanie do zmian	87
X. PCC	88
Zmiany od 1 stycznia 2023 r.	
1. Wyłączenie z PCC niektórych czynności cywilnoprawnych nieobjętych VAT	88
1.1. Na czym polegają zmiany	88
1.2. Przygotowanie do zmian	88
Zmiany od 1 marca 2023 r.	
2. Uchylenie obowiązku przekazywania do KAS papierowych wypisów aktów notarialnych	88
2.1. Na czym polegają zmiany	88
2.2. Przygotowanie do zmian	89
XI. Podatek od spadków i darowizn	90
Zmiany od 1 marca 2023 r.	
1. Uchylenie obowiązku przekazywania do KAS papierowych wypisów aktów notarialnych	90
1.1. Na czym polegają zmiany	90
1.2. Przygotowanie do zmian	90
2. Zmiana upoważnienia do wydania rozporządzenia dla płatników	90
2.1. Na czym polegają zmiany	90
2.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym	91
2.3. Przygotowanie do zmian	91

Wykaz skrótów

Ordynacja podatkowa – ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.

projekt ustawy zmieniającej – projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – projekt po pierwszym czytaniu w Sejmie, skierowany do Komisji Finansów Publicznych

rozporządzenie w sprawie JPK – rozporządzenie Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług – Dz.U. z 2019 r. poz. 1988 z późn. zm.

rozporządzenie w sprawie ulgi na zakup kas – rozporządzenie Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie odliczania lub zwrotu kwot wydanych na zakup kas rejestrujących oraz zwrotu tych kwot przez podatnika – j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 820

upsd – ustawa z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn – Dz.U. z 2021 r. poz. 1043 z późn. zm.

ustawa nowelizująca z 7 października 2022 r. – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180

ustawa nowelizująca z 9 czerwca 2022 r. – ustawa z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.

ustawa o CIT – ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.

ustawa o KAS – ustawa 6 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej – Dz.U. z 2021 r. poz. 422 z późn. zm.

ustawa o NIP – ustawa z 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników – Dz.U. z 2022 r. poz. 166 z późn. zm.

ustawa o PCC – ustawa z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 111 z późn. zm.

ustawa o PIT – ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.

ustawa o podatku akcyzowym – ustawa z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143 z późn. zm.

ustawa o rachunkowości – ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.

ustawa o VAT – ustawa o podatku od towarów i usług – j.t. z 2022 r. poz. 931 z późn. zm.

uzpd – ustawa z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1993 z późn. zm.

I. VAT

Zmiany od 31 grudnia 2022 r.

1. Wydłużenie terminu ważności potwierdzeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym

1.1. Na czym polegają zmiany

Podatnicy mogą sprzedawać kasy, które mają ważne potwierdzenia o spełnieniu przez nie funkcji, kryteriów i warunków technicznych. Dla kas z elektronicznym zapisem kopii ważność tych potwierdzeń miała się zakończyć z dniem 31 grudnia 2022 r. Ustawodawca postanowił wydłużyć ten termin, ale tylko dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym. Według definicji wskazanej w rozporządzeniu w sprawie kas rejestrujących kasy specjalne to takie, których konstrukcja i program pracy uwzględniają ich szczególne zastosowanie i spełniają szczególne wymagania techniczne (kryteria i warunki techniczne) dla kas związane ze szczególnymi formami obrotu lub sprzedaży określonych towarów i usług lub potrzebą współpracy kasy z innymi urządzeniami niezbędnymi do stosowania w danym rodzaju działalności. Do kas specjalnych zaliczamy kasy:

- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług przewozu osób oraz ich bagażu podręcznego taksówkami,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy sprzedaży leków, z funkcją rozliczania recept refundowanych,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy świadczeniu usług w zakresie transportu pasażerskiego,
- rozliczające więcej niż jedną transakcję równocześnie,
- przeznaczone do prowadzenia ewidencji przy sprzedaży towarów i usług w wolnych obszarach celnych lub składach celnych,
- umieszczane w urządzeniach do automatycznej sprzedaży towarów i usług.

Okres obowiązywania potwierdzeń dla tego rodzaju kas wydłużono z mocy prawa do 31 grudnia 2023 r. Nie trzeba będzie występować o ich przedłużenie.

W 2023 r. podatnicy nie będą już mogli kupić kasy fiskalnej z elektronicznym zapisem kopii o przeznaczeniu ogólnym. Będą mogli kupić wyłącznie kasę online. Natomiast podatnicy, którzy już używają kas z elektronicznym zapisem kopii nabytych przed 1 stycznia 2023 r., mogą ich używać nadal. Nie są zobowiązani do ich wymiany na kasy online.

1.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy, którzy zamierzają wymienić kasę o zastosowaniu ogólnym lub będą zobowiązani do jej zakupu, a chcą, aby była to kasa starego typu, tj. kasa z elektronicznym zapisem kopii, muszą dokonać zakupu i zafiskalizować ją do końca 2022 r. Mimo że potwierdzenia dla tych kas stracą ważność od 2023 r., będzie je można nadal użytkować.

Sprzedawcy kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym będą mogli je nadal sprzedawać. Nie dotyczy to kas ogólnych, które muszą zostać wycofane ze sprzedaży. W tym przypadku w ofercie pozostaną tylko kasy online.

ŹRÓDŁO:

- art. 7 pkt 2, art. 10 projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – projekt po pierwszym czytaniu w Sejmie, skierowany do Komisji Finansów Publicznych; dalej: projekt ustawy zmieniającej

2. Doręczanie pism o przedłużaniu 15-dniowego terminu zwrotu na konto w e-Urzędzie

2.1. Na czym polegają zmiany

Obecnie użytkownik konta w e-Urzędzie Skarbowym może wyrazić zgodę na doręczanie na to konto pism wydawanych przez organy KAS. Do tej nowej formy doręczeń zostaną dostosowane regulacje VAT dotyczące doręczania postanowień o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu albo decyzji o odmowie tego zwrotu. Dlatego gdy postanowienia o przedłużeniu 15-dniowego terminu zwrotu albo decyzji o odmowie dokonania zwrotu różnicy podatku w tym terminie nie zostaną podjęte w terminie 4 dni od dnia umieszczenia ich na koncie w e-Urzędzie Skarbowym, a podatnik wyraził zgodę na taki sposób doręczeń pism, doręczenie będzie uznane za dokonane z upływem terminu tych 4 dni.

2.2. Przygotowanie do zmian

Jeśli w twojej firmie wnioskujecie o zwrot w terminie 15 dni, poinformuj swoich pracowników lub klientów, że w przypadku gdy została wyrażona zgoda na otrzymywanie pism na konto w e-Urzędzie, postanowienie o przedłużeniu terminu zwrotu lub decyzja o odmowie zwrotu mogą być doręczone w taki sposób. Gdy wnioskujemy o taki zwrot, należy sprawdzić swoją skrzynkę, gdyż po 4 dniach od zamieszczenia pisma na koncie e-Urzędu uważa się je za doręczone. Od tego dnia liczony jest termin na złożenie zażalenia od postanowienia czy odwołania od decyzji. Nie można się wtedy powoływać na fakt, że nie mieliśmy wiedzy o doręczeniu pisma.

ŹRÓDŁO:

- art. 7 pkt 1 projektu ustawy zmieniającej

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

3. Grupa VAT

3.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. do ustawy o VAT zostanie wprowadzona nowa kategoria podatników VAT. Będzie to grupa VAT, która została zdefiniowana jako grupa podmiotów powiązanych finansowo, ekonomicznie i organizacyjnie, zarejestrowana jako podatnik VAT.

Zasady tworzenia grupy VAT

Grupę VAT mogą utworzyć podatnicy:

- 1) posiadający siedzibę na terytorium kraju lub
- 2) nieposiadający siedziby na terytorium kraju – w zakresie, w jakim prowadzą działalność gospodarczą na terytorium kraju za pośrednictwem oddziału położonego na jego terytorium.

Podatnik może być członkiem tylko jednej grupy VAT. Natomiast grupa VAT nie może być:

- członkiem innej grupy VAT,
- powiększona o innych członków ani pomniejszona o któregokolwiek z członków wchodzących w jej skład.

Członkowie grupy VAT muszą być ze sobą powiązani. Warunki istnienia powiązań między członkami grupy VAT – finansowych, ekonomicznych i organizacyjnych – będą musiały być spełnione nieprzerwanie przez okres, w jakim ta grupa VAT posiada status podatnika. Muszą istnieć łącznie trzy rodzaje powiązań.

Podatników będzie uważało się za powiązanych finansowo, jeśli jeden z nich, będący członkiem grupy VAT, będzie posiadał bezpośrednio ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym lub ponad 50% praw głosu w organach kontrolnych, stanowiących bądź zarządzających, albo ponad 50% prawa do udziału w zysku każdego z pozostałych podatników będących członkami tej grupy VAT.

Natomiast o powiązaniach ekonomicznych będziemy mówili, jeżeli:

- 1) przedmiot głównej działalności członków grupy VAT ma taki sam charakter lub
- 2) rodzaje działalności prowadzonej przez członków grupy VAT uzupełniają się i są wzajemnie zależne, lub
- 3) członek grupy VAT prowadzi działalność, z której w całości lub w dużej mierze korzystają inni członkowie grupy VAT.

Z kolei podatników będzie uważało się za powiązanych organizacyjnie, jeżeli:

- 1) prawnie lub faktycznie, bezpośrednio albo pośrednio będą znajdowali się pod wspólnym kierownictwem lub
- 2) będą organizować swoje działania całkowicie lub częściowo w porozumieniu.

Grupa VAT musi być utworzona na co najmniej 3 lata.

Opodatkowanie transakcji w grupie VAT

W grupie VAT dostawy towarów i świadczenie usług dokonane:

- przez członka grupy VAT na rzecz danego członka tej samej grupy nie będą podlegały opodatkowaniu VAT,
- przez członka grupy VAT na rzecz podmiotu spoza tej grupy będą uznane za dokonane przez tę grupę,
- na rzecz członka grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy będą uważane za dokonane na rzecz tej grupy.

Specjalne regulacje przewidziano natomiast, gdy członkiem grupy będzie oddział innego podatnika (zob. tabelę).

Tabela. Specjalne rozliczenie VAT, gdy członkiem grupy jest oddział

Czynności faktycznie dokonat:	Czynność została dokonana na rzecz:	Dana czynność jest uznawana za dokonaną:
oddział będący członkiem grupy VAT	1) podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, który utworzył ten oddział, 2) innego oddziału podatnika, o którym mowa w pkt 1, położonego poza terytorium kraju	przez grupę VAT na rzecz podmiotu, który do niej nie należy
1) podatnik nieposiadający siedziby na terytorium kraju, który utworzył oddział, 2) inny oddział podatnika, o którym mowa w pkt 1, położony poza terytorium kraju	oddziału będącego członkiem grupy VAT	na rzecz grupy VAT przez podmiot spoza tej grupy
podatnik posiadający siedzibę na terytorium kraju, który utworzył oddział w innym kraju UE, będący członkiem grupy VAT w tym kraju	oddziału będącego członkiem grupy VAT utworzonej w innym kraju UE	na rzecz grupy VAT utworzonej w innym kraju UE
oddział będący członkiem grupy VAT utworzonej w państwie członkowskim innym niż Polska	podatnika posiadającego siedzibę na terytorium kraju, który utworzył ten oddział	przez grupę VAT z państwa członkowskiego innego niż Polska

Niepodlegające opodatkowaniu VAT czynności między członkami grupy VAT nie będą również podlegały podatkowi od czynności cywilnoprawnych, z wyjątkiem:

- umów sprzedaży i zamiany, których przedmiotem jest nieruchomości lub jej część albo prawo użytkowania wieczystego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do miejsca postojowego w garażu wielostanowiskowym, lub udział w tych prawach,
- umów sprzedaży udziałów i akcji w spółkach handlowych.

Wynika z tego, że wskazane umowy będą podlegały PCC, nawet gdy będą dokonywane między członkami grupy VAT.

W przypadku grupy VAT będą również obowiązywały szczególne zasady ustalania proporcji służącej do ustalenia VAT naliczonego do odliczenia. Zakupy wykorzystywane zarówno do wykonywania czynności dających prawo do odliczenia podatku naliczonego, jak i do czynności, które prawa takiego nie dają, jeżeli:

- możliwe będzie przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy VAT – odliczenia częściowe dokonywane będą przy zastosowaniu proporcji obliczonej dla tych konkretnych członków grupy VAT, a nie dla całej grupy (art. 90 ust. 10c ustawy o VAT),
- nie będzie możliwe przyporządkowanie tych czynności do poszczególnych członków grupy VAT – odliczenia częściowe dokonywane będą przy zastosowaniu proporcji obliczonej dla całej grupy VAT (art. 90 ust. 10d ustawy o VAT).

Grupę VAT w zakresie jej obowiązków podatkowych, w tym wynikających z ustawy o VAT, Ordynacji podatkowej, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników oraz ustawy o KAS, będzie reprezentował przedstawiciel grupy VAT.

JPK_V7 w imieniu grupy VAT złoży jej przedstawiciel. Grupa VAT w rozliczeniu za pierwszy okres rozliczeniowy może uwzględnić kwotę nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy wynikającą z ostatnich deklaracji podatkowych złożonych przez jej członków jako podatników.

Rozliczenie po utracie statusu podatnika przez grupę VAT

Grupa VAT straci status podatnika:

- 1) z dniem poprzedzającym dzień wystąpienia zmian w stanie faktycznym lub w stanie prawnym skutkujących naruszeniem warunków uznania grupy VAT za podatnika,
- 2) z upływem terminu, na jaki została utworzona.

Gdy grupa VAT straci status podatnika, będzie zobowiązana złożyć JPK_V7 jeszcze za okres rozliczeniowy, w którym utraciła status podatnika. Natomiast kwota nadwyżki podatku naliczonego nad należnym wynikająca z ostatniej deklaracji będzie podlegać:

- zwrotowi na rzecz przedstawiciela grupy VAT lub
- odliczeniu w rozliczeniu za następny okres rozliczeniowy przedstawiciela grupy VAT.

Po utracie przez grupę VAT statusu podatnika nadal jej przedstawiciel będzie mógł dokonywać korekt rozliczeń podatku za okresy rozliczeniowe, w których grupa VAT była podatnikiem. Zyska także prawo do złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty za ten okres. Będzie mu również przysługiwał zwrot tej nadpłaty.

Natomiast stroną w postępowaniu podatkowym w sprawach dotyczących zobowiązania podatkowego należnego za okres obowiązywania grupy VAT będą mogli być członkowie, którzy tworzyli grupę VAT w momencie utraty przez tę grupę statusu podatnika.

Po wykreśleniu z rejestru grupy VAT jej członkowie nie będą musieli składać zgłoszenia rejestracyjnego, aby uzyskać status podatnika. Naczelnik urzędu skarbowego będzie przywracał z urzędu zarejestrowanie członka tej grupy VAT jako podatnika VAT ze statusem takim, jaki posiadał przed dniem wykreślenia.

Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe grupy VAT

W okresie posiadania statusu podatnika przez grupę VAT oraz po utracie przez tę grupę tego statusu jej członkowie będą odpowiadali solidarnie za zobowiązania grupy VAT z tytułu podatku. Deklaracja JPK_V7 złożona przez grupę VAT będzie stanowiła podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego również na rzecz członka grupy VAT, gdy podatek nie zostanie zapłacony.

Uprawnienia grupy VAT

Grupa VAT będzie mogła korzystać z ochrony, gdy zastosuje się do interpretacji wydanej przed powstaniem grupy VAT, na wniosek podmiotu planującego utworzenie tej grupy, w zakresie jej działalności.

Kontrole podatkowe wobec grupy VAT będą prowadzone na tej samej zasadzie jak w przypadku grup kapitałowych, z tym że kontrolę będzie prowadził naczelnik urzędu skarbowego.

go właściwy dla przedstawiciela grupy VAT. W przypadku kontroli podatkowej w zakresie funkcjonowania podatkowej grupy VAT kontrolowanym będzie każda spółka wchodząca w skład tej grupy w okresie objętym kontrolą podatkową.

3.2. Przygotowanie do zmian

Jeśli grupa podmiotów powiązanych stwierdzi, że spełnia warunki i będzie chciała się rozliczać wspólnie z VAT jako jeden podmiot, to powinna się do tego przygotować.

Krok 1. Podpisz umowę o utworzeniu grupy VAT

Pierwszym krokiem jest podpisanie umowy. Umowę o utworzeniu grupy VAT należy sporządzić na piśmie. Musi ona zawierać co najmniej następujące dane:

- 1) nazwę grupy VAT z dodatkowym oznaczeniem „grupa VAT” lub „GV”,
- 2) dane identyfikacyjne podatników tworzących grupę VAT, w tym dane dotyczące oddziału – w przypadku podatnika nieposiadającego siedziby na terytorium kraju, oraz wysokość kapitału zakładowego każdego z tych podatników,
- 3) wskazanie przedstawiciela grupy VAT, wyznaczonego spośród jej członków,
- 4) dane identyfikacyjne udziałowców (akcjonariuszy) i wysokość ich udziału w kapitale zakładowym podatników tworzących grupę VAT, posiadających ponad 50% udziałów (akcji) w kapitale zakładowym tych podatników,
- 5) wskazanie okresu, na jaki grupa VAT została utworzona, nie krótszego niż 3 lata.

Krok 2. Dokonaj rejestracji grupy do VAT

Grupa będzie rozliczała wspólnie VAT za pośrednictwem wskazanego w umowie przedstawiciela, czyli podmiotu reprezentującego grupę VAT w zakresie jej obowiązków. Przedstawiciel grupy VAT będzie musiał złożyć w jej imieniu zgłoszenie rejestracyjne VAT-R₍₁₆₎ wraz z umową o jej utworzeniu do właściwego dla siebie naczelnika urzędu skarbowego.

Naczelnik urzędu skarbowego nie zarejestruje grupy do VAT, jeżeli nie zostaną spełnione warunki do uznania jej za podatnika. O odmowie rejestracji będzie zawiadamiany przedstawiciel grupy VAT.

Jeśli warunki zostaną spełnione, grupa VAT zostanie zarejestrowana jako jeden podatnik. Z chwilą rejestracji grupy do VAT z urzędu zostaną wykreśleni z rejestru jako podatnicy VAT członkowie tej grupy. Dotyczy to również rejestracji VAT UE. Ich rachunki rozliczeniowe uwidocznione na tzw. białej liście zostaną przypisane jako rachunki grupy VAT.

Grupa VAT nabędzie status podatnika z dniem wskazanym w umowie o jej utworzeniu, nie wcześniej jednak niż z dniem dokonania rejestracji.

Krok 3. Ustal zasady ewidencjonowania

Utworzenie grupy VAT i jej rejestracja będą wymagały również zmian w zasadach prowadzenia ewidencji dokumentowania czynności.

Członkowie grupy VAT będą musieli prowadzić, w postaci elektronicznej, ewidencję czynności dokonywanych na rzecz innych członków grupy VAT. Są to czynności niepodlegające VAT. Na żądanie organu podatkowego będą zobowiązani ją przekazać w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania. Ewidencja będzie musiała zawierać co najmniej:

- 1) nazwę i NIP nabywcy,
- 2) datę dokonania i zakończenia dostawy towarów lub wykonania usługi,
- 3) nazwę (rodzaj) towaru lub usługi,
- 4) miarę i ilość (liczbę) dostarczonych towarów lub zakres wykonanych usług,
- 5) kwotę należności ogółem.

Przedstawione zasady ewidencjonowania będą obowiązywały jednak tylko do 30 czerwca 2023 r. Od 1 lipca 2023 r. zostanie wprowadzona zmiana (zmiany opisujemy w pkt 8. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez grupy VAT).

Czynności niepodlegające opodatkowaniu VAT, dokonywane między członkami grupy VAT, nie będą dokumentowane fakturami. Będą mogły to być dowolne dokumenty wewnętrzne.

Natomiast czynności wykonywane „na zewnątrz” przez grupę VAT, podlegające opodatkowaniu, będzie ewidencjonował przedstawiciel grupy VAT, który wyśle JPK_V7 w jej imieniu. Czynności te będą fakturowane. Na fakturze – jako sprzedawca – zostanie wpisana nazwa grupy VAT z oznaczeniem „grupa VAT” lub „GV”.

Będzie to zapewne wymagało uzgodnienia zasad przekazywania dokumentów i prowadzenia ewidencji.

Krok 4. Ustal proporcję

Jeśli grupa VAT będzie dokonywać zakupów związanych z czynnościami opodatkowanymi oraz zwolnionymi z VAT i nie będzie w stanie przypisać tych zakupów do poszczególnych członków grupy, to będzie musiała ustalić wspólną proporcję dla całej grupy. Proporcja ta w pierwszym roku działalności zostanie wyliczona szacunkowo według prognozy uzgodnionej z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu. Do zakupów, które będzie można przypisać członkom grupy VAT, proporcję będą musieli ustalić ci członkowie na moment utworzenia grupy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8c–art. 8e, art. 15a, art. 90 ust. 10c–10g, art. 96 ust. 3b, ust. 4d, ust. 7ba–7bb, ust. 9k, art. 96b ust. 3c ustawy o podatku od towarów i usług – j.t. z 2022 r. poz. 931 z późn. zm.; dalej: ustawa o VAT
- art. 77a ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 z późn. zm.
- art. 3b ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – Dz.U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm.
- art. 14n § 1 pkt 1b, art. 75 § 2a, art. 77b § 5 pkt 4, art. 86a § 6, art. 86j § 6, art. 133 § 2c, art. 284ab § 3a i § 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.
- art. 2 pkt 4 lit. c ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 111 z późn. zm.

4. Zmiany w zasadach wypełniania ewidencji JPK_V7

4.1. Na czym polegają zmiany

Zgodnie z projektowaną nowelizacją przepisów od rozliczenia za styczeń 2023 r. z rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (dalej: rozporządzenie w sprawie JPK) będzie wynikało, że:

- ewidencjonujemy odrębnie wszystkie faktury, niezależnie od tego, czy istniał obowiązek ich wystawienia, czy może sprzedawca zdecydował się na ich wystawienie albo

zażądał tego kupujący; tym samym podatnik ma obowiązek wykazać w ewidencji wszystkie wystawione faktury, z wyłączeniem faktur ujętych w ewidencji zgodnie z pkt 8 i pkt 9 lit. a rozporządzenia w sprawie JPK, tj. np. paragonów fiskalnych uznanych za faktury uproszczone oraz biletów; do tej pory taki sposób ewidencjonowania wynikał z interpretacji MF, a nie z przepisów rozporządzenia;

- towary sklasyfikowane według CN 8549 jako odpady oraz złom elektryczne i elektroniczne (w tym z udziałem metali szlachetnych), wymienione w poz. 1a załącznika nr 12 do ustawy o VAT, trzeba oznaczać kodem GTU_08;
- oznaczaną kodem WSTO_EE wewnątrzwspólnotową sprzedaż towarów na odległość, które w momencie rozpoczęcia ich wysyłki lub transportu znajdują się na terytorium kraju, oraz świadczenie usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, o których mowa w art. 28k ustawy o VAT, na rzecz podmiotów niebędących podatnikami, posiadających siedzibę, stałe miejsce zamieszkania lub miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, ujęte w ewidencji zapisem zbiorczym, trzeba będzie wykazywać odrębnie na podstawie dowodu wewnętrznego;
- zdarzenia wykazywane w ewidencji na podstawie dokumentów zbiorczych należy ujmować według daty ostatniego zdarzenia objętego tym dokumentem; dotyczy to także podatników rozliczających się kwartalnie; podatnicy ci będą ujmować w ewidencji za każdy miesiąc kwartału zdarzenia zgodnie z datą powstania obowiązku podatkowego, niezależnie od faktu, że rozliczenie kwartału nastąpi w deklaracji składanej razem z ewidencją w trzecim miesiącu kwartału.

Zostanie wprowadzona także zmiana doprecyzowująca:

- do innych regulacji, polegająca na zastąpieniu sformułowania „ze zbiorczych informacji z ewidencji sprzedaży, o której mowa w art. 111 ust. 1 ustawy” wyrazami „z dokumentów zbiorczych zawierających sprzedaż z kas rejestrujących”;
- zapis, że oznaczenie „RO” dotyczy dokumentu zbiorczego zawierającego sprzedaż z kas rejestrujących.

Zmieni się również nazewnictwo z „dokumentu wewnętrznego” na „dowód wewnętrzny”, aby je ujedynolicić z innymi przepisami podatkowymi, m.in. przepisami o podatkowej księdze przychodów i rozchodów, ewidencji przychodu i innych ewidencjach.

Rozporządzenie wejdzie w życie 1 stycznia 2023 r. Do rozliczeń za okresy przypadające do końca 2022 r. należy stosować przepisy dotychczasowe.

4.2. Przygotowanie do zmian

Nowe regulacje nie spowodują zmiany obecnej wersji JPK_V7. Dlatego nie trzeba będzie nabywać aktualizacji używanego oprogramowania. Większość wprowadzonych zmian potwierdza dotychczasową praktykę stosowaną przez podatników zgodnie z wytycznymi MF. Należy jednak przywrócić się zasadom ewidencjonowania, dotyczącym dokumentów wewnętrznych lub zbiorczych. Jeśli nie odpowiadają wprowadzanym regulacjom, należy wydać wytyczne osobom odpowiedzialnym za ewidencjonowanie, aby je zmieniły.

ŹÓDŁO:

- projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług – opubl. 10 listopada 2022 r. na www.rcl.gov.pl

5. Wyższe limity dla podatników rozliczających się kwartalnie

5.1. Na czym polegają zmiany

Do ustalenia limitów dla rozliczeń kwartalnych w 2023 r. przyjmujemy kurs z 3 października 2022 r., który wynosił 4,8272 zł za euro. Ponieważ był on wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem, kwoty limitów na 2023 r. również będą wyższe. Więcej podatników może korzystać z kwartalnego rozliczenia.

Kwartalnie może rozliczać się mały podatnik oraz spółki, które nie mają tego statusu, ale opodatkowują swoje dochody według estońskiego CIT. Natomiast z kasowego rozliczenia mogą skorzystać tylko mali podatnicy.

Tabela. Rozliczenie kwartalne w 2023 r.

Podatnik posiada w 2023 r. status małego podatnika, jeżeli:	Prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisju, ma status małego podatnika w 2023 r., jeżeli:	Podatnik rozliczający dochody według estońskiego CIT może rozliczać VAT kwartalnie w 2023 r., jeżeli:
wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2022 r. wyrażonej w złotych kwoty 5 793 000 odpowiadającej równowartości 1 200 000 euro*	kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2022 r. wyrażonej w złotych kwoty 217 000 odpowiadającej równowartości 45 000 euro*	wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w 2022 r. wyrażonej w złotych kwoty 19 309 000 odpowiadającej równowartości 4 000 000 euro*

* Przeliczenia kwoty wyrażonej w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł.

Sam status małego podatnika lub spółki opodatkowanej według estońskiego CIT nie wystarczy jednak, aby rozliczać się kwartalnie. Kwartalnie nie mogą rozliczać się, mimo że sprzedaż nie przekroczyła limitów:

- 1) nowi podatnicy VAT czynni – przez okres 12 miesięcy, począwszy od miesiąca, w którym została dokonana rejestracja, lub
- 2) podatnicy dokonujący dostaw towarów z załącznika nr 15 do ustawy o VAT, którzy w danym kwartale lub w poprzedzających go czterech kwartałach dokonali dostawy towarów wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT, chyba że łączna wartość tych czynności, bez kwoty podatku, nie przekroczyła w żadnym miesiącu z tych okresów kwoty 50 000 zł;
- 3) podatnicy, którzy w danym kwartale dokonali importu towarów rozliczonego w deklaracji VAT na zasadach wskazanych w art. 33a ustawy o VAT, bez względu na wartość trans-

akcji; podatnicy będą mogli składać ponownie deklaracje kwartalne, nie wcześniej jednak niż po upływie 12 miesięcy następujących po ostatnim miesiącu kwartału, w którym dokonali tego importu;

- 4) podatnicy, u których w danym kwartale stwierdzono, że wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 19a ustawy – Prawo przedsiębiorców, nie zapewniali możliwości dokonywania zapłaty przy użyciu instrumentu płatniczego w rozumieniu ustawy z 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych w każdym miejscu, w którym działalność gospodarcza jest faktycznie wykonywana, w szczególności w lokalu, poza lokalem przedsiębiorstwa lub w pojeździe wykorzystywanym do świadczenia usług transportu pasażerskiego.

5.2. Przygotowanie do zmian

Podatnik, który zdecyduje się na kwartalne rozliczanie VAT i spełnia ku temu warunki, musi na piśmie zawiadomić o tym naczelnika urzędu skarbowego najpóźniej do 25 dnia drugiego miesiąca kwartału, za który po raz pierwszy zostanie złożona kwartalna deklaracja VAT. W tym celu należy złożyć aktualizację zgłoszenia rejestracyjnego VAT-R. Mały podatnik oprócz kwartalnych rozliczeń może wybrać również kasowe rozliczenie. Wtedy zgłoszenie (aktualizacja VAT-R) musi zostać złożone przed początkiem kwartału, od którego zmieniamy sposób rozliczeń na kasowy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 99 ust. 2, 3, 3a–4b ustawy o VAT

6. Przedłużenie tarczy antyinflacyjnej

6.1 Na czym polegają zmiany

Z dniem 31 grudnia 2022 r. kończy się okres, na jaki w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej był obniżony VAT:

- do 0% na żywność objętą wcześniej 5% podatkiem,
- do 0% na nawozy, środki ochrony roślin i inne środki wspomagające produkcję rolniczą zamiast 8%,
- do 0% na gaz ziemny zamiast 23%,
- do 5% na energię elektryczną i ciepłą zamiast 23%,
- do 8% na paliwa silnikowe zamiast 23%.

Z zapowiedzi medialnych rządu wynika, że w 2023 r. obniżka zostanie utrzymana prawdopodobnie tylko na żywność. Na pozostałe produkty VAT zostanie podwyższony, gdyż obniżkę zakwestionowała KE.

6.2. Jak przygotować się do zmian

Ostateczna wysokość VAT na produkty objęte dotychczas tarczą antyinflacyjną nie jest znana, gdyż do 24 listopada 2022 r. nie opublikowano projektu ustawy ani rozporządzenia w tej sprawie. Dlatego sprzedawcy tych towarów muszą być przygotowani na zmianę stawek VAT od 2023 r. i śledzić prace legislacyjne rządu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 146da–146dc ustawy o VAT

Zmiany od 1 lutego 2023 r.

7. Obowiązek ewidencjonowania obrotu w myjniach samochodowych

7.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 lutego 2023 r. – w przypadku świadczenia usług mycia, czyszczenia samochodów i podobnych usług (PKWiU 45.20.30.0) – nie będzie można korzystać ze zwolnienia z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy użyciu kas. Dotyczy to również myjni samoobsługowych. Termin ten był dwukrotnie przesuwany.

W myjniach bezobsługowych podatnicy mogą użytkować kasy online (stacjonarne lub wirtualne) lub kasy z elektronicznym zapisem kopii. Mogą to być kasy tradycyjne lub umieszczone w urządzeniach automatycznych, które nie muszą zawierać drukarek fiskalnych. Taka kasa musi jednak zapewnić wyświetlenie klientowi treści paragonu.

7.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli podatnik wykonuje taką działalność i nie ma jeszcze kas, musi przygotować się do wprowadzanych zmian.

Krok 1. Dokonaj zakupu kasy

Pierwszym krokiem jest przeanalizowanie ofert dotyczących dostępnych na rynku kas i jej zakup. Każdy podatnik powinien dopasować typ i liczbę kas do rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności, co zapewne podpowiedzą firmy oferujące kasy.

Kasa musi posiadać ważne potwierdzenie, wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Miar, że spełnia funkcje wymienione w art. 111 ust. 6a ustawy o VAT i wymagania techniczne przewidziane dla kas. W 2023 r. będzie można kupić kasę z elektronicznym zapisem kopii, jeśli będzie to kasa specjalna, zamieszczona w urządzeniu (zob. pkt 1. Wydłużenie terminu ważności potwierdzeń dla kas z elektronicznym zapisem kopii o zastosowaniu specjalnym).

Krok 2. Wybierz serwis kasy

Następnym krokiem jest wybór serwisanta kasy, jeśli nie będziemy korzystać z kas wirtualnych w postaci oprogramowania. Kasy wirtualne nie podlegają przeglądom i ich fiskalizacja nie wymaga udziału serwisanta. Wykaz uprawnionych osób zajmujących się serwisem kas fiskalnych prowadzi Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Na stronie BIP: <https://www.podatki.gov.pl/wyszukiwarka-uprawnien-serwisantow> znajdziemy konkretnego serwisanta, numer jego identyfikatora oraz listę typów kas, do których posiada uprawnienia wraz z datą (przy każdym typie) ważności tego uprawnienia.

MF ostrzega, że wybór serwisu powinien być dokonany przez podatnika z dużą starannością. Rekomenduje podpisywanie umów z serwisantami. Pisemna umowa między po-

datnikiem a serwisem na obsługę urzędzeń powinna zabezpieczać interesy podatnika, a w szczególności zapewnić:

- prawidłowy nadzór nad pracą kasy,
- terminowe wykonywanie przeglądów przez upoważnionych serwisantów widniejących w wykazie udostępnionym na stronie BIP,
- sprawne realizowanie powierzonych czynności serwisowych,
- pomoc w weryfikacji połączenia kasy online z Centralnym Repozytorium Kas (dalej: CRK).

Krok 3. Zapewnij dostęp do Internetu

Podatnik, który zdecyduje się na kasę online (tradycyjną albo wirtualną), jest obowiązany zapewnić połączenie umożliwiające automatyczne lub na żądanie przesyłanie danych między kasą a CRK. Połączenie z CRK odbywa się przez sieć telekomunikacyjną (Internet) za pomocą dowolnie wybranego przez podatnika połączenia (GSM, LAN, wi-fi). Do podatnika należy zapewnienie stałego i bezpiecznego łącza, za pomocą którego odbywać się będzie transmisja danych.

W przypadku gdy z przyczyn niezależnych od podatnika nie jest możliwe zapewnienie trwałego połączenia między kasą a CRK, musi on złożyć do naczelnika urzędu skarbowego wniosek o wyrażenie zgody na przesyłanie danych z kasy do CRK w ustalonych odstępach czasowych. Wzór wniosku został określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia w sprawie kas rejestrujących.

Należy pamiętać, że w przypadku kas wirtualnych podatnik ma obowiązek pobrać codziennie z CRK klucz współdzielony. Kasa podczas pracy blokuje bowiem możliwość prowadzenia ewidencji w przypadku braku ważnego klucza współdzielonego na dany dzień. To oznacza, że w przypadku kas wirtualnych brak Internetu spowoduje brak możliwości rozpoczęcia ewidencjonowania w danym dniu.

Krok 4. Rozpocznij ewidencjonowanie

Kolejny krok to instalacja i fiskalizacja kasy. Podczas tego procesu wymagana jest obecność serwisanta, który skonfiguruje i prawidłowo nawiąże połączenie z CRK.

Podczas automatycznej fiskalizacji kasa otrzyma numer ewidencyjny, który będzie zapisany w pamięci chronionej kasy. Zakończenie fiskalizacji zostanie potwierdzone wystawieniem raportu fiskalnego oraz pobraniem przez kasę i zapisem w pamięci chronionej harmonogramu przesyłania danych.

W przypadku kas wirtualnych podatnik może dokonać sam fiskalizacji, jeśli zapewnione jest połączenie umożliwiające przesyłanie danych między kasą a CRK. W sytuacji gdy dojdzie do przerwania fiskalizacji z powodu braku połączenia z CRK, podatnik musi zapewnić ponowne uruchomienie procesu fiskalizacji.

Po dokonaniu fiskalizacji można już ewidencjonować obrót na nowej kasie.

Krok 5. Rozlicz zakup kasy w JPK_V7

Ponieważ kasa w myjni będzie służyć do ewidencjonowania sprzedaży opodatkowanej, podatnicy VAT czynni odliczą od jej zakupu VAT. Ci, którzy do tej pory korzystali ze zwol-

nienia z obowiązku ewidencjonowania w myjniach, mogą skorzystać również z ulgi na zakup kasy online.

Warunki skorzystania z ulgi na zakup kas online określają przepisy § 2 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas. Aby otrzymać ulgę na zakup kasy, należy:

- rozpocząć prowadzenie ewidencji sprzedaży przy użyciu kasy rejestrującej zakupionej w okresie obowiązywania potwierdzenia, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy o VAT (§ 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas). Jest to potwierdzenie Prezesa Głównego Urzędu Miar, że kasa online spełnia funkcje wymienione w art. 111 ust. 6a ustawy o VAT i wymagania techniczne przewidziane dla kas;
- posiadać fakturę potwierdzającą zakup kasy rejestrującej oraz dowód uregulowania całej należności za jej zakup (§ 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ulgi na zakup kas).

W myjniach mogą zostać zainstalowane kasy wirtualne. Powstaje pytanie, czy na ich zakup przysługuje ulga. 12 sierpnia 2021 r. MF wydało objaśnienia podatkowe w sprawie ulgi na zakup kas rejestrujących mających postać oprogramowania, w których potwierdziło prawo do ulgi na zakup kasy wirtualnej, gdyż zaliczane są one również do kas online. Kasa wirtualna to jednak oprogramowanie, a nie urządzenie, na którym jest ono zainstalowane. Dlatego, zdaniem MF, ulga przysługuje tylko na zakup oprogramowania (kasy mającej postać oprogramowania). Nie otrzymamy ulgi na zakup urządzenia, na którym zainstalujemy oprogramowanie wirtualnej kasy. Zatem kupując zarówno nowe urządzenia, jak i oprogramowanie, należy zwrócić się do sprzedawcy, aby na fakturze były to odrębne pozycje. W przypadku kas wirtualnych jednym z warunków jest również posiadanie przez podatnika faktury potwierdzającej zakup oraz dowód zapłaty całej należności. Gdy zakup oprogramowania opłacimy w formie miesięcznego abonamentu, to – zdaniem MF – ulgi nie otrzymamy.

Ulga na zakup kas jest limitowana. Odliczona lub zwrócona w ramach tej ulgi może być kwota wydatkowana na zakup kasy w wysokości 90% jej ceny zakupu (bez podatku), nie więcej jednak niż 700 zł. Limit dotyczy jednej kasy. Jeżeli kupimy kilka kas, limit jest liczony odrębnie dla każdej z nich.

Należy podkreślić, że wysokość ulgi na zakup kas jest ustalana na podstawie jej ceny netto (ceny zakupu bez podatku). Kwota podatku zapłacona przy zakupie kas rejestrujących uprawniających do ulgi na zakup kas jest rozliczana na zasadach ogólnych.

Kwota ulgi może zostać wykazana najwcześniej w JPK_V7 za okres rozliczeniowy, w którym rozpoczęto ewidencję sprzedaży przy zastosowaniu kasy online, lub za okresy następujące po tym okresie rozliczeniowym.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 4a ustawy o VAT
- § 4 ust. 1 pkt 2 lit. m, § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 grudnia 2021 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących – Dz.U. z 2021 r. poz. 2442 z późn. zm.
- § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie kas rejestrujących – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1625
- § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29 kwietnia 2019 r. w sprawie odliczania lub zwrotu kwot wydanych na zakup kas rejestrujących oraz zwrotu tych kwot przez podatnika – j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 820

Zmiany od 13 lutego 2023 r.

8. Zmiana terminów zapłaty VAT od wewnątrzwspólnotowego nabycia wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia akcyzy

8.1. Na czym polegają zmiany

W przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw wymienionych w art. 103 ust. 5aa ustawy o VAT podatnik jest obowiązany, bez wezwania naczelnika urzędu skarbowego, do obliczania i wpłacania kwot podatku na rachunek urzędu skarbowego właściwego w zakresie wpłat podatku akcyzowego. Zapłaty należy dokonać z chwilą przemieszczenia tych towarów na terytorium kraju poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy zgodnie z przepisami o podatku akcyzowym. Termin ten można przesunąć, płacąc VAT nie później niż 5 dnia, licząc od dnia otrzymania towarów na terytorium kraju. Późniejsza zapłata jest możliwa, jeżeli podatnik, najpóźniej na 3 dni robocze przed przemieszczeniem towarów na terytorium kraju, złoży do naczelnika urzędu skarbowego właściwego w sprawie rozliczania podatku akcyzowego zgłoszenie o planowanym nabyciu wewnątrzwspólnotowym, o którym mowa w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym.

Gdy terminy te przypadają na dzień wcześniejszy niż dzień wystawienia faktury, VAT trzeba zapłacić najpóźniej w dniu następującym po dniu wystawienia tej faktury, ale nie później niż 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowego nabycia, gdy faktura nie została wystawiona.

Od 13 lutego 2023 r. zapłata VAT będzie musiała nastąpić w dniu przemieszczenia tych towarów, chyba że do tego dnia nie zostanie wystawiona faktura. Wtedy VAT będzie uiszczony w dniu następującym po dniu wystawienia tej faktury, ale nie później niż 16 dnia miesiąca następującego po miesiącu dokonania dostawy towarów będących przedmiotem wewnątrzwspólnotowego nabycia, gdy faktura nie zostanie wystawiona.

Wynika to z faktu, że od tego dnia zmieniają się zasady transportu towarów poza procedurą zawieszenia akcyzy w ramach wewnątrzwspólnotowego nabycia. Proces dokumentowania takich transakcji będzie elektroniczny (dokument e-SAD) i nie trzeba będzie zgłaszać tego nabycia do naczelnika urzędu skarbowego.

8.2. Przygotowanie do zmian

Obieg dokumentów należy zorganizować tak, aby do służb finansowo-księgowych na bieżąco docierały informacje o transporcie paliw, szczególnie fakturowanych przed transportem. Dzień przemieszczenia towarów jest dniem, w którym należy zapłacić VAT, gdy faktura została wystawiona przed dostawą.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 103 ust. 5a pkt 3 ustawy o VAT

Zmiany od 1 lipca 2023 r.

9. Zmiana zasad prowadzenia ewidencji przez grupy VAT

9.1. Na czym polegają zmiany

Członkowie grupy VAT będą musieli prowadzić ewidencję czynności dokonywanych na rzecz innych członków grupy, czyli niepodlegających VAT. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. będą mieli obowiązek przekazywania jej tylko na żądanie organu podatkowego. Obowiązek ten będzie trzeba wykonać w terminie 7 dni od dnia doręczenia żądania.

Od rozliczenia za lipiec 2023 r. taka ewidencja nie będzie dostarczana do urzędu na żądanie organu, ale co miesiąc w terminie do 25 dnia miesiąca następującego po każdym kolejnym miesiącu za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Będzie ona musiała zawierać dane dotyczące:

- 1) rodzaju i wartości dostaw towarów i świadczonych usług przez członka grupy VAT na rzecz innego członka tej samej grupy VAT;
- 2) członków grupy VAT, na rzecz których dokonano czynności przez innych członków grupy VAT;
- 3) dokumentów potwierdzających dokonanie tych czynności.

9.2. Przygotowanie do zmian

Członkowie grupy VAT będą przysyłać ewidencję w formacie JPK. Dlatego muszą zaktualizować swoje oprogramowanie, aby mogli przysyłać taką ewidencję do US.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 109 ust. 11g i 11h ustawy o VAT

10. Zmiany wprowadzane w ramach projektu SLIM VAT 3

Od 8 sierpnia 2022 r. trwają prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw, tzw. SLIM VAT 3. 4 listopada 2022 r. MF opublikowało raport z zakończonych konsultacji publicznych tego projektu. Pierwotny projekt zostanie częściowo zmieniony, gdyż MF uwzględniło niektóre uwagi. SLIM VAT 3 z pewnymi wyjątkami miał wejść w życie 1 stycznia 2023 r. Jednak ze względu na to, że projekt nie trafił jeszcze do Sejmu, data ta zostanie zapewne przesunięta. Na ten moment brak jest informacji, kiedy faktycznie możemy oczekiwać zmian w VAT, o których mowa w projekcie SLIM VAT 3. Wykaz zaproponowanych zmian, wraz z uwagami po konsultacjach, przedstawiono w tabeli.

Tabela. Wykaz zmian w VAT wprowadzanych w ramach projektu SLIM VAT 3

Lp.	Czego dotyczy zmiana	Na czym polega zmiana
1	2	3
1.	Status małego podatnika	Z 1,2 mln euro do 2 mln euro ma być zwiększony limit sprzedaży, który daje status małego podatnika. W 2023 r., w przeliczeniu na złote, będzie to kwota 9 654 000 zł.

1	2	3
2.	Kurs walut przy korektach faktur	<p>W ustawie o VAT ma być zapisane wprost, że w przypadku korekty (zarówno zmniejszającej, jak i zwiększającej podstawę opodatkowania) należy stosować taki sam kurs jak do korygowanej faktury. Wyjątek będzie dotyczył:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ zbiorczych faktur korygujących, gdzie będzie przyjmowany kurs z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego wystawienie faktury korygującej, ■ rabatów udzielonych podatnikom rozliczającym WNT, import usług, dostawy towarów, dla których podatnikiem jest nabywca, udokumentowanych fakturą, gdzie będzie przyjmowany kurs z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego wystawienie tej faktury. <p>W wyniku prowadzonych konsultacji uzgodniono, że stosowanie tego wyjątku będzie dobrowolne zarówno przy transakcjach krajowych, jak i zagranicznych.</p>
3.	WDT	<p>W ustawie o VAT ma być wprost wskazane, że w przypadku gdy podatnik otrzyma dokumenty potwierdzające prawo do stawki 0% do WDT, rozlicza dostawę w rozliczeniu za miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy.</p>
4.	Wiążąca informacja stawkowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. O WIS będzie mógł wystąpić również podmiot publiczny w rozumieniu ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz zamawiający w rozumieniu ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi w zakresie mającym wpływ na sposób obliczenia wynagrodzenia. 2. Zlikwidowana zostanie opłata za wydanie WIS. Nadal wnioskodawcy będą ponosić opłaty za badania i analizy. 3. Na wezwanie organu wnioskodawca będzie miał 7 dni na dostarczenie dodatkowych informacji dotyczących towaru lub usługi; niedotrzymanie tego terminu spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia. 4. Doprecyzowano, od kiedy wiąże decyzja zmieniająca WIS, oraz szczegółowo zostanie określona moc wiążąca WIS. 5. Termin na wpłatę zaliczki na badania będzie nadal określany w postanowieniu, ale nie będzie mógł być krótszy niż 7 dni. Gdy podatnik wpłaci wyższą kwotę niż wskazana w postanowieniu, organ będzie miał na zwrot 30 dni od dnia zakończenia postępowania w sprawie WIS. 6. Zostanie skonsolidowane wydawanie wiążących informacji. Wiążące informacje stawkowe (WIS), wiążące informacje akcyzowe (WIA), wiążące informacje taryfowe (WIT) oraz wiążące informacje o pochodzeniu (WIP) będą wydawane przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej – jako organu właściwego do wydawania WIT, WIP i WIA w ramach I instancji oraz rozpatrywania spraw odwoławczych w ramach II instancji.
5.	Zwolnienie z VAT	<p>Członkowie personelu dyplomatycznego obcych placówek dyplomatycznych i organizacji międzynarodowych mają zyskać możliwość odstąpienia swojego samochodu osobowego lub innego pojazdu zaimportowanego uprzednio ze zwolnieniem od VAT, przed upływem 3 lat, bez utraty prawa do tego zwolnienia; będzie to możliwe w przypadku, gdy będzie to uzasadnione okolicznościami związanymi z ważnym interesem służby, dotyczącymi przesiedlenia uprawnionego członka personelu dyplomatycznego w celu podjęcia pracy w innym państwie.</p>

1	2	3
6.	WNT	<p>Aby odliczyć VAT z tytułu WNT, podatnik nie będzie musiał posiadać faktury od zagranicznego kontrahenta. Zmiana ta spowoduje, iż podatek naliczony i podatek należny z tytułu WNT będą zawsze rozliczane dokładnie w tym samym okresie rozliczeniowym, w którym powstanie obowiązek podatkowy.</p>
7.	Zwrot VAT	<p>Złagodzone mają być warunki szybszego zwrotu VAT dla tzw. podatników bezgotówkowych (zwrot 15-dniowy). Obniżony zostanie z 12 do 6 miesięcy okres, który jest badany dla ustalenia, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ łączna wartość sprzedaży wraz z podatkiem, zaewidencjonowana przy zastosowaniu kas rejestrujących online lub wirtualnych, za każdy okres rozliczeniowy nie jest niższa niż 40 000 zł (obecnie 50 000 zł) oraz ■ prowadzona jest ewidencja sprzedaży przy zastosowaniu wyłącznie kas rejestrujących, które umożliwiają połączenie i przesyłanie danych między kasą rejestrującą a Centralnym Repozytorium Kas (tzw. kasy online lub wirtualne). <p>Obok zmian mających charakter stały przewidziano również zmiany o charakterze czasowym – umożliwiające podatnikom korzystanie z preferencji 15-dniowego zwrotu VAT po spełnieniu wprowadzonych przejściowo (w okresie 2 lat) obniżonych progów dla dwóch ekonomicznych warunków zwrotu.</p>
8.	Proporcja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zlikwidowany ma być obowiązek uzgadniania z naczelnikiem urzędu skarbowego w formie protokołu proporcji do odliczenia podatku naliczonego w przypadku podatników, którzy w poprzednim roku podatkowym nie osiągnęli obrotów lub u których obrót ten w poprzednim roku podatkowym był niższy niż 30 000 zł. W to miejsce ma być wprowadzony wymóg zawiadomienia naczelnika urzędu skarbowego o przyjętej proporcji. Ta sama zasada będzie dotyczyła prewspółczynnika. 2. Zwiększona zostanie kwota pozwalająca na uznanie, że proporcja określona przez podatnika wynosi 100%, w sytuacji gdy proporcja ta przekroczyła u niego 98%, z obecnych 500 zł do 10 000 zł. 3. Wprowadzona ma być opcja rezygnacji z dokonania korekty, jeżeli różnica między proporcją wstępną a ostateczną nie przekracza 2 punktów procentowych oraz w przypadku, gdy proporcja ostateczna jest mniejsza niż proporcja wstępna, a podatek naliczony niepodlegający odliczeniu, wynikający z różnicy między tymi proporcjami oraz z tzw. korekty wieloletniej, nie przekracza 10 000 zł.
9.	MPP	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzona ma być nowa, dodatkowa możliwość uwolnienia się od odpowiedzialności solidarnej w sytuacji zmiany faktora. Dotychczasowy czynnik uwalniałby się od odpowiedzialności przez przekazanie kwot VAT bezpośrednio na rachunek VAT nowego faktora. <p>MF uwzględniła uwagę zgłoszoną do tej zmiany w ramach konsultacji. Zmieniono propozycję zapisu poprzez odesłanie do podatnika nabywającego wierzytelność. Zatem rozszerzono zakres stosowania tej metody uwolnienia się od odpowiedzialności solidarnej.</p>

1	2	3
		<p>2. Mają być wprowadzone „przywileje” wynikające z zastosowania MPP (niestosowanie sankcji VAT oraz podwyższonych odsetek od zaległości), również w przypadku, gdy zapłaty dokona podatnik inny niż wskazany na fakturze, np. faktor (przykładowo w faktoringu odwrotnym).</p> <p>3. Ma być wprowadzona możliwość przekazywania środków z rachunku VAT na rachunek VAT przedstawiciela grupy VAT w celu zapłaty do urzędu skarbowego należnych podatków.</p> <p>4. Ma być rozszerzona możliwość przeznaczania środków zgromadzonych na rachunku VAT na kolejne podatki oraz opłaty – podatek od wydobycia niektórych kopalin, podatek od sprzedaży detalicznej, opłata od środków spożywczych (tzw. podatek cukrowy), zryczałtowany podatek od wartości sprzedanej produkcji (tzw. podatek od produkcji okrętowej), opłata za zezwolenie na obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi oraz za zezwolenie na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych, dla przedsiębiorcy zaopatrującego przedsiębiorcę, posiadającego zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (opłata od tzw. małek) oraz podatek tonażowy.</p>
10.	Kasy rejestrujące	<p>Wprowadzona ma być możliwość rezygnacji z obowiązku drukowania dokumentów fiskalnych wystawianych przy zastosowaniu kas rejestrujących, tj. raportów fiskalnych i dokumentów нефiskalnych. Rozwiązanie to będzie miało zastosowanie tylko do kas online, w tym kas wirtualnych.</p>
11.	TAX FREE	<p>Mają być doprecyzowane zasady dokonywania korekt podatku należnego od dostawy towarów dla podróżnego. Zgodnie z proponowaną zmianą, w przypadku gdy sprzedawca dokona zwrotu podatku w gotówce i uzyska dokument, na którym podróżny potwierdził własnoręcznym czytelnym podpisem otrzymanie zwrotu kwoty podatku, po upływie terminu złożenia deklaracji podatkowej za dany okres rozliczeniowy podatnik będzie mógł dokonać korekty podatku należnego od tej dostawy w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym otrzymał ten dokument.</p>
12.	OSS i IOSS	<p>Mają być wprowadzone przepisy stanowiące podstawę określenia wzorów elektronicznych deklaracji korygujących, które będą składane poza systemem OSS i IOSS bezpośrednio do Łódzkiego Urzędu Skarbowego.</p>
13.	Sankcje VAT	<p>Ma być wprowadzona możliwość ustalania sankcji VAT w sposób zindywidualizowany, uwzględniający konkretne okoliczności danej sprawy.</p> <p>Po konsultacjach publicznych zaproponowane zmiany art. 112b ustawy o VAT mają być doprecyzowane, aby jego nowa treść nie budziła wątpliwości.</p>

ŹRÓDŁO:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw – opubl. 8 sierpnia 2022 r. na www.rcl.gov.pl

II. RACHUNKOWOŚĆ

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Wyższa kwota limitu zobowiązująca do prowadzenia ksiąg rachunkowych

1.1. Na czym polegają zmiany

Uległa zmianie kwota limitu przychodów wyrażona w złotych polskich zobowiązująca do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Limit przychodów osiągniętych w 2022 r., zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2023 r., jest wyższy od zeszłorocznego i wynosi 9 654 400 zł:

$2\,000\,000 \text{ euro} \times 4,8272 \text{ zł/euro (kurs średni NBP z 3 października 2022 r.)} = 9\,654\,400 \text{ zł.}$

1.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Sprawdź, czy dotyczy cię limit przychodów zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych

Limit przychodów zobowiązujący do prowadzenia ksiąg rachunkowych dotyczy wybranych form prowadzenia działalności. Jeśli prowadzisz działalność jako:

- osoba fizyczna,
- spółka cywilna osób fizycznych,
- spółka cywilna osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku,
- spółka jawna osób fizycznych,
- spółka partnerska oraz przedsiębiorstwo w spadku

– to każdorocznie na 31 grudnia musisz ustalić kwotę przychodów i porównać ją z przeliczoną na złote kwotą limitu 2 000 000 euro.

Krok 2. Przy ustaleniu przychodu uwzględnij nie tylko przepisy ustawy o rachunkowości, ale również przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Ze względu na różne definiowanie pojęcia przychodów przez ustawę o rachunkowości i ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych wymienione w kroku 1 jednostki gospodarcze muszą uwzględniać obie te regulacje prawne. W związku z tym, jeśli prowadzą:

- pełną księgowość – wymaga to policzenia zarówno przychodów według ustawy o rachunkowości, jak i według ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Osiągnięcie lub przekroczenie w 2022 r. granicy 9 654 400 zł w jakimkolwiek z tych dwóch przypadków będzie oznaczało obowiązek kontynuowania prowadzenia od 1 stycznia 2023 r. ksiąg rachunkowych według ustawy o rachunkowości,

- podatkową księgę przychodów i rozchodów – wymaga to ustalenia przychodów według ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Osiągnięcie lub przekroczenie w 2022 r. granicy 9 654 400 zł oznacza obowiązek prowadzenia od 1 stycznia 2023 r. ksiąg rachunkowych według ustawy o rachunkowości.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 2 ust. 2, art. 3 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości – j.t. Dz.U z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.; dalej: ustawa o rachunkowości
- art. 14, art. 24a ust. 4, 4b, 4c, 4e i 4f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.; dalej: ustawa o PIT

2. Badanie sprawozdania finansowego za 2022 r.

2.1. Na czym polegają zmiany

Zmianie uległa kwota graniczna sumy aktywów oraz przychodów netto wyrażona w złotych polskich zobowiązująca niektóre jednostki do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego. Obowiązkowemu badaniu sprawozdań finansowych za 2022 r. podlegają zatem proste spółki akcyjne, spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych, jeśli w 2021 r. spełniły co najmniej dwa z następujących warunków:

- średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób,
- suma aktywów bilansu na koniec 2021 r. stanowiła co najmniej 11 498 500 zł (równowartość w walucie polskiej co najmniej 2 500 000 euro przeliczona po średnim kursie NBP z 31 grudnia 2021 r. (1 euro = 4,5994 zł/euro),
- przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za 2021 r. stanowiły co najmniej 22 997 000 zł (równowartość w walucie polskiej co najmniej 5 000 000 euro przeliczona po średnim kursie NBP z 31 grudnia 2021 r. (1 euro = 4,5994 zł/euro).

2.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Sprawdź, czy należysz do grupy jednostek, które muszą obowiązkowo poddać badaniu roczne sprawozdanie finansowe za 2022 r.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o rachunkowości – obowiązkowemu badaniu rocznych sprawozdań finansowych podlegają:

- banki krajowe, oddziały instytucji kredytowych, oddziały banków zagranicznych, zakłady ubezpieczeń, zakłady reasekuracji, główne oddziały i oddziały zakładów ubezpieczeń, główne oddziały i oddziały zakładów reasekuracji oraz oddziały zagranicznych firm inwestycyjnych;
- spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe;
- jednostki działające na podstawie przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o świadczeniu usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz alternatywne spółki inwestycyjne w rozumieniu przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w tym uprawnione do posługiwania się nazwą „EuVECA” albo „EuSEF”;

- jednostki działające na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- krajowe instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego;
- spółki akcyjne, z wyjątkiem spółek będących na dzień bilansowy w organizacji;
- pozostałe jednostki (tu przede wszystkim proste spółki akcyjne, spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych), jeśli w 2021 r. (w odniesieniu do sprawozdań finansowych za 2022 r. należy brać pod uwagę dane za 2021 r.) spełniły co najmniej dwa z następujących warunków:
 - średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób,
 - suma aktywów bilansu na koniec 2021 r. stanowiła co najmniej 11 498 500 zł (równowartość w walucie polskiej co najmniej 2 500 000 euro przeliczona po średnim kursie NBP z 31 grudnia 2021 r.; 1 euro = 4,5994 zł/euro),
 - przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za 2021 r. stanowiły co najmniej 22 997 000 zł (równowartość w walucie polskiej co najmniej 5 000 000 euro przeliczona po średnim kursie NBP z 31 grudnia 2021 r.; 1 euro = 4,5994 zł/euro).

Badaniu sprawozdań podlegają również:

- sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR (por. art. 64 ust. 3 ustawy o rachunkowości),
- roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy (por. art. 64 ust. 4 ustawy o rachunkowości),
- sprawozdania finansowe jednostek prowadzących księgi rachunkowe, które dla celów podatkowych wybrały bilansową metodę ustalania różnic kursowych (por. art. 14b ust. 2 ustawy o PIT oraz art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy o CIT).

Krok 2. Zweryfikuj, czy dotrzymany jest termin zawarcia umowy o badanie sprawozdania finansowego za 2022 r.

Umowa z firmą audytorską powinna zostać podpisana w terminie umożliwiającym jej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych. Oznacza to, że w przypadku wystąpienia obowiązku badania sprawozdania za 2022 r. umowa powinna:

- zostać zawarta jeszcze w 2022 r. przed rozpoczęciem inwentaryzacji,
- być kontynuowana, jeśli została zawarta w 2021 r. (umowy o badanie sprawozdania finansowego zawierane są obowiązkowo na okres dwuletni).

W praktyce może się zdarzyć, że umowa o badanie sprawozdania finansowego zostanie zawarta już po przeprowadzeniu inwentaryzacji. Podmiot przeprowadzający badanie musi jednak w tej sytuacji zweryfikować prawidłowość przeprowadzonej inwentaryzacji.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 1, 3 i 4 ustawy o rachunkowości
- art. 14b ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o PIT
- art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.

III. CIT/PIT – PRZEPISY WSPÓLNE

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Amortyzacja nieruchomości mieszkalnych

1.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. podatnikom nie będzie przysługiwało prawo do dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej budynków i lokali mieszkalnych, wybudowanych przed 1 stycznia 2022 r., oraz zaliczania ich do kosztów uzyskania przychodów.

1.2. Przygotowanie do zmian

Od 1 stycznia 2023 r. niezamortyzowana wartość budynków i lokali mieszkalnych może stanowić jedynie koszt zbycia tych budynków na rzecz podmiotu trzeciego, nie może natomiast być podstawą dokonywania dalszych odpisów amortyzacyjnych od tych budynków mieszkalnych. Podatnicy powinni zatem uprzedzić służby księgowe, że mają prawo do zaliczania w ciężar kosztów podatkowych odpisów amortyzacyjnych od nieruchomości mieszkalnych wybudowanych przed 1 stycznia 2022 r. wyłącznie do 31 grudnia 2022 r.

Co ważne, zdaniem fiskusa nie znajduje tu zastosowania konstytucyjna zasada ochrony praw nabytych. Stanowisko takie zajął Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 23 września 2022 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.432.2022.1.SH. Oznacza to, iż zdaniem fiskusa podatnicy nie mogą powoływać się na to, że przed 2023 r. amortyzowali budynki mieszkalne i chcą tę amortyzację kontynuować w kolejnych latach.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16c pkt 2a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.; dalej: ustawa o CIT
- art. 22c pkt 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.; dalej: ustawa o PIT
- art. 71 ust. 2 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 z późn. zm.

2. Opłaty za przeprowadzenie badania technicznego pojazdu po wyznaczonej dacie

2.1. Na czym polegają zmiany

Kosztów podatkowych nie będą stanowić opłaty za przeprowadzenie badania technicznego po wyznaczonej dacie, o której mowa w art. 83 ust. 1 ustawy z 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, uiszczonej przez właściciela lub posiadacza pojazdu.

Zmiana w tym zakresie wynika z wprowadzenia nowego rodzaju opłaty, mianowicie opłaty za przeprowadzenie badania technicznego po wyznaczonej dacie.

W przypadku wykonania badania technicznego po upływie 30 dni po wyznaczonej dacie pobiera się dodatkową opłatę w wysokości odpowiadającej 100% wysokości opłaty za przeprowadzenie badania technicznego. Zmiany są przewidziane projektem ustawy nowelizującej Prawo o ruchu drogowym, która ma zmienić art. 23 ust. 1 pkt 16h ustawy o PIT i art. 16 ust. 1 pkt 19h ustawy o CIT.

2.1. Przygotowanie do zmian

W ramach przygotowań warto poinformować kierowców pojazdów firmowych czy też osoby odpowiedzialne za te pojazdy o konieczności terminowego przeprowadzania badań technicznych pod rygorem konieczności dokonywania dodatkowych opłat. W przypadku gdy będzie konieczne uiszczenie takiej dodatkowej opłaty, służby księgowe powinny być poinformowane o konieczności wyłączenia jej z kosztów podatkowych.

ŹRÓDŁO:

- art. 2 i 3 ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy 2540) – ustawa w trakcie prac sejmowych

3. Jednorazowa amortyzacja środków trwałych

3.1. Na czym polegają zmiany

W 2023 r. mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej będą mogli dokonywać jednorazowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych w wyższej wysokości. W 2022 r. łączna wartość takich odpisów nie mogła przekroczyć 230 000 zł. W 2023 r. będzie to 241 000 zł.

3.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy spełniający w 2022 r. definicję małych podatników (czyli tacy, których przychód w 2021 r. nie przekroczył kwoty 9 188 000 zł), którzy będą również małymi podatnikami w 2023 r. (tzn. ich przychód w 2022 r. nie przekroczy kwoty 9 654 000 zł), jeśli planują w najbliższym czasie zakupy środków trwałych, powinni podjąć następujące działania:

Krok 1. Przeanalizuj, jakie środki trwale zamierzasz nabyć w najbliższym czasie do prowadzonej działalności gospodarczej

Podatnik powinien ustalić, jaki typ środków trwałych zamierza nabyć w najbliższym czasie. Jednorazowych odpisów amortyzacyjnych można dokonywać tylko od środków trwałych zaliczonych do grupy 3–8 KŚT, z wyłączeniem samochodów osobowych.

Krok 2. Ustal wartość początkową środków trwałych, które zamierzasz kupić, i rozważ, czy warto je nabyć w 2022 r.

Jeżeli podatnik zamierza nabyć środek trwały należący do grupy 3–8 KŚT i nie będzie to samochód osobowy, a jego wartość początkowa przekroczy 230 000 zł, ale nie przekroczy 241 000 zł, warto zastanowić się nad odsunięciem jego zakupu do 2023 r. Dzięki temu podatnik będzie mógł dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego od całej wartości

tego środka trwałego. Jeżeli podatnik nabędzie taki środek trwały w 2022 r., będzie mógł dokonać jednorazowego odpisu tylko do kwoty 230 000 zł. Nadwyżkę ponad tę kwotę będzie mógł rozliczyć w kosztach dopiero w 2023 r. poprzez zwykłe odpisy amortyzacyjne. To oznacza dla niego dłuższy okres rozliczenia w kosztach poniesionego wydatku.

PODSTAWA PRAWNA

- art. 22k ust. 7–11 ustawy o PIT
- art. 16k ust. 7–11 ustawy o CIT

4. Uproszczenia w uldze na złe długi

4.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. podatnicy CIT i PIT dokonujący odpowiednich zwiększeń lub zmniejszeń, wynikających z ulgi na złe długi, nie będą już obowiązani wykazywać w zeznaniu podatkowym wierzytelności lub zobowiązania, z którymi związane są te zwiększenia lub zmniejszenia. Regulacja ma zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2023 r.

4.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana jest korzystna dla podatników. Nie będzie już bowiem konieczne składanie załącznika do zeznania podatkowego, w którym dotychczas wykazywane były takie dane. Przy tym należy pamiętać, że podatnik – niezależnie od obowiązków związanych z zeznaniem – i tak musi udowodnić wysokość wierzytelności i długów mających wpływ na podstawę opodatkowania. Zmiana ogranicza ilość obowiązków służb księgowych.

PODSTAWA PRAWNA:

- uchylony art. 18f ust. 19 ustawy o CIT
- uchylony art. 26i ust. 19 ustawy o PIT
- art. 11 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1993 z późn. zm.; dalej uzpd

5. Zmiana warunków uznania za zagraniczną jednostkę kontrolowaną (CFC)

5.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. zostaną doprecyzowane przesłanki dotyczące wysokiej rentowności zagranicznej jednostki w stosunku do posiadanych aktywów, w przypadku potencjalnego zbycia aktywów w trakcie roku. Po zmianie ustaw o podatku dochodowym na potrzeby ustalenia, czy jednostka stanowi zagraniczną jednostkę kontrolowaną (dalej także CFC) wartość bilansową aktywów jednostki oraz odpisów amortyzacyjnych określa się tak jak dotychczas – na ostatni dzień roku podatkowego. Nowość stanowi to, że jeżeli przed końcem tego roku podatkowego jednostka zbyła aktywa odpowiadające co najmniej 25% wartości bilansowej wszystkich aktywów określonej na ostatni dzień poprzedniego roku podatkowego, wartość bilansową zbytych aktywów określa się na dzień poprzedzający

dzień ich zbycia i uwzględnia się w wartości, w proporcji, w jakiej pozostaje liczba dni, w których te zbyte aktywa były własnością jednostki w roku podatkowym, do całkowitej liczby dni w tym roku.

Dodatkowo dla celów ustalenia dochodu CFC należy uwzględniać również przychody i koszty przypisane, np. z udziału w spółkach niebędących osobami prawnymi (ale też ze wspólnej własności, wspólnego przedsięwzięcia, wspólnego posiadania lub wspólnego użytkowania rzeczy lub praw majątkowych), jak również nie stosować ulg i zwolnień wynikających z ustaw o podatku dochodowym, z wyjątkiem określonych w przepisach o CFC.

5.2. Przygotowanie do zmian

W 2023 r. zmienia się sposób ustalania wartości bilansowej aktywów jednostki oraz odpisów amortyzacyjnych, uwzględnianych dla potrzeb wyliczenia dochodu jednostki (jej rentowności). Tym samym podatnicy posiadający zagraniczne jednostki będą na nowo zobowiązani do rozpatrzenia tego, czy stanowią one CFC. W tym celu powinni wykonać następujące czynności:

Krok 1. Zidentyfikuj zagraniczne jednostki, w których posiadasz udziały.

Krok 2. Zbadaj, czy stanowią one jednostki kontrolowane po 1 stycznia 2023 r.

Należy tu pamiętać, że w przypadku gdy rok podatkowy zagranicznej jednostki jest inny niż rok kalendarzowy i rozpoczął się przed 1 stycznia 2023 r., a zakończy się po 31 grudnia 2022 r., zmienione przepisy ustawy o CIT i ustawy o PIT należy stosować począwszy od następnego roku podatkowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24a ust. 2 pkt 3, ust. 3f i 6c ustawy o CIT
- art. 30f ust. 2 pkt 3, ust. 3f i 7c ustawy o PIT

6. Uproszczenie procedury zwrotu podatku od przychodów z budynków

6.1. Na czym polegają zmiany

Nowelizacja ustaw o podatku dochodowym, która zacznie obowiązywać od 1 stycznia 2023 r., zakłada wprowadzenie uproszczenia procedury zwrotu podatku od przychodów z budynków. Zwrot ma być dokonywany bez konieczności wydawania decyzji w każdym przypadku gdy kwota zwrotu nie będzie budzić wątpliwości. Przepisy mają zastosowanie do wniosków złożonych od 1 stycznia 2023 r.

6.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana jest korzystna dla podatników. W obowiązujących przepisach brak jest trybu weryfikacji i zasad zwrotu podatku od przychodów z budynków. Zmiana rozstrzyga więc część wątpliwości w tym zakresie. Podatnicy powinni przy tym pamiętać, że korzystniej będzie złożyć wniosek o zwrot tego podatku już w 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24b ust. 15 ustawy o CIT
- art. 30g ust. 15 ustawy o PIT
- art. 20 ust. 7 ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180.; dalej: ustawa nowelizująca z 7 października 2022 r.

7. Zmiany w podatku u źródła (WHT)

7.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. nastąpi:

- rozszerzenie zakresu zwolnienia podatnika-nierezydenta od podatku dochodowego. Zwolnieniem objęte zostaną także obligacje skarbowe oferowane na rynku krajowym i bony skarbowe;
- wyłączenie stosowania niektórych obowiązków szeroko rozumianych płatników w zakresie opodatkowania u źródła odsetek i dyskonta od skarbowych papierów wartościowych (tj. bonów i obligacji skarbowych);

W trakcie 2023 r. podatnicy będą także korzystać z wydłużenia okresu obowiązywania oświadczenia płatnika WH-OSC i WH-OSP z dotychczasowych dwóch miesięcy do końca roku podatkowego, w którym zostało ono złożone. Złożenie tego oświadczenia wyłącza obowiązek stosowania mechanizmu *pay & refund*.

7.2. Przygotowanie do zmian

Zmiany są korzystne dla podatników będących płatnikami dokonującymi wypłat na rzecz nierezydentów. Rozszerzono bowiem zwolnienie z WHT na tych podatników. Zmianie tej towarzyszy odpowiednie zwolnienie płatnika od obowiązku poboru podatku.

Jednostki powinny poinformować służby księgowe, że jednokrotne złożenie oświadczenia WH-OSC i WH-OSP celem stosowania preferencji WHT po przekroczeniu kwoty 2 mln zł w roku pozwala nie stosować mechanizmu *pay & refund* do końca roku podatkowego płatnika. Przy tym nowe brzmienie przepisów dotyczących ważności oświadczeń WH-OSC i WH-OSP jest już stosowane do wypłat (świadczeń), pieniędzy, wartości pieniężnych oraz należności dokonywanych, stawianych do dyspozycji lub wypłacanych po 31 grudnia 2021 r. Przepisy te weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia (tj. 26 października 2022 r.).

Jednostki emitujące obligacje powinny poinformować służby księgowe, że uchylono obowiązków emitenta:

- poinformowania podatników o warunkach zwolnienia z WHT i
- złożenia do organu podatkowego oświadczenia o dochowaniu należytej staranności, co stanowiło warunek niepobrania przez płatnika WHT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26 ust. 1ab, 1ac, 1p i ust. 7c i ust. 7f ustawy o CIT
- art. 41, ust. 17, ust. 20 i ust. 21 ustawy o PIT
- art. 27 ustawy nowelizującej z 7 października 2022 r.

Zmiany od 1 lutego 2023 r.

8. Zmiany w uldze na robotyzację

8.1. Na czym polegają zmiany

W ramach ulgi na robotyzację odliczeniu nie będą podlegać m.in. wydatki związane z działalnością:

- a) polegającą na wydobywaniu, przetwarzaniu, dystrybucji, składowaniu lub spalaniu paliw kopalnianych,
- b) składowisk odpadów, spalarni odpadów i instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Przewiduje to projekt ustawy zmieniającej, którego zapisy od 1 lutego 2023 r. dokonają zmian w art. 52jb ustawy o PIT i art. 38eb ustawy o CIT.

8.2. Przygotowanie do zmian

Zmiany wymagają od podatników zapoznania się z dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.Urz. UE L 275 z 25.10.2003, str. 32 z późn. zm.; Dz.Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 631). Przy tym powinni zrobić to podatnicy, którzy:

- 1) planują w 2023 r. skorzystać z ulgi na robotyzację i
- 2) prowadzą działalność, która jest prawem UE uznana za szkodliwą dla środowiska naturalnego (np. składowisko odpadów czy ich spalarnia).

ŹRÓDŁO:

- art. 2, 3 i 21 pkt 2 projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – projekt po pierwszym czytaniu w Sejmie, skierowany do Komisji Finansów Publicznych

IV. CIT

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Estoński CIT – zmiana terminu zapłaty podatku z przekształcenia

1.1. Na czym polegają zmiany

Przepisy o obowiązkach podatnika, który wybrał opodatkowanie ryczałtem od dochodów spółek (estoński CIT), stosuje się odpowiednio do podatnika utworzonego z przekształcenia w spółkę przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wykonującą działalność gospodarczą we własnym imieniu albo spółki niebędącej osobą prawną.

Taki podatnik od 1 stycznia 2023 r. będzie dokonywał zapłaty podatku należnego od dochodu z przekształcenia, w całości do końca trzeciego miesiąca pierwszego roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, albo w częściach w okresie nie dłuższym niż 2 lata, licząc od końca pierwszego roku opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek, przy czym o sposobie przyjętego rozliczenia podatnik informuje w zeznaniu rocznym. Do końca 2022 r. podatek od dochodu z przekształcenia należało uiścić w terminie złożenia zeznania rocznego, co było mniej precyzyjnym określeniem terminu.

1.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy wybierający estoński CIT, utworzeni z przekształcenia w spółkę, powinni poinformować służby księgowe o zmianie terminu zapłaty podatku należnego od dochodu z przekształcenia. Przy tym zmiana ta dotyczy przekształcających się osób fizycznych i spółek niebędących osobą prawną, jak np. spółki cywilne.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7aa ust. 9 pkt 4 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1800 z późn. zm.; dalej: ustawa o CIT

2. Ujednolicenie terminu zaliczania do kosztów składek na ubezpieczenia społeczne

2.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. koszty składek na ubezpieczenia społeczne, m.in. ze stosunku pracy w części finansowanej przez płatnika składek, składki na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, będą stanowiły koszty podatkowe w miesiącu, za który należności te są wymagane, pod warunkiem że składki zostaną opłacone w terminie wynikającym z odrębnych przepisów.

2.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana ma na celu ujednoczenie przepisów w zakresie zachowania terminu opłacenia składek. Podatnicy powinni poinformować służby księgowe o zmianie momentu uznania zapłaconych składek z wymienionych tytułów za koszty podatkowe. W niektórych przypadkach konieczna może być zmiana w systemach księgowych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 4h ustawy o CIT

3. Zwolnienie z podatku dochodów przedsiębiorstw społecznych

3.1. Na czym polegają zmiany

Z podatku dochodowego od osób prawnych zwolniono dochody przedsiębiorstw społecznych działających w celu reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wydatkowane w roku podatkowym na cele związane z reintegracją społeczną i zawodową swoich pracowników, w części niezaliczonej do kosztów uzyskania przychodów.

3.2. Przygotowanie do zmian

Przedsiębiorstwo społeczne ma aktywizować zawodowo oraz integrować społecznie osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, wymienione w ustawie o ekonomii społecznej (m.in. niepełnosprawni, bezrobotni, byli więźniowie, uchodźcy). Status przedsiębiorstwa społecznego mogą uzyskać zarówno jednostki tworzące podmioty ekonomii społecznej, jak i same podmioty ekonomii społecznej. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego następuje na wniosek podmiotu ekonomii społecznej albo jednostki tworzącej podmiot ekonomii społecznej, w drodze decyzji wojewody. Uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego będzie związane z uzyskaniem dodatkowych przywilejów (np. wsparcia finansowego na stworzenie miejsc pracy, możliwości ubiegania się o społeczne zamówienia publiczne).

Przedsiębiorstwa społeczne działają pod postacią różnych form prawnych, m.in. spółdzielni socjalnych, stowarzyszeń, fundacji, spółek non profit. Aby uzyskać statut przedsiębiorstwa społecznego, należy wykonać następujące czynności:

Krok 1. Sprawdź z przepisami ustawy o ekonomii społecznej, czy spełniasz warunki do uznania za przedsiębiorstwo społeczne.

Krok 2. Złóż wniosek o uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego do wojewody.

Krok 3. Po uzyskaniu pozytywnej decyzji wojewody i dokonaniu wpisu do elektronicznego wykazu przedsiębiorstw społecznych, rozpocznij dokumentowanie wydatków, poniesionych w roku podatkowym na cele związane z reintegracją społeczną i zawodową swoich pracowników, niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów. Dzięki temu będziesz mógł korzystać ze zwolnienia podatkowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 17 ust. 1 pkt 43a ustawy o CIT

4. Podatek od przerzuconych dochodów

4.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. w związku z transakcjami z podmiotami powiązanymi, niebędącymi polskimi rezydentami, koszty z tytułu usług wskazanych w ustawie o CIT będą objęte podatkiem od przerzuconych dochodów, chyba że podatnik udowodni, że nie zachodzi jeden z warunków wyłączających opodatkowanie. Zasada ta będzie obejmowała wydatki z tytułu:

- 1) usług doradczych, badania rynku, usług reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, ubezpieczeń, gwarancji i poręczeń oraz usług o podobnym charakterze;
- 2) wszelkiego rodzaju opłat i należności za korzystanie lub prawo do korzystania z praw lub wartości:
 - autorskich lub pokrewnych praw majątkowych,
 - licencji,
 - praw określonych w ustawie z 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej,
 - uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how);
- 3) przeniesienia ryzyka niewypłacalności dłużnika z tytułu pożyczek, innych niż udzielonych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, w tym w ramach zobowiązań wynikających z pochodnych instrumentów finansowych oraz świadczeń o podobnym charakterze;
- 4) kosztów finansowania dłużnego związanych z uzyskaniem środków finansowych i korzystaniem z tych środków, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, premie, część odsetkową raty leasingowej, kary i opłaty za opóźnienie w zapłacie zobowiązań oraz koszty zabezpieczenia zobowiązań, w tym koszty pochodnych instrumentów finansowych;
- 5) opłat i wynagrodzeń za przeniesienie funkcji, aktywów lub ryzyk.

Podatnik, chcąc wyłączyć wskazane wydatki z podstawy opodatkowania podatkiem od przerzuconych dochodów, będzie musiał udowodnić, że:

- 1) dochód (przychód) odbiorcy płatności uzyskany z powyższych tytułów podlega opodatkowaniu według stawki podatku dochodowego równej lub wyższej niż 14,25% lub
- 2) podmiot powiązany uzyskuje od polskich rezydentów, z tytułów wskazanych w katalogu, mniej niż 50% ogółu przychodów, lub
- 3) podmiot powiązany nie przekazuje lub przekazuje mniej niż 10% przychodów, uzyskanych z powyższych tytułów od polskiego rezydenta na rzecz innego podmiotu:
 - a) zaliczając w związku z tym wydatki do kosztów rozliczanych dla celów podatku dochodowego lub wydatki te lub przychody odliczając od dochodu, podstawy opodatkowania lub od podatku w jakiegokolwiek formie, lub
 - b) jeżeli przychody te składają się na zysk przeznaczony do wypłaty, bez względu na termin, w formie dywidendy lub innych przychodów z udziału w zyskach osób prawnych, lub
- 4) suma poniesionych przez polski podmiot w roku podatkowym kosztów na rzecz podmiotów powiązanych, zaliczonych w roku podatkowym do kosztów uzyskania przychodów tego podatnika, stanowi mniej niż 3% sumy kosztów uzyskania przychodów podatnika za ten rok.

4.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Omawiane przepisy będą miały zastosowanie do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2023 r.

4.3. Przygotowanie do zmian

Konsekwencją praktyczną wprowadzonej nowelizacji będzie znaczne ułatwienie organom podatkowym wymiaru podatku od przerzuconych dochodów. Nie będą one musiały badać, czy dany wydatek spełnia warunki dla opodatkowania go. Ciężar wykazania, że wydatek realizowany na rzecz podmiotu powiązanego nie jest objęty opodatkowaniem od przerzuconych dochodów, będzie spoczywał na podatniku. W przypadku braku wykazania, że któryś z warunków pobrania podatku jest niespełniony, polski podatnik może być zobowiązany do zapłaty podatku.

Dla podatników nowelizacja będzie oznaczała dodatkowy obowiązek dokumentacyjny oraz konieczność podjęcia decyzji, jakimi środkami dowodowymi wykazać, że objęte katalogiem wydatki nie kwalifikują się do ich opodatkowania. Przygotowanie podatników powinno polegać na wykonaniu następujących kroków:

Krok 1. Zidentyfikuj wydatki, które mogą być uznane za przerzucanie dochodów do podmiotów powiązanych.

UWAGA! Podatnik, który w 2023 r. będzie dokonywał transakcji z podmiotami powiązаныmi (w szczególności zakup usług niematerialnych lub należności licencyjnych czy płatność odsetek), powinien zbadać, czy podlega podatkowi od przerzuconych dochodów.

Krok 2. Sprawdź, czy wydatki spełniają warunki do pobrania podatku od przerzuconych dochodów. Szczególnie narażone na podleganie pod nowe regulacje będą płatności do podmiotów powiązanych w krajach o preferencyjnym poziomie opodatkowania.

Krok 3. Pobierz podatek lub udokumentuj okoliczności wskazujące na to, że nie było konieczne jego pobranie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24aa ustawy o CIT
- art. 20 ust. 1 ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180; dalej: ustawa nowelizująca z 7 października 2022 r.

5. Zmiany w warunkach stosowania minimalnego podatku dochodowego

5.1. Na czym polegają zmiany

Obecnie podatkowi minimalnemu podlegają przedsiębiorstwa, które poniosły stratę bądź osiągnęły niską rentowność (1% udziału dochodów w przychodach z działalności operacyjnej). Od 1 stycznia 2023 r. dokonana zostanie zmiana metodologii wyliczania wskaźnika rentowności (m.in. wyłączenie z kosztów uzyskania przychodów opłat z tytułu umowy lea-

singu środków trwałych, wyłączenie z przychodów wartości należności handlowych zbywanych na rzecz podmiotów z branży faktoringowej, wyłączenie wartości podatku akcyzowego). Od 1 stycznia 2023 r. wskaźnik rentowności będzie wynosił 23%.

5.2. Przygotowanie do zmian

Podwyższenie od 2023 r. wskaźnika rentowności dla stosowania przepisów o minimalnym podatku dochodowym dokonywane jest z równoczesną modyfikacją zasad wyliczania tego wskaźnika. Przy tym wyłączenie wybranych kosztów na potrzeby ustalenia rentowności/straty to pozytywna informacja dla podatników.

Zmiany oznaczają, że podatnicy na nowo powinni sprawdzić, czy zostaną objęci tym podatkiem. Obecnie obowiązuje zwolnienie z opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym w okresie 2 lat, tj. od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24ca ust. 1 pkt 2 i ust. 2, art. 38ec ustawy o CIT

6. Minimalny podatek dochodowy – ustalenie podstawy

6.1. Na czym polegają zmiany

Została wprowadzona alternatywna metoda ustalania podstawy opodatkowania. Dzięki temu podatnik będzie mógł wybrać, czy podstawą opodatkowania podatkiem minimalnym będzie u niego:

- 1,5% przychodów czy
- 3% przychodów + koszty pasywne, tj. finansowanie dłużne i usługi niematerialne.

W obu przypadkach stawka podatku wyniesie 10%.

6.2. Przygotowanie do zmian

Decyzję o wyborze jednej albo drugiej z ww. metod podatnicy będą mogli zostawić na koniec roku podatkowego, gdyż informować się będzie o niej w zeznaniu CIT-8 składanym za rok podatkowy, za który podatnik ma obowiązek zapłacić podatek minimalny. Z uwagi na to, że obowiązuje zwolnienie z opodatkowania minimalnym podatkiem dochodowym, w okresie 2 lat, tj. od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r., podatnicy będą taką decyzję podejmować dopiero w zeznaniu składanym za 2024 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24ca ust. 3a i art. 38ec ustawy o CIT

7. Rozszerzenie katalogu wyłączeń z podatku minimalnego i zawieszenie obowiązku jego płacenia

7.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. rozszerzono katalog wyłączeń z podatku minimalnego m.in. o:

- spółki komunalne,
- małych podatników,

- podatników, w przypadku których większość przychodów zostało osiągniętych w związku ze świadczeniem usług ochrony zdrowia,
- podatników, u których udział dochodów ze źródła przychodów innych niż z zysków kapitałowych w przychodach innych niż z zysków kapitałowych był powyżej wskaźnika 2%, a także
- podatników postawionych w stan upadłości lub likwidacji.

7.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana jest korzystna dla wszystkich podatników objętych wyłączeniami, przy tym obecnie nie jest konieczne prowadzenie przygotowań w związku z jej wprowadzeniem.

UWAGA! Podatników obowiązanych do zapłaty minimalnego podatku dochodowego zwolniono z obowiązków określonych w art. 24ca ustawy o CIT za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24ca ust. 14 i art. 38ec ustawy o CIT

8. Uregulowanie polskich spółek holdingowych (PSH)

8.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. w przepisach ustawy o CIT zostaną wprowadzone zmiany polegające na:

- rozszerzeniu katalogu form prawnych, w których może działać spółka holdingowa, o prostą spółkę akcyjną,
- umożliwieniu, aby w ramach PSH krajowa spółka zależna mogła korzystać ze zwolnienia przewidzianego dla specjalnej strefy ekonomicznej lub tzw. Polskiej Strefy Inwestycji,
- wydłużeniu do 2 lat okresu nieprzerwanego posiadania okresu posiadania przez spółkę holdingową udziałów/akcji spółki zależnej. Do tej pory był to okres jednego roku.

8.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Przepis art. 24m ustawy o CIT w nowym brzmieniu należy stosować do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2023 r.

8.3. Przygotowanie do zmian

Zmiany poszerzą zakres grup kapitałowych, które będą mogły korzystać z reżimu opodatkowania przewidzianego dla PSH o prostą spółkę akcyjną (dalej: PSA). Tym samym władze PSA powinny rozważyć, czy skorzystać z możliwości utworzenia PSH.

Inwestujący w specjalnej strefie ekonomicznej lub tzw. Polskiej Strefie Inwestycji mogą korzystać w tym zakresie od 2023 r. z preferencji podatkowych przewidzianych dla PSH.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24m ustawy o CIT
- art. 20 ust. 1 ustawy nowelizującej z 7 października 2022 r.

9. Zwolnienie z podatku przychodów z dywidend spółek holdingowych

9.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. zostanie wprowadzone 100% zwolnienie podatkowe dla przychodów polskich spółek holdingowych z dywidend (do końca 2022 r. obowiązuje zwolnienie dla 95% dywidendy). Tym samym zostanie wprowadzone całkowite zwolnienie z podatku CIT przychodów uzyskanych z dywidend uzyskiwanych przez spółkę holdingową od spółki zależnej (krajowej lub zagranicznej).

W związku z tym zostanie uchylony przepis art. 24n ust. 2 ustawy o CIT przewidujący, że w przypadku gdy dywidendy są wypłacane przez zagraniczną spółkę zależną, odliczenia dokonuje się, uwzględniając podatek zapłacony w obcym państwie, proporcjonalnie przypadający na 5% kwoty tych dywidend. Przepis ten będzie zbędny po objęciu zwolnieniem 100% wypłaconych dywidend.

Płatnicy nie pobierają podatku u źródła od dywidendy zwolnionej od podatku na podstawie art. 24n ustawy o CIT od zryczałtowanego podatku dochodowego. Wyłączenie od obowiązku poboru podatku u źródła przez krajową spółkę zależną działającą w charakterze płatnika dotyczy wypłat dokonywanych po 31 grudnia 2022 r.

9.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana jest korzystna dla podatników. Pełne zwolnienie z podatku dywidend należy stosować do dochodów (przychodów) uzyskanych od 1 stycznia 2023 r. Spółki holdingowe posiadające spółki zależne powinny poinformować o wprowadzonym zwolnieniu swoje służby księgowo. Podobnie spółki wypłacające dywidendy powinny na nowo badać obowiązek pobrania podatku u źródła, jeżeli wypłata będzie mieć miejsce w 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24n ust. 1 i 2 i art. 26 ust. 1p ustawy o CIT
- art. 20 ust. 1 ustawy nowelizującej z 7 października 2022 r.

10. Aktualizacja danych dużych podatników

10.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. w przepisach ustawy o CIT zrezygnuje się z kwartalnej aktualizacji danych dużych podatników podawanych do publicznej wiadomości na rzecz aktualizacji dokonywanej raz w roku.

10.2. Przygotowanie do zmian

Ustawodawca słusznie uznał, że nie ma konieczności, by duzi podatnicy co kwartał przedstawiali swoje wyniki. Od 2023 r. ten obowiązek będzie należało realizować tylko raz w roku. Oznacza to mniej obowiązków sprawozdawczych dla największych podatników,

u których wartość przychodu uzyskanego w roku podatkowym przekroczyła równowartość 50 mln euro, oraz podatkowych grup kapitałowych. O wprowadzonej zmianie tacy duzi podatnicy powinni poinformować osoby odpowiedzialne w ich strukturach za kontakty z fiskusem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27b ust. 8 ustawy o CIT

11. Zmiany w obowiązku informacyjnym podatników posiadających zakłady (oddziały) położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż właściwa ze względu na ich siedzibę

11.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. informację CIT-ST trzeba będzie składać za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej. Przypominamy, że CIT-ST to informacja składana przez podatnika do ustalenia należnych jednostkom samorządu terytorialnego dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.

Do składania CIT-ST zobowiązani są:

- podatnicy CIT posiadający zakłady (oddziały) położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż właściwa ze względu na ich siedzibę,
- podatnicy opodatkowani ryczałtem od dochodów spółek, tzw. estońskim CIT – zgodnie z przepisami wprowadzonymi od 1 stycznia 2022 r.,
- podatkowe grupy kapitałowe reprezentowane przez spółkę dominującą. W imieniu spółek tworzących podatkową grupę kapitałową formularz CIT-ST składa spółka dominująca.

11.2. Przygotowanie do zmian

Informację CIT-ST należy złożyć do urzędu skarbowego w terminie do 31 marca każdego roku. Druk ten będzie musiał być składany elektronicznie, zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej. Oznacza to, że ma tu zastosowanie art. 144a Ordynacji podatkowej, określający warunki doręczania pism drogą elektroniczną. Służby księgowo powinny zatem sprawdzić, czy składana przez nich informacja CIT-ST została prawidłowo doręczona.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28 ust. 4 ustawy o CIT

12. Przejście na estoński CIT w trakcie roku podatkowego

12.1. Na czym polegają zmiany

Dla podatników CIT termin złożenia zawiadomienia o przejściu na estoński CIT zostanie przesunięty na koniec pierwszego miesiąca, w którym to nastąpiło. Do końca 2022 r.

w przepisach ustawy o CIT istnieje możliwość złożenia zawiadomienia przed upływem przyjętego przez podatnika roku podatkowego. W praktyce budzi to jednak wiele wątpliwości podatników.

12.2. Przygotowanie do zmian

Pozostałe warunki przejścia na estoński CIT w trakcie roku (zamknięcie ksiąg i sporządzenie sprawozdania) pozostały niezmienione. Podatnicy planujący w trakcie 2023 r. przejście na estoński CIT powinni poinformować służby księgowe o konieczności spełnienia tych warunków przed złożeniem zawiadomienia o tym fakcie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28j ust. 5 ustawy o CIT

13. Zmiany w estońskim CIT – wydatki na środki transportu niezwiązane z działalnością gospodarczą

13.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. wydatki na środki transportu, odpisy amortyzacyjne od ich wartości oraz odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości będą zaliczane do kosztów podatkowych tylko wtedy, gdy w całości będą wykorzystywane w działalności. Jeśli będą wykorzystywane w działalności tylko częściowo, podatnik będzie mógł uznać za koszt podatkowy tylko 50% tego rodzaju wydatków.

13.2. Przygotowanie do zmian

Omawiane regulacje dotyczą zarówno samochodów, jak i innych środków transportu. To na podatniku ciąży obowiązek dowiedzenia, czy składnik majątku jest wykorzystywany wyłącznie w działalności gospodarczej. Zatem to on powinien przygotować dokumenty w których dowiedzie, że wydatki na dany środek transportu nie są przedmiotem opodatkowania estońskim CIT jako wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą. Przy tym już w trakcie 2022 r. organy podatkowe wydawały interpretacje, z których wynika, że od wszystkich samochodów osobowych wykorzystywanych w działalności bez ewidencji przebiegu pojazdu należy płacić estoński CIT (por. np. interpretację Dyrektora KIS z 8 lipca 2022 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.83.2022.1).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28m ust. 4a i 5 ustawy o CIT

V. PIT

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Ograniczenie ulgi na zabytki

1.1. Na czym polegają zmiany

Od 2023 r. zmienia się zasady korzystania z ulgi na zabytki. Podatnicy utracą możliwość rozliczania w ramach tej ulgi wydatków poniesionych na odpłatne nabycie zabytku lub udziału w zabytku. Zostanie wprowadzony dodatkowy warunek odliczania wydatków poniesionych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane prowadzone przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków (przy czym przed nowelizacją ustawodawca posługiwał się określeniem „w zabytku nieruchomym”, a nie „przy zabytku nieruchomym”; jak wskazano w uzasadnieniu do wprowadzonej zmiany, ma ona zapewnić spójność terminologiczną przepisów ustawy o PIT z ustawą z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Podatnicy, którzy poniosą tego rodzaju wydatki, będą musieli uzyskać od wojewódzkiego konserwatora zabytków zaświadczenie potwierdzające wykonanie stosownych prac, zaś odliczenia będą mogli dokonać dopiero w zeznaniu składanym po otrzymaniu zaświadczenia. Według przepisów w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją odliczenia tego rodzaju wydatków podatnicy mogli dokonywać w zeznaniu składanym za rok, w którym ponieśli takie wydatki.

1.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Podatnicy zachowują prawo do odliczenia wydatków poniesionych na nabycie zabytku nieruchomego oraz na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane dotyczące zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków na obecnie obowiązujących zasadach w stosunku do wydatków poniesionych do końca 2022 r.

1.3. Przygotowanie do zmian

Zmiany w uldze na zabytki zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2023 r. W związku z tym podatnicy, którzy planowali nabycie zabytkowej nieruchomości i rozliczenie tego wydatku w ramach ulgi na zabytki, powinni przyspieszyć swoje plany i dokonać takiego zakupu do końca 2022 r. W przeciwnym razie utracą prawo do odliczenia poniesionych wydatków. Podatnicy, którzy planują przeprowadzić prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane dotyczące zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków, powinni wiedzieć o dodatkowych warunkach odliczania tego rodzaju wydatków. Z tego powodu również oni mogą rozważyć przyspieszenie planowanych prac. Ze zmianami powinni się również zapoznać właściciele biur rachunkowych. Dzięki temu będą mogli poinformować swoich klientów o nadchodzących zmianach i zachęcić ich do szybszego podjęcia pewnych inwestycji, tak aby mogli rozliczyć ulgę na zabytki na dotychczasowych zasadach.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26hb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1128 z późn. zm.; dalej: ustawa o PIT
- art. 20, art. 40 pkt 3 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.; dalej: ustawa nowelizująca z 9 czerwca 2022 r.

2. Zmiana w zasadach normujących doliczanie w rozliczeniu rocznym dochodów małoletnich dzieci do dochodów rodziców

2.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. zostanie rozszerzony katalog dochodów uzyskiwanych przez małoletnie dzieci własne lub przysposobione, których rodzice nie powinni doliczać do swoich dochodów w zeznaniu rocznym, zaś rozliczać odrębnie jako ich przedstawiciele ustawowi. Na podstawie przepisów obowiązujących obecnie należą do nich dochody dzieci z:

- pracy,
- stypendiów,
- przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku.

To oznacza, że wymienione dochody dzieci korzystają z kwoty wolnej od podatku, która w 2022 r. wynosi 30 000 zł.

Po nowelizacji rodzice nie będą musieli doliczać do swoich dochodów również rent otrzymywanych przez małoletnie dzieci. Dzięki temu dochody uzyskane z tego tytułu skorzystają z kwoty wolnej od podatku w wysokości 30 000 zł. Przy obowiązku doliczenia renty małoletniego dziecka do dochodów rodziców przychody z renty i przychody rodzica korzystały z jednej kwoty wolnej od podatku.

2.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Zmienione zasady doliczania dochodów małoletnich dzieci będą miały zastosowanie do dochodów osiągniętych od 1 stycznia 2022 r. To oznacza, że rodzice posiadający w 2022 r. małoletnie dzieci, które uzyskują renty, nie powinną osiągniętych z tego tytułu dochodów doliczać do swoich dochodów w zeznaniu PIT za 2022 r. Dochody te należy rozliczyć w odrębnym zeznaniu składanym jako przedstawiciel ustawowy dziecka.

2.3. Przygotowanie do zmian

Rodzice wychowujący małoletnie dzieci, które otrzymują renty, powinni zapoznać się z nowymi zasadami rozliczania tego rodzaju dochodów, tak aby przystępując do rozliczenia za 2022 r., sporządzili zeznanie w prawidłowy, korzystniejszy dla nich sposób. Również podatnicy prowadzący biura rachunkowe powinni zadbać, aby ich pracownicy zapoznali się z nowymi regulacjami. Dzięki temu będą mogli poinformować swoich klientów o wprowadzonych zmianach i uniknąć konieczności ewentualnych korekt zeznań za 2022 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 ust. 1 ustawy o PIT
- art. 18 ust. 1, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

3. Zmiany w zasadach stosowania przez płatników kwoty wolnej od podatku

3.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. podatnik, który uzyskuje przychody od więcej niż jednego płatnika, będzie mógł swobodniej decydować o zastosowaniu przez płatnika miesięcznej kwoty zmniejszającej podatek. Zamiast jednego płatnika – tak jak ma to miejsce obecnie – podatnik będzie mógł wskazać do trzech płatników, którzy będą mogli zastosować kwotę zmniejszającą podatek. Nie oznacza to jednak, że każdy ze wskazanych przez podatnika płatników będzie stosował 1/12 kwoty zmniejszającej podatek. Podatnik, w oświadczeniu składanym w tej sprawie danemu płatnikowi, będzie musiał wskazać, że ten płatnik jest uprawniony do pomniejszenia zaliczki o kwotę stanowiącą:

- 1) 1/12 kwoty zmniejszającej podatek (po zmianie jest to 300 zł) albo
- 2) 1/24 kwoty zmniejszającej podatek (po zmianie jest to 150 zł), albo
- 3) 1/36 kwoty zmniejszającej podatek (po zmianie jest to 100 zł).

Podatnicy będą mogli złożyć ww. oświadczenia tylko w przypadku, gdy:

- łączna kwota pomniejszenia stosowana przez wszystkich płatników w tym miesiącu nie przekracza kwoty stanowiącej 1/12 kwoty zmniejszającej podatek oraz
- w roku podatkowym podatnik za pośrednictwem płatnika nie skorzystał w pełnej wysokości z pomniejszenia kwoty zmniejszającej podatek określonej w pierwszym przedziale skali podatkowej, w tym również gdy złożył wniosek o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym, o którym mowa w art. 31c ustawy o PIT dodawanym z dniem 1 stycznia 2023 r. (zob. również pkt 4. Zwolnienie płatnika z obowiązku poboru zaliczki na podatek).

W przypadku gdy podatnik w danym miesiącu będzie uzyskiwał od tego samego płatnika przychody z różnych tytułów, płatnik będzie stosował do tych przychodów złożone mu oświadczenie o stosowaniu pomniejszenia, przy czym łączna kwota pomniejszenia zastosowana w tym miesiącu przez tego płatnika nie może przekroczyć kwoty wskazanej w oświadczeniu.

Kolejną zasadniczą zmianą w zakresie uwzględniania przez płatników 1/12 kwoty zmniejszającej podatek będzie umożliwienie jej stosowania również zleceniodawcom i pozostałym płatnikom wypłacającym świadczenia z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy o PIT, oraz płatnikom pobierającym zaliczki od dochodów z praw majątkowych. Obecnie taka możliwość nie istnieje.

Prawo do zmniejszenia zaliczki na podatek o kwotę stanowiącą nie więcej niż 1/12 kwoty zmniejszającej podatek zyskają również osoby wpłacające samodzielnie zaliczki na podatek dochodowy, o których mowa w art. 44 ust. 1a ustawy o PIT. Zmiana ta będzie dotyczyła podatników osiągających dochody bez pośrednictwa płatników:

- 1) ze stosunku pracy z zagranicy,
- 2) z emerytur i rent z zagranicy,
- 3) z działalności wykonywanej osobiście z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4 i 6–9 ustawy o PIT.

W związku z tymi zmianami od 1 stycznia 2023 r. zaczną obowiązywać również zmiany związane ze składaniem oświadczenia PIT-2. Podatnik będzie mógł złożyć ten formularz maksymalnie trzem płatnikom. Wskaże im, o jaką część kwoty zmniejszającej podatek mają pomniejszać zaliczkę. Obecnie PIT-2 podatnik może złożyć wyłącznie jednemu pracodawcy.

3.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Upewnij się, że pracownicy służb płacowych znają nowe zasady stosowania miesięcznej kwoty zmniejszającej podatek

Pracodawcy oraz podmioty prowadzące biura rachunkowe powinni dopilnować, aby zatrudnieni przez nich pracownicy odpowiedzialni za pobór zaliczek na PIT od wypłacanych wynagrodzeń poznali nowe zasady stosowania miesięcznej kwoty zmniejszającej podatek. Dzięki temu unikną wątpliwości co do prawidłowości składanych im w 2023 r. oświadczeń o stosowaniu tej kwoty.

Również podatnicy, którzy samodzielnie obliczają zaliczki na PIT od dochodów ze stosunku pracy z zagranicy, z emerytur i rent z zagranicy oraz z działalności wykonywanej osobiście z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4 i 6–9 ustawy o PIT, powinni wiedzieć, że od 2023 r. będą mieli prawo do ich zmniejszenia o kwotę stanowiącą nie więcej niż 1/12 kwoty zmniejszającej podatek. Dzięki temu skorzystają z kwoty wolnej już w trakcie 2023 r.

Krok 2. Sprawdź oprogramowanie płacowe

Podatnicy, którzy obliczają wynagrodzenia przy użyciu programów płacowych, powinni się upewnić, że posiadane oprogramowanie zostało zaktualizowane pod kątem zmian w stosowaniu miesięcznej kwoty zmniejszającej podatek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 31b, art. 44 ust. 3ab ustawy o PIT
- art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

4. Zwolnienie płatnika z obowiązku poboru zaliczki na podatek

4.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. podatnik będzie mógł upoważnić swojego płatnika, poprzez sporządzony na piśmie wniosek, do niepobierania w danym roku podatkowym zaliczek, o których mowa w art. 32–35 i art. 41 ust. 1 ustawy o PIT. Rozwiązaniem tym zostaną zatem objęci wszyscy płatnicy PIT. Obecnie taki wniosek mogą złożyć tylko podatnicy, którzy osiągają przychody, o których mowa w art. 13 pkt 2 i 4–9, art. 18 oraz art. 35 ust. 1 pkt 5, 6 i 8 ustawy o PIT.

Podatnik będzie mógł złożyć taki wniosek, jeżeli będzie przewidywał, że uzyskane przez niego dochody podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej nie przekroczą

w roku podatkowym kwoty 30 000 zł (czyli kwoty wolnej od podatku). W przypadku uzyskania przez podatnika, który złożył taki wniosek, dochodów podlegających opodatkowaniu (tj. przekraczających 30 000 zł) płatnik będzie obliczał zaliczki, nie stosując już ich pomniejszenia o 1/12 kwoty zmniejszającej podatek.

4.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Upewnij się, że pracownicy służb płacowych znają nowe zasady zwolnienia płatników z obowiązku pobierania zaliczek na PIT

Pracodawcy oraz podmioty prowadzące biura rachunkowe powinni dopilnować, aby zatrudnieni przez nich pracownicy odpowiedzialni za pobór zaliczek na PIT od wypłacanych wynagrodzeń zostali zapoznani z nowymi zasadami zwolnienia z obowiązku poboru zaliczki na PIT. Dzięki temu unikną wątpliwości co do prawidłowości składanych im w 2023 r. wniosków w tej sprawie.

Krok 2. Sprawdź oprogramowanie płacowe

Podatnicy, którzy obliczają wynagrodzenia przy użyciu programów płacowych, powinni upewnić się, że posiadane oprogramowanie zostało zaktualizowane pod kątem zmian w zwolnieniu z obowiązku poboru zaliczki na PIT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 31c ustawy o PIT
- art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

5. Sposób składania przez podatników oświadczeń płatnikom PIT

5.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. zostaną usunięte wszelkie wątpliwości co do formy, w jakiej podatnicy powinni składać płatnikom oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczanie zaliczki na PIT. Podatnicy będą to mogli robić na piśmie albo w inny sposób przyjęty przez płatnika. W przypadku oświadczeń i wniosków, o których mowa w art. 31b ust. 1, art. 32 ust. 3 i 6–8 oraz art. 41 ust. 11 ustawy o PIT, a więc:

- 1) oświadczenia w sprawie pomniejszenia zaliczki o kwotę stanowiącą nie więcej niż 1/12 kwoty zmniejszającej podatek,
- 2) oświadczenia w sprawie szczególnego sposobu obliczania zaliczki w przypadku zamiaru opodatkowania dochodu na zasadach określonych dla małżonków albo osób samotnie wychowujących dzieci,
- 3) wniosku o obliczanie zaliczek bez stosowania art. 21 ust. 1 pkt 148 (czyli tzw. ulgi dla młodych) lub bez kwotowych miesięcznych pracowniczych kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1 lub 3 ustawy o PIT (tj. 250 zł albo 300 zł),

- 4) oświadczenia o spełnieniu warunku dla zastosowania podwyższonych miesięcznych kosztów uzyskania przychodów dla osób dojeżdżających do pracy z innej miejscowości,
- 5) wniosku o rezygnacji ze stosowania 50% kosztów uzyskania przychodów określonych w art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy o PIT

– podatnicy przy ich składaniu będą mogli skorzystać ze zmienionego wzoru PIT-2 udostępnionego przez MF na swojej stronie internetowej.

PIT-2 jest też dostępny na stronie cyfrowego wydania „Monitora księgowego” oraz w bazie Inforlex – na www.inforlex.pl.

Nowe regulacje przesądzą również, że:

- oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczanie zaliczki na PIT, co do zasady, dotyczą również kolejnych lat podatkowych (zatem nie trzeba ich ponawiać każdego roku podatkowego),
- płatnik po ustaniu stosunku prawnego łączącego go z podatnikiem – przy obliczaniu zaliczek od świadczeń należnych z tego stosunku (np. wypłacając dodatkowe roczne wynagrodzenie) – nie będzie uwzględniał oświadczeń i wniosków złożonych mu uprzednio przez podatnika, za wyjątkiem wniosków o obliczanie zaliczek bez stosowania zwolnienia od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy o PIT (ulga dla młodych) lub wniosków o niestosowanie miesięcznych kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w art. 22 ust. 2 pkt 1 lub 3 ustawy o PIT, oraz wniosku o niestosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów.

5.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczenie zaliczki na PIT, złożone płatnikowi przed 1 stycznia 2023 r., zachowają moc.

5.3. Przygotowanie do zmian

Płatnicy powinni wiedzieć, że podatnicy będą mogli składać wnioski i oświadczenia, o których mowa w art. 31b ust. 1, art. 32 ust. 3 i 6–8 i art. 41 ust. 11 ustawy o PIT, na zmienionym wzorze PIT-2 udostępnionym przez MF na swojej stronie internetowej. Płatnicy, którzy zdecydowali się na stosowanie zmienionego formularza PIT-2, nie będą już musieli samodzielnie opracowywać tych wniosków i oświadczeń.

Dzięki wprowadzeniu zapisu, że oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczanie zaliczki na PIT, co do zasady, dotyczą również kolejnych lat podatkowych, płatnicy będą mieli mniej pracy. Nie będą musieli przyjmować ich odrębnie na każdy rok, tak jak ma to miejsce obecnie, np. w przypadku wniosków o niestosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 31a ust. 1–9 ustawy o PIT
- art. 22, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

6. Brak odpowiedzialności płatnika za nieprawidłowe pobieranie zaliczek na PIT z winy podatnika

6.1. Na czym polegają zmiany

Nowelizacja spowoduje, że pracodawca nie będzie ponosił odpowiedzialności za nieprawidłowe pobranie zaliczek na PIT, jeżeli podatnik przekaze mu błędną informację. Zgodnie z dodanym z dniem 1 stycznia 2023 r. art. 31a ust. 10 ustawy o PIT, jeżeli zaniżenie lub nieujawnienie przez płatnika podstawy opodatkowania będzie wynikać z zastosowania przez niego złożonych przez podatnika wniosków lub oświadczeń mających wpływ na obliczenie zaliczki, to nie będzie miał zastosowania art. 26a § 2 Ordynacji podatkowej mówiący o odpowiedzialności płatnika.

6.2. Przygotowanie do zmian

Znajomość tej zmiany z całą pewnością wpłynie na większy komfort pracy płatników. Jeżeli podatnik przekaze im błędne informacje, które wpłyną na nieprawidłowe pobranie zaliczki na PIT, płatnicy nie poniosą z tego tytułu negatywnych konsekwencji.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 31a ust. 10 ustawy o PIT
- art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

7. Umożliwienie pracownikom rezygnacji ze stosowania podwyższonych kosztów pracowniczych

7.1. Na czym polegają zmiany

Pracownik mieszkający poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, będzie mógł złożyć pracodawcy wniosek o obliczanie zaliczek bez stosowania miesięcznych kosztów uzyskania przychodu w wysokości 300 zł miesięcznie. Obecnie taki wniosek może złożyć tylko pracownik, któremu przysługują podstawowe miesięczne koszty wynoszące 250 zł.

7.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Zmiana będzie miała zastosowanie do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2023 r.

7.3. Przygotowane do zmian

Krok 1. Upewnij się, że pracownicy służb płacowych znają nowe zasady składania przez pracowników oświadczeń o rezygnacji ze stosowania pracowniczych kosztów uzyskania przychodów

Pracodawcy oraz podmioty prowadzące biura rachunkowe powinni dopilnować, aby zatrudnieni przez nich pracownicy, odpowiedzialni za pobór zaliczek na PIT od wypłacanych wynagrodzeń, poznali nowe zasady składania oświadczeń o rezygnacji ze stosowania

pracowniczych kosztów uzyskania przychodów. Dzięki temu unikną wątpliwości co do prawidłowości składanych im przez pracowników w 2023 r. oświadczeń w tej sprawie. Od 2023 r. oświadczenie w sprawie rezygnacji ze stosowania pracowniczych kosztów uzyskania przychodów będzie mógł złożyć zarówno pracownik, któremu przysługują koszty podstawowe, jak i ten, któremu przysługują koszty podwyższone.

Krok 2. Sprawdź oprogramowanie płacowe

Podatnicy, którzy obliczają wynagrodzenia przy użyciu programów płacowych, powinni się upewnić, że posiadane oprogramowanie zostało zaktualizowane pod kątem zmian w potrącaniu pracowniczych kosztów uzyskania przychodów.

Krok 3. Powiadom (w sposób zwyczajowo przyjęty w Twojej organizacji, np. poprzez firmowy intranet) pracowników o możliwości złożenia wniosku o obliczanie zaliczek bez stosowania miesięcznych kosztów uzyskania przychodu w wysokości 300 zł miesięcznie

Pozwoli to uniknąć nadmiernej liczby pytań absorbujących osoby zajmujące się z Twojego upoważnienia sprawami kadrowo-płacowymi.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 32 ust. 6 ustawy o PIT
- art. 18 ust. 5, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

8. Moment ujęcia przez płatnika w kosztach składek na ubezpieczenia społeczne

8.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. koszty składek na ubezpieczenia społeczne, m.in. ze stosunku pracy w części finansowanej przez płatnika składek, składki na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych będą stanowiły koszty uzyskania przychodów w miesiącu, za który należności te są należne, pod warunkiem że składki zostaną opłacone w terminie wynikającym z odrębnych przepisów, a więc z przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Obecnie ww. składki stanowią koszty uzyskania przychodów w miesiącu, za który należności te są należne, pod warunkiem że składki zostaną opłacone z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu:

- 1) za który są należne – w terminie wynikającym z odrębnych przepisów (a więc przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych);
- 2) następnym, w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony – nie później niż do 15 dnia tego miesiąca.

PRZYKŁAD

30 czerwca 2022 r. podatnik wypłacił wynagrodzenia należne za czerwiec 2022 r. Składki na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracodawcę oraz na FP, FS

i FGŚP podatnik opłacił 19 lipca 2022 r. (zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych). Zarówno wynagrodzenia, jak i należne za nie składki stanowiły dla podatnika koszt podatkowy w czerwcu 2022 r.

Jeżeli do wypłaty wynagrodzeń doszłoby 30 czerwca 2023 r. a zapłata ww. składek miałaby miejsce 19 lipca 2023 r., to wynagrodzenia te oraz składki stanowiłby również koszt podatkowy w czerwcu 2023 r. W tym przypadku omawiana nowelizacja nic nie zmienia.

PRZYKŁAD

Zgodnie z umową o pracę podatnik wypłaca pracownikom wynagrodzenie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu wykonania pracy. 9 lutego 2022 r. podatnik wypłacił wynagrodzenia należne za styczeń 2022 r. Składki na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracodawcę oraz na FP, FS i FGŚP podatnik opłacił 17 marca 2022 r. (zgodnie z przepisami o systemie ubezpieczeń społecznych). Dla podatnika wypłacone wynagrodzenia stanowiły koszt podatkowy w styczniu 2022 r., natomiast należne składki były kosztem podatkowym dopiero w marcu 2022 r. Składki te mogłyby stanowić koszt podatkowy stycznia 2022 r. tylko w przypadku gdyby zostały zapłacone do 15 lutego 2022 r.

Gdyby do wypłaty wynagrodzeń doszło 9 lutego 2023 r. a składki zostałyby opłacone 17 marca 2023 r., to dzięki omawianej nowelizacji zarówno wynagrodzenia, jak i składki stanowiłyby koszty podatkowe w styczniu 2023 r.

8.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Znowelizowany art. 22 ust. 6bb ustawy o PIT stosuje się do dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2023 r. i do składek z tytułu należności, o których w mowa w tym przepisie, należnych od 1 stycznia 2023 r.

8.3. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Upewnij się, że pracownicy znają nowe zasady rozliczania w kosztach składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez płatnika

Pracodawcy oraz podmioty prowadzące biura rachunkowe powinni dopilnować, aby zatrudnieni przez nich pracownicy odpowiedzialni za rozliczanie wydatków w kosztach uzyskania przychodów zostali zapoznani z nowymi zasadami zaliczania do kosztów składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez płatnika. Dzięki temu unikną błędów w tym zakresie. Szczególnie, że wprowadzona zmiana pozwoli na szybsze ujęcie w kosztach podatkowych wydatków poniesionych przez płatników z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Krok 2. Sprawdź oprogramowanie płacowe

Podatnicy, którzy korzystają z programów komputerowych, powinni upewnić się, że posiadane oprogramowanie zostało zaktualizowane pod tym kątem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 6bb ustawy o PIT
- art. 18 ust. 5, art. 19, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

9. Zmiany w zaliczkach wpłacanych bez pośrednictwa płatników

9.1. Na czym polegają zmiany

Osoby wpłacające samodzielnie zaliczki na podatek dochodowy, tj. podatnicy osiągający dochody bez pośrednictwa płatników:

- ze stosunku pracy z zagranicy,
- z emerytur i rent z zagranicy,
- z działalności wykonywanej osobiście z tytułów określonych w art. 13 pkt 2, 4 i 6–9 ustawy o PIT

– zyskają prawo do zmniejszenia zaliczki na podatek o kwotę stanowiącą nie więcej niż 1/12 kwoty zmniejszającej podatek, tj. o kwotę 300 zł = 3600 zł ÷ 12.

9.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Podatnicy będą mogli stosować kwotę wolną do przychodów/dochodów uzyskanych od 1 stycznia 2023 r.

9.3. Przygotowanie do zmian

Należy pamiętać, że kwotę wolną do wymienionych dochodów będzie można stosować dopiero przy zaliczkach na podatek odprowadzanych od dochodów uzyskanych w 2023 r. To oznacza, że do końca 2022 r. podatnicy uzyskujący te dochody stosują do nich najniższą stawkę podatkową określoną w pierwszym przedziale skali podatkowej (12%), ale bez kwoty wolnej, albo stawkę 32%, jeżeli podatnik tak wybierze.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 44 ust. 3ab ustawy o PIT
- art. 18 ust. 5, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

10. Opodatkowanie nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych

10.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. świadczenia otrzymywane przez osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne od byłego zakładu pracy lub działającego w nim związku zawodowego będą podlegały opodatkowaniu 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT.

Warto przypomnieć, że nowelizacja Polskiego Ładu dokonana 1 lipca 2022 r. rozszerzyła zwolnienie, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 38 ustawy o PIT. Oprócz świadczeń otrzymywanych przez emerytów i rencistów od byłych zakładów pracy i związków zawodowych zwolnieniem z PIT objęto również świadczenia otrzymywane przez osoby pobierające nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. Nowelizacja podwyższyła również limit tego

zwolnienia z 3000 zł do 4500 zł. Nadwyżka ponad kwotę objętą zwolnieniem podlega opodatkowaniu. Przy czym, w przypadku emerytów i rencistów od nadwyżki tej pobierany jest obecnie 10% zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT, zaś w przypadku osób pobierających nauczycielskie świadczenie kompensacyjne podatek obliczany jest według skali podatkowej. Dzięki wprowadzonej zmianie od 1 stycznia 2023 r. sposób opodatkowania tych świadczeń zostanie ujednolicony. W obu przypadkach świadczenia te – przekraczające kwotę zwolnioną od podatku – będą opodatkowane 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

10.2. Przygotowanie do zmian

O zmianach powinny wiedzieć zakłady pracy oraz działające w nich związki zawodowe wypłacające świadczenia na rzecz osób pobierających obecnie nauczycielskie świadczenie kompensacyjne. Od 1 stycznia 2023 r. nadwyżka takich świadczeń ponad kwotę zwolnioną, tj. ponad 4500 zł, będzie opodatkowana 10% zryczałtowanym podatkiem dochodowym, a nie według skali podatkowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy o PIT

11. Podwyższenie kwoty PIT przekazywanej w zeznaniu rocznym na rzecz OPP

11.1. Na czym polegają zmiany

Z 1% do 1,5% zostanie zwiększona kwota PIT, którą podatnicy będą mogli przekazać w zeznaniu rocznym na rzecz organizacji pożytku publicznego.

11.2. Przygotowanie do zmian

O zmianach powinny wiedzieć organizacje pożytku publicznego. Począwszy od zeznań za 2022 r. organy podatkowe będą przekazywały na ich rzecz 1,5% podatku zadeklarowanego przez podatników PIT, a nie jak ma to obecnie miejsce tylko 1%.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 45a pkt 3, art. 45c ust. 1, ust. 3c–3e ustawy o PIT
- art. 21b ust. 1 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1993 z późn.zm; dalej: uzpd
- art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

12. Wyższe limity w ryczałcie od przychodów ewidencjonowanych

12.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. wzrosną limity uprawniające do:

- korzystania z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych,
- kwartalnego opłacania ryczałtu.

Limity uprawniające do korzystania z opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym.

W 2023 r. ryczałt od przychodów ewidencjonowanych będą mogli opłacać podatnicy, których przychody nie przekroczyły w 2022 r. kwoty 9 654 400 zł [2 000 000 euro × 4,8272 zł (kurs euro obowiązujący 3 października 2022 r.)]. Podatnik, którego przychody przekroczyły w 2022 r. kwotę 9 654 400 zł, nie będzie mógł skorzystać z opodatkowania ryczałtem w 2023 r. W 2022 r. limit ten wynosi 9 188 200 zł.

Kwartalne opłacanie ryczałtu ewidencjonowanego. W 2023 r. do kwartalnego opłacania ryczałtu ewidencjonowanego będą mieli prawo podatnicy, u których przychody nie przekroczyły w 2022 r. kwoty 965 440 zł (równowartość 200 000 euro). W 2022 r. z kwartalnego opłacania ryczałtu mogą korzystać podatnicy, u których przychody w 2021 r. nie przekroczyły kwoty 918 820 zł.

12.2. Przygotowanie do zmian

Krok 1. Sprawdź wysokość przychodów, jakie osiągniesz w 2022 r.

Podniesienie limitu przychodów z 9 188 200 zł do 9 654 400 zł jest korzystne dla podatników, którzy w 2022 r. korzystają z opodatkowania ryczałtem ewidencjonowanym a ich przychody przekroczyły w tym roku kwotę 9 188 200 zł. Gdyby w 2023 r. omawiany limit nie wzrósł, to tacy podatnicy automatycznie z dniem 1 stycznia 2023 r. utraciliby prawo do opodatkowania ryczałtem.

PRZYKŁAD

W 2022 r. podatnik korzysta z opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych. Zakładając, że:

- 1) w 2022 r. jego przychody przekroczyły 9 188 200 zł, ale nie przekroczyły 9 654 400 zł – podatnik będzie uprawniony do kontynuowania opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w 2023 r.,
- 2) w 2022 r. jego przychody przekroczyły 9 654 400 zł – podatnik ten utraci prawo do opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w 2023 r.

Podatnicy, weryfikując wysokość przychodów, jakie osiągną w 2022 r., powinni również pamiętać, że jeżeli przychody te nie przekroczyły kwoty 965 440 zł, to w 2023 r. mogą wybrać kwartalny sposób opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Krok 2. Zawiadom urząd skarbowy o wyborze opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych

Podniesienie z 9 188 200 zł do 9 654 400 zł limitu jest również istotne dla podatników, którzy w 2022 r. nie korzystają z opodatkowania w formie ryczałtu ewidencjonowanego, a chcieliby wybrać tę formę opodatkowania na 2023 r. Jeżeli ich przychody nie przekroczyły w 2022 r. kwoty 9 654 400 zł, to chcąc skorzystać z opodatkowania w tej formie, muszą o tym zawiadomić naczelnika urzędu skarbowego. Należy to zrobić do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatnik osiągnie pierwszy przychód, albo do końca 2023 r., jeżeli pierwszy taki przychód podatnik osiągnie w grudniu 2023 r. W większości przypad-

ków termin na złożenie oświadczenia w tej sprawie minie zatem 20 lutego 2023 r. Jeżeli jednak podatnik nie osiągnie żadnego przychodu w styczniu 2022 r. (np. z powodu choroby), nie będzie zobowiązany do złożenia oświadczenia o wyborze ryczałtu do 20 lutego 2023 r. W takim przypadku oświadczenie w tej sprawie podatnik złoży do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym osiągnie pierwszy w 2023 r. przychód albo do końca 2023 r., jeżeli pierwszy taki przychód podatnik osiągnie w grudniu.

Podatnicy, którzy z uwagi na wysokość przychodów osiągniętych w 2022 r. zdecydują się na opłacanie w 2023 r. ryczałtu kwartalnie, nie muszą o swojej decyzji informować naczelnika urzędu skarbowego w trakcie 2023 r. Zrobią to w zeznaniu składanym za 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 4, art. 9 i art. 21 ust. 1b uzpd

13. Zmiany w terminie opłacania ryczałtu ewidencjonowanego

13.1. Na czym polegają zmiany

W związku z ujednoczeniem – począwszy od rozliczenia za 2022 r. – terminu składania zeznań rocznych przez wszystkich podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, w tym opłacających ryczałt od przychodów ewidencjonowanych do 30 kwietnia następnego roku podatkowego, zostanie również ujednoczony termin płatności ostatniego ryczałtu za grudzień/ostatni kwartał z terminem wpłacania zaliczki na PIT za grudzień/ostatni kwartał przez podatników PIT opodatkowanych według skali podatkowej albo podatkiem liniowym. Obecnie ostatni ryczałt za grudzień oraz czwarty kwartał podatnicy są zobowiązani wpłacać przed upływem terminu złożenia zeznania rocznego, czyli do końca lutego roku następującego po roku podatkowym. Natomiast podatnicy, którzy opodatkowują dochody na zasadach ogólnych według skali podatkowej lub podatkiem liniowym, obliczają i wpłacają należne zaliczki za grudzień lub ostatni kwartał roku podatkowego do 20 stycznia następnego roku. Z tego powodu zdecydowano, że tak samo jak w przypadku podatników obowiązanych do obliczania i wpłacania zaliczek miesięcznych/kwartalnych na PIT do 20 stycznia roku następującego po roku podatkowym, również podatnicy stosujący opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych ostatni ryczałt za grudzień/czwarty kwartał będą zobowiązani wpłacać w tym terminie. Wprowadzenie tej zmiany oznacza, że termin na wpłatę ryczałtu należnego za grudzień/ostatni kwartał znacznie się skróci.

Obowiązek wpłaty ryczałtu należnego za grudzień/czwarty kwartał w nowym, krótszym terminie będą mieli również podatnicy, o których mowa w art. 21 ust. 1, 1h–1j uzpd, czyli m.in. podatnicy, którzy wznowią wykonywanie działalności gospodarczej w ostatnim miesiącu/kwartał danego roku podatkowego.

Nowy termin wpłaty ryczałtu za grudzień/czwarty kwartał po raz pierwszy będzie obowiązywał w przypadku ryczałtu należnego za grudzień/czwarty kwartał 2023 r.

13.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Ponieważ przepisy zmieniające termin złożenia zeznań PIT-28 i PIT-28S z końca lutego następnego roku na 30 kwietnia następnego roku będą miały zastosowanie już do zeznań za 2022 r., konieczne stało się uregulowanie terminu wpłaty ryczałtu należnego za grudzień/czwarty kwartał 2022 r. Na mocy przepisów przejściowych podatnicy będą zobowiązani go wpłacić do końca lutego 2023 r. Obowiązek wpłaty ryczałtu w tym terminie nie będzie dotyczył tylko tych podatników, którzy wybrali na 2022 r. opodatkowanie dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej albo z najmu prywatnego ryczałtem ewidencjonowanym a zdecydują się skorzystać z możliwości zmiany wybranej formy opodatkowania i przed końcem lutego 2023 r. złożą zawiadomienie o wyborze opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej albo z najmu prywatnego osiągniętych w 2022 r. według skali podatkowej.

Obowiązek wpłaty ryczałtu należnego za grudzień/czwarty kwartał 2022 r. w terminie do końca lutego 2023 r. będą mieli również podatnicy, o których mowa w art. 21 ust. 1, 1h–1j uzpd, czyli m.in. podatnicy, którzy wznowią wykonywanie działalności gospodarczej w ostatnim miesiącu/kwartał 2022 r.

13.3. Przygotowanie do zmian

Ze zmienionym terminem wpłaty ryczałtu za grudzień lub czwarty kwartał roku podatkowego powinni zapoznać się zarówno podatnicy, którzy wybierają tę formę opodatkowania, jak i właściciele biur rachunkowych, które ich rozliczają. Mimo że po raz pierwszy nowy termin wpłaty ryczałtu będzie miał zastosowanie do ryczałtu należnego za grudzień/czwarty kwartał 2023 r., warto o tej zmianie wiedzieć już teraz. Podatnicy oraz właściciele biur rachunkowych powinni również pamiętać, że mimo tego iż zeznania PIT-28 i PIT-28S za 2022 r. będą mogli złożyć w dłuższym terminie, tj. do 2 maja 2023 r. (termin ulega przesunięciu, ponieważ 30 kwietnia 2023 r. to niedziela, a 1 maja to dzień wolny od pracy), a nie do 28 lutego 2023 r., to termin wpłaty ryczałtu za grudzień lub czwarty kwartał 2022 r. będzie upływał z końcem lutego 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1, 1a, 1h–1j uzpd
- art. 30, art. 40 pkt 3 ustawy nowelizującej z 9 czerwca 2022 r.

14. Opodatkowanie najmu prywatnego tylko ryczałtem ewidencjonowanym

14.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. jedyną formą opodatkowania najmu prywatnego będzie ryczałt od przychodów ewidencjonowanych. Przepisy regulujące tę kwestię weszły w życie 1 stycznia 2022 r., ale na mocy przepisu przejściowego w 2022 r. podatnicy mogli jeszcze wybrać opodatkowanie najmu prywatnego ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych albo według skali podatkowej.

14.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy, którzy osiągają przychody z najmu prywatnego nieruchomości, muszą wiedzieć, że od 2023 r. nie będą już mogli ich opodatkować według skali podatkowej. Jediną formą opodatkowania takich przychodów będzie ryczałt ewidencjonowany. Przy czym podatnicy muszą wiedzieć, że stawka ryczałtu od najmu prywatnego jest uzależniona od wysokości osiąganych przychodów. Do 100 000 zł obowiązuje stawka 8,5%, a od nadwyżki ponad kwotę 100 000 zł stawka ryczałtu wynosi 12,5%.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9a ust. 6 ustawy o PIT
- art. 1 pkt 2 i art. 2 ust. 1a uzpd
- art. 71 ust. 1 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 z późn. zm.

VI. AKCYZA

Zmiany od 31 grudnia 2022 r.

1. Przedłużenie zwolnienia dla hybryd „z wtyczką”

1.1. Na czym polegają zmiany

Zwolnienie od akcyzy dla samochodów osobowych stanowiących pojazdy hybrydowe zasilane energią pochodzącą z zewnątrz (pojazdy „z wtyczką”) o pojemności silnika spalinyowego nieprzekraczającej 2000 cm³, które zgodnie z aktualnym stanem prawnym obowiązują do 31 grudnia 2022 r., zostanie przedłużone do 31 grudnia 2029 r. Gdyby ustawodawca nie dokonał tego wydłużenia, do tych samochodów zastosowanie miałaby stawka akcyzy wynosząca 3,1%, podczas gdy w odniesieniu do samochodów hybrydowych o tej samej pojemności silnika niezasilanych energią pochodzącą z zewnątrz (pojazdy „bez wtyczki”) obowiązuje stawka akcyzy w wysokości 1,55%.

1.2. Przygotowanie do zmian

Ponieważ jest to utrzymanie w mocy dotychczas istniejącej stawki akcyzy, można przełożyć przywóz lub zakup takiego pojazdu, który planowaliśmy dokonać do końca 2022 r. Zatem jest to korzystna, opłacalna zmiana dla podatników.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 30 projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – po pierwszym czytaniu w Sejmie, przekazany do prac Komisji Finansów Publicznych; dalej: projekt ustawy zmieniającej

2. Elektroniczacja ewidencji akcyzowych

2.1. Na czym polegają zmiany

Ustawodawca postanowił wydłużyć okres przejściowy na dalsze korzystanie z papierowych ewidencji akcyzowych. Zamiast planowanego (i przekładanego już nie raz) terminu wdrożenia obowiązkowego stosowania elektronicznych ewidencji akcyzowych, który miał nastąpić 1 stycznia 2023 r., podatnicy będą mieli dodatkowe 13 miesięcy na przygotowanie się do tego obowiązku.

Nowym (być może ostatecznym) terminem na wdrożenie pełnej elektroniczacji ewidencji akcyzowych ma być 1 lutego 2024 r.

2.2. Przygotowanie do zmian

W tym przypadku mamy do czynienia z dalszym utrzymaniem obecnego stanu, tj. korzystnej dla podatników sytuacji, kiedy to możliwe jest prowadzenie ewidencji zarówno na papierze, jak i elektronicznie. Powtórzmy jednak naszą wcześniejszą radę, sprzed po-

przedniego przedłużenia tego terminu, że należy pilnować swoich służb IT lub dostawców oprogramowania, aby obserwowali informacje Ministerstwa Finansów na temat przygotowywanego systemu informatycznego obsługującego te ewidencje. Warto również rozważyć udział w ewentualnych jego testach.

ŹRÓDŁO:

- art. 12 pkt 1 projektu ustawy zmieniającej

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

3. Zmiana wysokości stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia

3.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. nastąpi kolejna z uchwalonych w 2021 r. podwyżka akcyzy na alkohole, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie. Podwyżki zaplanowano do 2027 r. i co roku stawka akcyzy będzie podnoszona o 10% w stosunku do stawek z 2021 r.

Tabela. Zmiany wysokości stawek akcyzy od 1 stycznia 2023 r.

Rodzaj wyrobu	Wielkość podwyżki akcyzy
Alkohol etylowy	podwyżka z 6903,00 zł/hl 100% vol. do kwoty 7248,00 zł/hl 100% vol.
Piwo	podwyżka z 9,43 zł/hl st. Plato do kwoty 9,90 zł/hl st. Plato
Wino i napoje fermentowane	podwyżka z 191,00 zł/hl do kwoty 201,00 zł/hl
Wyroby pośrednie	podwyżka z 385,00 zł/hl do kwoty 404,00 zł/hl
Wyroby nowatorskie	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 311,58 zł/kg i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia na 342,74 zł/kg i 32,05% średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia
Papierosy	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 228,10 zł za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej na 250,91 zł za każde 1000 sztuk i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej
Tytoń do palenia	podniesienie stawki kwotowej, tj. z 155,79 zł/kg i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej na 171,37 zł/kg i 32,05% maksymalnej ceny detalicznej
Cygara i cygaretki	podwyżka z 433,00 zł/kg na 476,00 zł/kg
Susz tytoniowy	podwyżka z 252,25 zł/kg na 277,48 zł/kg

3.2. Przygotowanie do zmian

Zmiany wysokości stawek akcyzy powinny skutkować przeliczeniem przez podatników wysokości posiadanych zabezpieczeń akcyzowych i porównaniem, czy będą one nadal wystarczające.

Jeżeli dotychczas złożone zabezpieczenie akcyzowe okaże się zbyt niskie, należy zwrócić się ze stosownym wnioskiem do naczelnika urzędu skarbowego o dokonanie zmian w tym zakresie. Podatnik może być zobowiązany do dopłaty brakującej kwoty zabezpieczenia, aby nie doszło do sytuacji, że jego działalność zostanie czasowo zablokowana przez brak odpowiedniej kwoty zabezpieczenia akcyzowego.

Przepisy ustawy o podatku akcyzowym jedynie nakładają na naczelnika urzędu skarbowego obowiązek wezwania podatnika do złożenia (dopłacenia) dodatkowego lub nowego zabezpieczenia akcyzowego, gdy dotychczasowe okaże się za małe (art. 72 ustawy o podatku akcyzowym). Równocześnie nie zabraniają podatnikom składać samodzielnych wniosków w tym zakresie. Ponieważ „karą” za posiadanie zbyt niskiego zabezpieczenia akcyzowego jest faktyczne zablokowanie prowadzenia działalności w szerszym zakresie niż „dopuszcza” kwota tego zabezpieczenia, to w interesie podatnika jest pilnowanie adekwatności tej kwoty i wnioskowanie o jej zmianę zanim dojdzie do takiej „blokady”.

Forma i wysokość zabezpieczenia akcyzowego stanowią element niektórych zezwoleń akcyzowych (np. na prowadzenie składu podatkowego). Dlatego gdy ustalimy, że może dojść do sytuacji, w której nasze zabezpieczenie akcyzowe będzie zbyt niskie, powinniśmy jak najszybciej zwrócić się do naczelnika urzędu skarbowego z wnioskiem o zmianę wydanego nam zezwolenia akcyzowego w części dotyczącej tego zabezpieczenia. Gdy zaś zabezpieczenie złożone zostało w związku z działalnością nieobjętą zezwoleniem akcyzowym lub informacja o nim nie jest ujmowana w danym zezwoleniu, to wnosimy wyłącznie o zmianę wysokości (i ewentualnie formy) zabezpieczenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 50 ust. 3 pkt 5, art. 63, art. 72 i art. 165a ustawy z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 143 z późn. zm.; dalej: ustawa o podatku akcyzowym

4. Przesunięcie wdrożenia zmian dotyczących deklarowania akcyzy w zgłoszeniach celnych

4.1. Na czym polegają zmiany

Zgodnie z nowelizacją z 2021 r. 1 stycznia 2023 r. miały wejść w życie zmiany w sposobie obliczania i podawania wysokości akcyzy w niektórych zgłoszeniach celnych. Zmiany te miały być skutkiem planowanego wdrożenia nowego systemu AIS/IMPORT dostosowanego do zmian w unijnych przepisach celnych. Jest to kolejna wersja istniejącego obecnie systemu obsługującego odprawy celne importowe. Ponieważ unijne przepisy celne zawierają rozpisany na kilka lat harmonogram elektronicznej obsługi kolejnych rodzajów dokumentów celnych, jak też krajowe moduły tego systemu pomagają w naliczaniu krajowych opłat i podatków, to co pewien czas następuje nowelizacja tego systemu.

Z uwagi jednak na pewne kwestie techniczne postanowiono przenieść termin wdrożenia tych zmian na 1 grudnia 2023 r., tj. o maksymalny dopuszczany przez UE czas do wdrożenia kolejnej funkcjonalności systemu AIS/IMPORT, dotyczącej wdrożenia nowej instytucji unijnej, czyli odprawy scentralizowanej w imporcie.

4.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy powinni obserwować stronę MF i oczekiwać na publikację finalnej wersji specyfikacji publicznej XML dla nowego systemu AIS/IMPORT zawierającej również kwestie akcyzowe, których wdrożenie właśnie przesunięto. Po publikacji tej specyfikacji podatnicy powinni dzięki swoim służbom IT lub dostawom systemów IT przystosować systemy do zmian do końca listopada 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy o podatku akcyzowym

ŹRÓDŁO:

- art. 15 pkt 3 lit. a projektu ustawy zmieniającej

5. Ułatwienia dla krajowych, małych producentów alkoholi

5.1. Na czym polegają zmiany

Krajowi, mali producenci wyrobów alkoholowych nie będą już musieli uzyskiwać tzw. certyfikatów małego producenta, aby móc korzystać na terenie kraju z preferencyjnych stawek akcyzy, tj. stawek niższych niż opisane w pkt 3. Zmiana wysokości stawek akcyzy na alkohole i wyroby do palenia.

Jeżeli jednak krajowi producenci będą chcieli dokonać dostawy wewnątrzspółnotowej do kraju stosującego preferencyjne stawki akcyzy dla małych producentów, to nadal będą uprawnieni do wystąpienia do właściwego naczelnika urzędu skarbowego o wydanie takowego certyfikatu.

5.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli mały producent alkoholi dokonuje ich sprzedaży wyłącznie na terytorium kraju, to nie będzie już musiał (w przeciwieństwie do bieżącego roku) występować do naczelnika urzędu skarbowego o wydanie stosownego certyfikatu małego producenta alkoholu. W tym przypadku wracamy do zasad obowiązujących przed rokiem 2022, czyli takich, gdzie stosowanie preferencyjnych stawek akcyzy uzależnione jest tylko od wielkości produkcji, a nie od dodatkowego pozyskiwania jakichś certyfikatów. Zatem jest to korzystna zmiana dla podatników.

Natomiast jeżeli producent planuje sprzedaż do innego kraju UE, który wymaga takiego certyfikatu dla zastosowania preferencyjnych stawek akcyzy przy przywozie alkoholu od małych producentów, to na życzenie kontrahenta będzie musiał jednak odwiedzić urząd skarbowy w celu uzyskania takowego certyfikatu.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 19–22 projektu ustawy zmieniającej

6. Uzyskanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego

6.1. Na czym polegają zmiany

Z dniem 1 stycznia 2023 r. mają wejść w życie przepisy umożliwiające podmiotom składanie wniosków o nadanie numeru akcyzowego (i statusu) uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego. Uzyskanie takiego statusu będzie konieczne, aby od 13 lu-

tego 2023 r. dokonywać dostaw i nabyć wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia akcyzy.

Statusy nadawać będzie wyznaczony dyrektor izby administracji skarbowej, który zostanie wskazany odrębnym rozporządzeniem Ministra Finansów. Prawdopodobnie będzie to Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, który odpowiada obecnie za rejestrację podmiotów akcyzowych w Centralnym Rejestrze Podmiotów Akcyzowych (dalej: CRPA). Wnioski te będzie się składać z wykorzystaniem platformy PUESC, czyli tak jak zgłoszenia do CRPA.

Przesunięcie terminu wejścia w życie opisanych przepisów umożliwi podmiotom składanie wniosków o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego odbiorcy i numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego oraz nadawanie im tych numerów akcyzowych przez wyznaczonego dyrektora izby administracji skarbowej już od 1 stycznia 2023 r. Umożliwi to dokonywanie na nowych zasadach, od 13 lutego 2023 r., w sposób ciągły nabyć lub dostaw wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej.

6.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli ktoś, kto chciałby uzyskać status uprawnionego odbiorcy i/lub uprawnionego wysyłającego, nie dokonał jeszcze zgłoszenia do CRPA lub z innego powodu nie posiada jeszcze swojego konta (osobistego i firmowego) na platformie PUESC, to powinien w pierwszej kolejności założyć te konta. Jeżeli posiada już takie konto i jest zarejestrowany w CRPA, to należy sprawdzić, czy wszystkie dane są nadal aktualne i czy nie należy ich ewentualnie poprawić lub uzupełnić. Wszelkie braki lub rozbieżności mogą spowodować błędne nadanie nowego statusu. Następnie należy złożyć wniosek o nadanie numeru akcyzowego uprawnionego wysyłającego lub odbiorcy. Urząd ma 7 dni na rozpatrzenie wniosku.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20j–20o ustawy o podatku akcyzowym

ŹRÓDŁO:

- art. 15 pkt 3 lit. b projektu ustawy zmieniającej

7. Doprecyzowanie przepisów dotyczących stosowania e-DD

7.1. Na czym polegają zmiany

Zmiany dotyczą jednoznacznego określenia, że zakres stosowania zbiorczych e-DD dotyczy również sytuacji, gdy podmiot odbierający, do/od którego przemieszczane są wyroby akcyzowe, posiada kilka miejsc odbioru.

Kolejne doprecyzowanie przepisów polega na jednoznacznym wskazaniu, że potwierdzenie odbioru towarów w sposób określony w art. 46j ust. 3 ustawy o podatku akcyzowym w przypadku zbiorczych e-DD dotyczy nie tylko przypadków, gdy podmiot odbierający nie jest użytkownikiem systemu EMCS PL2. Zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem przepisów potwierdzenia te stosuje się niezależnie od tego, czy podmiot odbierający jest użytkownikiem systemu EMCS PL2 czy też nie.

Ostatnia ze zmian z tego zakresu rozszerza dotychczasową delegację dla Ministra Finansów, aby mógł szczegółowo opisać zakres danych i sposoby postępowania się e-DD wykorzystywanym dla celu monitorowania sprzedaży węgla, gdyż niestety brak było przepisów w tym zakresie.

7.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli stosujemy zbiorcze e-DD lub współpracujemy z kontrahentami mającymi kilka miejsc odbioru, do których wysyłaliśmy wyroby na podstawie odrębnych e-DD, to nasi pracownicy powinni przeanalizować dane sytuacje, a następnie określić, czy można i należy dokonać zmian w dotychczasowych zasadach przesyłania do nich towarów. Dodatkowo powinni przeanalizować, czy dla celów potwierdzeń zbiorczych e-DD nadal zasadne jest grupowanie odbiorców według tego, czy są oni użytkownikami systemu EMCS czy też nie.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 11, 12 i 15 projektu ustawy zmieniającej

8. Uproszczenia fotowoltaiczne dla JST

8.1. Na czym polegają zmiany

Ustawodawca zamierza wprowadzić wiele regulacji dotyczących kompleksowego uproszczenia rozliczeń akcyzowych dla jednostek samorządu terytorialnego (dalej: JST) w zakresie fotowoltaiki.

Podstawowym założeniem tego uproszczenia jest to, że dla celów akcyzy prądowej każda z jednostek organizacyjnych danej JST będzie traktowana jako osobny producent prądu i każda z nich będzie miała swój limit włączeń, a przekroczenie limitów zwolnień przez którąkolwiek z jednostek organizacyjnych będzie skutkowało tym, że do opodatkowania zgłaszać się będzie tylko prąd z tej konkretnej jednostki, pomijając pozostałe jednostki, które będą się mieścić w swoich limitach.

8.2. Przygotowanie do zmian

W związku z tym na JST będą ciążyły pewne obowiązki akcyzowe, do których dopełnienia powinny się wcześniej przygotować.

Krok 1. Rejestracja w CRPA JST

Na JST w zakresie produkcji energii mogą ciążyć pewne obowiązki akcyzowe. Dlatego JST powinna przeanalizować, czy zmienione przepisy znajdą wobec niej zastosowanie. Kluczowe znaczenia będzie tutaj miała moc generatorów liczona odrębnie dla każdej z tych jednostek organizacyjnych.

Otóż JST produkująca energię elektryczną, np. z paneli fotowoltaicznych w podlegających jej jednostkach organizacyjnych (szkoły, przedszkola), będzie zwolniona z obowiązku złożenia zgłoszenia do CRPA, gdy łączna moc generatorów liczona odrębnie dla każdej z tych jednostek organizacyjnych nie przekroczy 1 MW.

Jednocześnie, w przypadku gdy moc generatorów produkujących energię z odnawialnych źródeł energii którejkolwiek z jednostek organizacyjnych podległych JST przekroczy 1 MW, jednostka samorządu terytorialnego będzie musiała dokonać zgłoszenia rejestracyjnego w CRPA. W takiej sytuacji w składanym zgłoszeniu rejestracyjnym JST wskaże jedynie adresy miejsc, w których wykonują działalność jednostki organizacyjne podległe JST posiadające generatory o mocy przekraczającej 1 MW.

W dodawanym art. 16 ust. 7b ustawy o podatku akcyzowym określono, co należy rozumieć przez jednostki organizacyjne JST. Są to:

- 1) utworzone przez jednostkę samorządu terytorialnego samorządowe jednostki budżetowe lub samorządowe zakłady budżetowe oraz
- 2) urząd gminy, starostwo powiatowe, urząd marszałkowski.

Przepisem tym zostaną objęte tylko JST, które podlegają centralizacji rozliczeń w zakresie podatku VAT, tj.:

- urzędy gminy, starostwa powiatowe, urzędy marszałkowskie,
- utworzone przez JST (związki JST) samorządowe jednostki budżetowe,
- utworzone przez JST (związki JST) samorządowe zakłady budżetowe.

Jeśli zatem dana jednostka budżetowa (zakład budżetowy) została utworzona przez JST w celu wykonywania przypisanych JST zadań publicznych (np. gminny czy miejski ośrodek pomocy społecznej), jednostka ta będzie podlegała centralizacji rozliczeń.

Centralizacji rozliczeń nie podlegają i do nich nie będzie miała zastosowania omawiana regulacja:

- inne jednostki budżetowe (w tym również państwowe), których obowiązek utworzenia wynika z mocy prawa (obsługujące m.in. organy administracji zespolonej), np. Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Inspektorat Nadzoru Budowlanego, komendy Państwowej Straży Pożarnej,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną (np. domy kultury, biblioteki, muzea, teatry, kina itp.),
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, przychodnie zdrowia itp.),
- inne samorządowe osoby prawne,
- tworzone przez JST spółki działające jako spółki prawa handlowego (np. przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne).

Jeśli zatem konieczność utworzenia JST wynika z mocy prawa lub też JST utworzyła (powołała) inną jednostkę posiadającą osobowość prawną (np. na podstawie Kodeksu spółek handlowych), jednostka ta nie będzie podlegała centralizacji rozliczeń i będzie rozliczała się odrębnie.

Krok 2. Składanie deklaracji akcyzowych przez JST

JST zwolnione zostały z obowiązku wykazywania ilości zużytej przez nie energii elektrycznej objętej zwolnieniem od akcyzy w deklaracjach podatkowych w zakresie tych jednostek organizacyjnych, które produkują (i same zużywają) energię elektryczną z generatorów o łącznej mocy nieprzekraczającej 1 MW.

Natomiast jeżeli któraś z jednostek organizacyjnych danej JST będzie produkować prąd w instalacji o większej mocy, to trzeba będzie złożyć deklarację podatkową. Zawierać ona

będzie dane odnoszące się tylko do takiej jednostki (jednostek), która przekroczy ten limit. Zastosowanie tu będą miały „zwykłe” deklaracje miesięczne, czyli AKC-4 z załącznikiem AKC-4/H.

Te JST, które obecnie składają deklaracje akcyzowe z tytułu produkcji energii elektrycznej, powinny przeanalizować, czy według nowych przepisów muszą to robić nadal, a jeżeli tak, to czy mają obowiązek ujmować w niej energię ze wszystkich miejsc produkcji (ze wszystkich jednostek organizacyjnych). Konsekwencją tych ustaleń będzie również to, czy i w których miejscach będą musiały nadal prowadzić ewidencje akcyzowe.

Krok 3. Konieczność prowadzenia ewidencji akcyzowych

Obowiązek prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczył będzie wyłącznie tych jednostek organizacyjnych JST, które będą produkować prąd z generatorów o mocy powyżej 1 MW. W pozostałym zakresie będzie obowiązywało zwolnienie JST z obowiązku prowadzenia ewidencji akcyzowych dotyczących produkcji energii elektrycznej przez te jednostki organizacyjne, które produkują prąd w ramach limitu.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 3, pkt 7 i pkt 9 lit. b, pkt 28 projektu ustawy zmieniającej

9. Deklaracje w zakresie wyrobów węglowych

9.1. Na czym polegają zmiany

W przypadku wyrobów węglowych objętych zwolnieniem z akcyzy wprowadzono fakultatywną możliwość wyboru, czy podatnik chce wykazywać je odrębnie w deklaracji AKC-4-WW, czy też chce ująć je w ramach składanej z innego tytułu deklaracji AKC-4, co może zmniejszyć liczbę składanych przez niego deklaracji.

Dodatkowo, w przypadku nabyć wewnątrzspółnotowych węgla przez finalnych nabywców węglowych, zrezygnowano z konieczności składania deklaracji uproszczonej, zastępując ją „zwykłą” deklaracją. Podkreślić jednak należy, że w uzasadnieniu tej zmiany wskazano, iż nie będzie to jednak deklaracja AKC-4, gdyż wprowadzony ma zostać nowy wzór specjalnej deklaracji węglowej.

9.2. Przepisy przejściowe

Zgodnie z proponowanym przepisem przejściowym nowe zasady składania deklaracji dotyczą wyrobów węglowych, w stosunku do których powstanie obowiązek podatkowy po 31 grudnia 2022 r. (art. 16 ustawy zmieniającej).

9.3. Przygotowanie do zmian

Należy podjąć decyzję w zakresie tego, czy chce się skorzystać z możliwości składania tylko jednego rodzaju deklaracji węglowych, zamiast dwóch.

Natomiast finalni nabywcy węglowi dokonujący nabyć wewnątrzspółnotowych muszą poczekać na nowy wzór deklaracji, zapoznać się z nim i zacząć go stosować do nabyć dokonywanych od nowego roku.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 6 i pkt 9 lit. a oraz art. 16 projektu ustawy zmieniającej

10. Nowa definicja płynów do papierosów elektronicznych

10.1. Na czym polegają zmiany

Mając na uwadze problemy z praktycznym stosowaniem obecnej definicji płynu do papierosów elektronicznych, postanowiono ją uzupełnić poprzez doprecyzowanie pojęcia „przeznaczenie do wykorzystania w papierosach elektronicznych”. Zgodnie z propozycją warunkiem zakwalifikowania wyrobu jako płyn do papierosów elektronicznych będzie jego zasadniczy charakter, skład i właściwości fizykochemiczne, bez względu na miejsce sprzedaży bądź oferowania do sprzedaży.

10.2. Przygotowanie do zmian

Podmioty dokonujące produkcji tego typu płynów oraz obrotu nimi, w szczególności tymi, które były opisywane jako „nieprzeznaczone do wykorzystania w e-papierosach”, muszą dokładnie zapoznać się z nową definicją. W przypadku stwierdzenia, że ich towar będzie spełniał nową definicję, należy podjąć wszelkie działania w celu legalizacji dalszego prowadzenia dotychczasowej działalności, tj. w zależności od zakresu działalności m.in.:

- dokonać rejestracji w CRPA,
- wystąpić o zezwolenie na prowadzenie składu podatkowego,
- założyć ewidencje akcyzowe,
- sporządzić spis wyrobów bez ważnych banderol,
- wystąpić o banderole podatkowe i/lub legalizacyjne.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 1 projektu ustawy zmieniającej

Zmiany od 16 stycznia 2023 r.

11. Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców, jak też przez tzw. wysyłające podmioty zagraniczne

11.1. Na czym polegają zmiany

Kolejną grupą przepisów, które postanowiono wdrożyć przed 13 lutego 2023 r. w celu zachowania płynności przepływu towarów, są przepisy umożliwiające składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców, jak też przez tzw. wysyłające podmioty zagraniczne.

Uprawnieni odbiorcy

Pomimo wprowadzenia elektronizacji nabyć wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych dokonywanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy (czyli stosowania dokumentów e-SAD w systemie EMCS) i ustanowienia dla tego celu nowych statusów (nazw) podmiotów uczestniczących w tym „procederze” (tj. uprawnionego odbiorcy oraz upraw-

nionego wysyłającego), nadal pozostała niezmienna pewna, kardynalna zasada. Podmiot, który chce przywieźć takie wyroby (według nowych przepisów: „uprawniony odbiorca”), musi najpierw złożyć do naczelnika urzędu skarbowego zabezpieczenie akcyzowe. Zabezpieczenia akcyzowe przyjmowane są od podmiotów mających pewne statusy akcyzowe w celu zabezpieczenia akcyzy należnej z tytułu konkretnych, ściśle określonych zdarzeń.

Podmioty, które mają już złożone zabezpieczenie generalne na poczet dokonywania nabyć wewnątrzwspólnotowych na obecnych zasadach, będą musiały w praktyce poprosić urząd skarbowy o „przepisanie” dotychczasowego zabezpieczenia używanego w charakterze „zwykłego” podatnika na zabezpieczenie uprawnionego odbiorcy, natomiast podmioty, które nie mają żadnego zabezpieczenia akcyzowego, będą musiały je złożyć.

Na dzień dzisiejszy nie wiadomo ostatecznie, czy w praktyce „przepisanie” zabezpieczenia będzie wymagało złożenia jednego, specjalnego wniosku, czy też trzeba będzie złożyć łącznie dwa odrębne wnioski: jeden o zwrot dotychczasowego zabezpieczenia i drugi o przyjęcie zwracanych kwot jako nowe zabezpieczenie.

Wysyłające podmioty zagraniczne

Jeżeli chodzi zaś o tzw. wysyłające podmioty zagraniczne, to mamy tu do czynienia z zagranicznymi podmiotami dostarczającymi (przywożącymi) osobom fizycznym wyroby akcyzowe, które nie są przeznaczone do działalności gospodarczej. Mogą to być różne sytuacje, np. Jan Kowalski podczas wycieczki w Paryżu kupuje w sklepie skrzynkę dobrego wina i każe je sobie przywieźć później do Polski czy też ten sam Jan Kowalski kupuje to wino w paryskim sklepie przez Internet i zamawia jego dostarczenie do domu w Polsce. W obydwu tych przypadkach paryski sklep będzie miał status wysyłającego podmiotu zagranicznego i będzie mógł wyznaczyć w Polsce swojego przedstawiciela podatkowego, który weźmie na siebie całość formalności. Gdy jednak z jakiegoś powodu nie będzie chciał wyznaczać takiego przedstawiciela i postanowi samodzielnie dokonać przywozu wina do pana Jana, to będzie musiał najpierw złożyć zabezpieczenie akcyzowe w polskim urzędzie skarbowym. Ponadto będzie musiał zarejestrować się w CRPA jako polski podatnik akcyzy.

11.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli współpracujemy ze sklepem, który wysyła nam wyroby akcyzowe, lub sami go prowadzimy, to powinniśmy przeanalizować wszystkie „za” i „przeciw” i podjąć odpowiednie działania lub poinformować naszego kontrahenta o możliwości posiadania przedstawiciela bądź najpierw złożyć zabezpieczenie akcyzowe w polskim urzędzie skarbowym, a także zarejestrować się w CRPA jako polski podatnik akcyzy. Wszystko w zależności od wyboru metody.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16 ust. 1 pkt 6, art. 63 i 65 ustawy o podatku akcyzowym

ŹRÓDŁO:

- art. 15 pkt 3 lit. b projektu ustawy zmieniającej

Zmiany od 13 lutego 2023 r.

12. Elektroniczacja obrotu wewnątrzspółnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy

12.1. Na czym polegają zmiany

13 lutego 2023 r. w całej Unii Europejskiej wejdą w życie przepisy wprowadzające elektroniczanie przemieszczeń wewnątrzspółnotowych wyrobów akcyzowych, które odbywają się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy.

Z tym dniem dostawy i nabycia wewnątrzspółnotowe „unijnych” wyrobów akcyzowych, a więc wyrobów wymienionych w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym, wykonywane na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, będą musiały być dokonane zawsze z wykorzystaniem systemu EMCS, niezależnie od tego, czy będzie się to odbywało w zawieszeniu poboru akcyzy (jak dotychczas) czy też poza tą procedurą.

Przemieszczania w zawieszeniu poboru akcyzy w ramach EMCS nadal będą odbywać się z wykorzystaniem dokumentów e-AD. Natomiast dla celów przemieszczeń wyrobów poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy wdrożone zostaną elektroniczne dokumenty e-SAD.

Dodatkowo podmioty zamierzające dokonywać tego obrotu będą musiały uzyskać u właściwego naczelnika urzędu skarbowego status uprawnionego odbiorcy (przy nabyciach) lub uprawnionego wysyłającego (przy dostawach) wraz ze stosownym numerem akcyzowym. Umożliwiono także podmiotowi prowadzącemu skład podatkowy i zarejestrowanemu wysyłającemu pełnienie funkcji uprawnionego wysyłającego oraz analogicznie prowadzącemu skład podatkowy i zarejestrowanemu odbiorcy – uprawnionego odbiorcy.

Wprowadzenie wskazanych zmian wymagało doprecyzowania lub nowego określenia wielu definicji i zapisów ustawy o podatku akcyzowym, w tym przepisów dotyczących momentu powstania obowiązku podatkowego.

Jeżeli chodzi o definicje, to po pierwsze wprowadzono, omawiane już w pkt 6, nowe nazwy/statusy podmiotów uczestniczących w tym przewozie, tj. pojęcia uprawnionego odbiorcy i uprawnionego wysyłającego oraz wysyłającego podmiotu zagranicznego. W dalszej kolejności zdefiniowano elektroniczny dokument stosowany przy tych przewozach, czyli elektroniczny uproszczony dokument administracyjny e-SAD, i dokument zastępujący e-SAD, czyli papier stosowany podczas awarii systemu EMCS. Konsekwencją powyższego było także wskazanie, że system EMCS służy również do obsługi dokumentów e-SAD a podmiotami wysyłającymi i odbierającymi e-SAD w EMCS są uprawniony wysyłający i uprawniony odbierający.

Zmiany definicji skutkowały również określeniem, że obowiązek podatkowy z tytułu nabycia wewnątrzspółnotowego wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, dokonanego przez uprawnionego odbiorcę, powstaje z dniem, w którym wyroby akcyzowe zostały wprowadzone do miejsca odbioru wskazanego w e-SAD, na podstawie którego wyroby zostały przemieszczone. Z kolei dla przemieszczeń „nieelektryfikowanych” wskazano, że obowiązek podatkowy z tytułu nabycia wewnątrz-

wspólnotowego wyrobów akcyzowych znajdujących się poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy, o którym mowa w art. 79 ustawy o podatku akcyzowym, powstaje z dniem odbioru dostarczonych wyrobów akcyzowych przez odbiorcę na terytorium kraju.

Aby umożliwić płynne wdrożenie przepisów, wprowadzona będzie dodatkowa zmiana umożliwiająca szybsze wejście w życie niektórych z nich, które omówione zostały w pkt 6. Nadawanie numeru akcyzowego i statusu uprawnionego odbiorcy oraz uprawnionego wysyłającego i w pkt 11. Składanie zabezpieczeń akcyzowych przez uprawnionych odbiorców, jak też przez tzw. wysyłające podmioty zagraniczne.

12.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zamierzamy kontynuować od 13 lutego 2023 r. lub rozpocząć od tej daty dokonywanie nabyć lub dostaw wewnątrz-wspólnotowych wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy (tj. wyrobów z załącznika nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym), musimy jak najszybciej wystąpić o nadanie nam odpowiedniego numeru akcyzowego oraz (w przypadku nabyć) złożyć stosowne zabezpieczenie akcyzowe. Dodatkowo musimy dopełnić formalności niezbędnych do korzystania z systemu EMCS („zdobyć” loginy dla użytkowników).

Jeżeli nie będziemy posiadać właściwego numeru akcyzowego, to nasz kontrahent z innego kraju UE nie będzie mógł nam sprzedać tych wyrobów lub kupić ich od nas.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 pkt 1 lit. a–c, pkt 2–5, pkt 6 lit. a, pkt 7 lit. b, pkt 9, 10, pkt 12 lit. b, pkt 13, 17–27, 31–50, pkt 57–60 i 62–64 ustawy z 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2427

ŹRÓDŁO:

- art. 15 pkt 3 lit. b projektu ustawy zmieniającej

13. Ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe przy odbiorze wyrobów jako uprawnieni odbiorcy

13.1. Na czym polegają zmiany

Jedną z nieoczywistych, dodatkowych możliwości, jakie wprowadzono przy okazji wdrażania e-SAD, jest to, że prowadzący skład podatkowy, który odbierze wyroby akcyzowe, działając jako uprawniony odbiorca, będzie mógł wprowadzić te wyroby do swojego składu w reżimie procedury zawieszenia poboru akcyzy, w tym także bez nakładania znaków akcyzy.

13.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli prowadzący skład podatkowy będzie chciał wprowadzać do swojego składu podatkowego w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy również wyroby nabywane w innych krajach UE poza tą procedurą (np. w celu zapewnienia płynności dostaw półproduktów), to powinien postarać się o uzyskanie statusu uprawnionego odbiorcy. Pa-

miętać musi również o dokonaniu stosownych zmian w posiadanych zabezpieczeniach akcyzowych.

To samo dotyczy nabywania wyrobów podlegających banderolowaniu od dostawców oferujących wyroby poza procedurą zawieszenia, którzy mają problemy z nakładaniem u siebie banderoli na te wyroby.

ŹRÓDŁO:

- art. 1 pkt 24 projektu ustawy zmieniającej

14. Import do składu podatkowego

14.1. Na czym polegają zmiany

Import wyrobów akcyzowych z przeznaczeniem do objęcia ich procedurą zawieszenia poboru akcyzy będzie mógł odbywać się z pominięciem podmiotu mającego status zarejestrowanego wysyłającego. Będzie można wprowadzić wyroby w procedurze celnej bezpośrednio do składu podatkowego w celu ich „oclenia” (czyli objęcia procedurą dopuszczenia do obrotu) w tym składzie podatkowym i objęcia ich od razu procedurą zawieszenia poboru akcyzy. Pozwoli to na zmniejszenie ilości formalności (brak generowania dokumentu e-AD przez zarejestrowanego wysyłającego) oraz kosztów – z uwagi na zaangażowanie w takich przypadkach tylko zabezpieczenia akcyzowego składu podatkowego, z pominięciem zabezpieczenia zarejestrowanego wysyłającego.

Aby móc skorzystać z tej możliwości, należy zwrócić się do naczelnika urzędu celno-skarbowego o wydanie decyzji celnej o ustanowieniu na terenie danego składu podatkowego tzw. miejsca importu, a następnie powiadomić o tej decyzji naczelnika swojego urzędu skarbowego.

W tym przypadku (identycznie jak przy przywozie do składu podatkowego na e-SAD) możliwe jest przywożenie tych wyrobów bez banderol i naniesienie ich dopiero w tym składzie podatkowym.

14.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli prowadzący skład podatkowy uzna, że chciałby mieć takie miejsce importu w swoim składzie podatkowym, to musi wystąpić do naczelnika urzędu celno-skarbowego o ustanowienie tego miejsca, a następnie powiadomić o uzyskanej zgodzie naczelnika swojego urzędu skarbowego.

Nie jest to jednak wszystko, co należy zrobić. Na skutek ustanowienia miejsca importu nastąpią zmiany w funkcjonowaniu składu podatkowego, dlatego należy dokonać dodatkowego zgłoszenia zmiany akt urzędowego sprawdzenia tego składu, uwzględniających nowy obieg towarów i dokumentów w składzie. Zgłoszenie zmiany akt weryfikacyjnych składamy do naczelnika urzędu celno-skarbowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 40 i art. 117 ust. 2 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym

15. Eksport ze składu podatkowego z wykorzystaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy

15.1. Na czym polegają zmiany

Uproszczenie eksportu ze składu podatkowego z wykorzystaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy polega na tym, że zamiast dotychczasowego równoległego stosowania przemieszczania do granicy, zarówno na dokumencie e-AD, jak i na dokumentach celnych możliwe będzie wysłanie transportu na granicę jedynie z dokumentem celnym.

Polega to na tym, że dokument e-AD generowany jest wyłącznie na trasie ze składu podatkowego do organu celnego, który wystawia stosowne dokumenty eksportowe (jak dotychczas), a na odcinku między tym organem a granicą stosowane są już tylko dokumenty celne.

To rozwiązanie pozwala przede wszystkim na obniżenie kosztów, co wynika z zaangażowania wyłącznie zabezpieczenia celnego na odcinku od organu celnego do granicy. Dodatkowo ułatwia dokonywanie alternatywnego potwierdzenia wywozu w sytuacji ewentualnych braków potwierdzenia wyjazdu pojazdu za granicę UE, gdyż procedury poszukiwawcze odbywać się będą wyłącznie w oparciu o przepisy celne, zamiast równoległego stosowania przepisów celnych i akcyzowych przez dwa odrębne organy, tj. urząd celno-skarbowy i urząd skarbowy.

15.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli sami dokonujemy zgłoszeń celnych wywozowych, to będziemy musieli je wypełnić w nieco odmienny sposób. Jeżeli natomiast zgłoszeń celnych dokonuje za nas ktoś inny (np. agencja celna), to musimy go poinformować o tym, że korzystamy z nowych przepisów, aby prawidłowo wypełnił te zgłoszenia.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 6, art. 40, art. 41ba i art. 41bb ustawy o podatku akcyzowym

16. Kara pieniężna, gdy importowane towary ulegną przypadkowi

16.1. Na czym polegają zmiany

Jednym z elementów uwspólniania przepisów celnych i akcyzowych jest wprowadzony w art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o podatku akcyzowym kolejny wyjątek od uznania importu celnego za import w rozumieniu ustawy o podatku akcyzowym. Tym razem faktycznie wyłączone z akcyzy zostały te towary, w stosunku do których następuje wygaśnięcie długu celnego na podstawie art. 124 ust. 1 lit e–g lub k unijnego kodeksu celnego (dalej: UKC).

Chodzi to o sytuacje, gdy:

- 1) towary podlegające należnościami celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi,
- 2) towary podlegające należnościami celnym przywozowym lub wywozowym zostają zniszczone pod dozorem celnym lub stają się przedmiotem zrzeczenia się na rzecz skarbu państwa,
- 3) zaginięcie towarów lub niewypełnienie obowiązków wynikających z przepisów prawa celnego jest spowodowane całkowitym zniszczeniem lub nieodwracalną utratą tych towarów, wynikającymi z faktycznych cech towarów lub z nieprzewidzianych okoliczności lub działania siły wyższej, lub jest następstwem polecenia organów celnych; towary uznane zostają za nieodwracalnie utracone, gdy nie mogą być użyte przez jakąkolwiek inną osobę,
- 4) dług celny powstał zgodnie z art. 79 UKC i organom celnym przedstawiony zostanie wystarczający dowód na to, że towary nie zostały użyte lub zużyte oraz że zostały wyprodukowane z obszaru celnego Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem, że ten dług celny nie wygasa w odniesieniu do osoby lub osób, które usiłowały popełnić oszustwo.

Ponieważ budżet państwa „nie lubi” rezygnowania z dochodów, postanowiono pobierać dodatkowe należności w pierwszym z powyższych przypadków, tj. wtedy gdy towary podlegające należnościom celnym przywozowym lub wywozowym uległy przypadkowi lub zostały zajęte i równocześnie lub w późniejszym terminie ulegają przypadkowi.

W takich sytuacjach naczelnik urzędu celno-skarbowego nakładać będzie na importera karę pieniężną w wysokości długu celnego, który „uciekł”, tj. takiego, jaki powstałby i nie wygasł.

Mówiąc bardziej obrazowo – dotychczas, jeżeli naczelnik urzędu celno-skarbowego zabierał towar przy odprawie celnej i orzekał o jego przypadku od razu lub później (niektóre procedury są długotrwałe), to i tak musieliśmy zapłacić od tego towaru akcyzę, pomimo tego że go bezpowrotnie straciliśmy. Również musieliśmy płacić akcyzę, gdy albo kazało nam zniszczyć te wyroby (za co czasami musieliśmy też dodatkowo zapłacić), albo państwo przejmowało je na swoją własność po odprawie celnej (czasami na nasz wniosek), albo też gdy zostały one zniszczone nie z naszej winy (np. spaliła się ciężarówka z towarami). Dodatkowym, czwartym przypadkiem, była sytuacja, gdy ktoś próbował dokonać oszustwa z wykorzystaniem importowanych przez nas wyrobów, a my je jednak wywieźliśmy poza Unię Europejską, a oszust musiał zapłacić od nich cło – tu jednak mogliśmy wnioskować o zwrot akcyzy po spełnieniu pewnych warunków.

Teraz, dzięki Unii Europejskiej, w żadnym z powyższych przypadków nie trzeba będzie już płacić akcyzy, co wydaje się być dobrym rozwiązaniem.

Niestety, w przypadku tych towarów, które ulegają przypadkowi, co prawda nie będziemy już płacić akcyzy, ale zostaniemy obciążeni dodatkową, nową karą pieniężną. Karę tę wymierzy naczelnik urzędu celno-skarbowego i wynosić ona będzie dokładnie tyle, ile powinno wynosić cło od tych towarów.

16.2. Przygotowanie do zmian

Należy jednak mieć świadomość, co nam grozi jako podatnikom, jeśli znajdziemy się w podobnej do opisanych sytuacji. Dlatego trzeba poinformować pracowników odpowiedzialnych za import o tym, kiedy możemy otrzymać decyzję z nałożoną karą i co to oznacza dla firmy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8 ust. 1 pkt 3 lit. c i art. 138w ustawy o podatku akcyzowym

17. Zmiany w definicji ubytków wyrobów akcyzowych

17.1. Na czym polegają zmiany

Zmiany w obszarze definicji ubytków wynikają m.in. z wprowadzenia elektronizacji akcyzy oraz z uprawnienia Komisji Europejskiej do ustalania tzw. wspólnych norm ubytków. Wy różnić należy trzy grupy zmian.

Zakres definicji ubytków akcyzowych

Po pierwsze, w związku z wprowadzenia elektronizacji akcyzy uzupełniono dotychczasową definicję ubytków akcyzowych o wskazanie, że będą nimi również wszelkie straty wyrobów akcyzowych określonych w załączniku nr 2 do ustawy o podatku akcyzowym, przemieszczanych poza procedurą zawieszenia poboru akcyzy na podstawie e-SAD albo dokumentu zastępującego e-SAD, z wyłączeniem alkoholu etylowego całkowicie skażonego środkami dopuszczonymi do skażenia alkoholu etylowego na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 3199/93 z 22 listopada 1993 r. w sprawie wzajemnego uznawania procedur całkowitego skażenia alkoholu etylowego do celów zwolnienia z podatku akcyzowego.

Nowe, unijne normy ubytków

Po drugie, ponieważ przepisy dyrektywy 2020/262 uprawniają Komisję Europejską do wydania rozporządzenia delegowanego określającego wspólne progi utraty częściowej, poniżej których ubytki wyrobów akcyzowych nie są uznawane za podlegające dopuszczeniu do konsumpcji, koniecznym było wskazanie, że zwolnieniu z akcyzy będą podlegać takie ubytki. Ponieważ z chwilą wejścia w życie rozporządzenia delegowanego ubytki wyrobów akcyzowych powstałe podczas przemieszczania będą rozliczane na podstawie tego aktu, to dotychczasowe decyzje naczelników urzędów skarbowych ustalające normy dopuszczalnych ubytków dla wyrobów akcyzowych przemieszczanych utracą moc z urzędu. Dotychczasowe normy dopuszczalnych ubytków dla wyrobów akcyzowych przemieszczanych zostaną zastąpione wspólnymi progami utraty częściowej.

Obowiązek składania deklaracji i zapłaty akcyzy

Trzecim obszarem tych zmian jest nałożenie na uprawnionych odbiorców obowiązku składania deklaracji uproszczonej oraz zapłaty akcyzy należnej od ubytków wyrobów akcyzowych przekraczających wspólne progi utraty częściowej (określone ww. aktem delegowanym Komisji Europejskiej), a także całkowitego zniszczenia wyrobów akcyzo-

wych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 20 lit. f ustawy o podatku akcyzowym, z wyłączeniem ubytków i całkowitego zniszczenia, o których mowa w art. 30 ust. 3 tej ustawy.

17.2. Przygotowanie do zmian

Podmioty, które uzyskają status uprawnionego odbiorcy, muszą przygotować się do rozliczania w deklaracjach uproszczonych ubytków wyrobów przemieszczanych na podstawie dokumentów e-SAD.

Jeżeli Komisja Europejska nie ustali wspólnych norm ubytków dla nabywanych przez nas wyrobów, to nadal możemy wystąpić do naczelnika urzędu skarbowego o ustalenie wysokości dopuszczalnych ubytków. Pamiętać jednak należy, że taka decyzja będzie obowiązywać tylko do czasu określenia takich norm przez Komisję Europejską.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 20, art. 30 ust. 4, art. 78 ust. 1b i art. 85 ustawy o podatku akcyzowym

18. Zwolnienie z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego przez podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem

18.1. Na czym polegają zmiany

Wprowadzenie zmian w zakresie wewnątrzspółnotowego obrotu wyrobami akcyzowymi poza zawieszeniem poboru akcyzy wymusiło jednocześnie wprowadzenie zmian dostosowujących w obszarze zabezpieczeń akcyzowych, w tym przez nowo zdefiniowane podmioty, takie jak uprawniony odbiorca czy wysyłający podmiot zagraniczny.

Mając na uwadze nowe regulacje unijne, zwolniono z obowiązku składania zabezpieczenia akcyzowego podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem.

18.2. Przygotowanie do zmian

Podmioty przemieszczające ropopochodne wyroby akcyzowe stałym rurociągiem, które mają złożone zabezpieczenia akcyzowe na poczet tego przemieszczania, mogą wnioskować do naczelnika urzędu skarbowego o zwrot tych zabezpieczeń.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 7 ustawy o podatku akcyzowym

19. Zmiany w zakresie zwrotów akcyzy

19.1. Na czym polegają zmiany

Zmiany w zakresie trybu dokonywania obrotu wewnątrzspółnotowego poza zawieszeniem poboru akcyzy, w szczególności elektroniczna część tego obrotu oraz pojawienie

się kilku nowych podmiotów w tym obrocie, wymusiły konieczność dostosowania przepisów o zwrotach akcyzy do tych nowych realiów. Chodzi tu o dwa rodzaje sytuacji związanych z obrotem wewnątrzspółnotowym.

Zwrot akcyzy w związku z wywozem za granicę (do UE lub poza UE) wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy

Pierwszą z nich jest odzyskiwanie (zwrot) akcyzy w związku z wywozem za granicę (do UE lub poza UE) wyrobów akcyzowych poza zawieszeniem poboru akcyzy, tj. wyrobów, od których zapłacono akcyzę w Polsce. W odniesieniu do wyrobów, których wywóz musi być wykonywany z wykorzystaniem nowych dokumentów e-SAD, jako podmiot uprawniony do uzyskania zwrotu akcyzy wskazano uprawnionego wysyłającego. Wśród dokumentów wymaganych jako załącznik do wniosku o zwrot wskazano oczywiście e-SAD lub dokument zastępujący e-SAD. Nie uległy zmianie zasady zwrotów od pozostałych wyrobów, w tym katalog podmiotów uprawnionych do złożenia wniosków i terminy ich składania.

Zwrot akcyzy zapłaconej w Polsce w związku z nieprawidłowościami w przewozie towarów na podstawie e-SAD

Drugą sytuacją jest przypadek, gdy dokonamy w Polsce zapłaty akcyzy w związku z nieprawidłowościami w przewozie towarów na podstawie e-SAD, a następnie udowodnimy, że nieprawidłowość ta wystąpiła jednak na terytorium innego kraju UE i w związku z tym zapłacono tam od nich akcyzę. W takim przypadku będzie możliwe odzyskanie (zwrot) akcyzy zapłaconej w Polsce, o ile złożymy stosowny wniosek w ciągu 3 lat od daty nabycia tych wyrobów przez ich odbiorcę.

19.2. Przygotowanie do zmian

Jeżeli będziemy mieli prawo do złożenia jednego ze wskazanych wniosków o zwrot akcyzy, to musimy zapoznać się z nowym katalogiem załączników, jakie należy do niego dołączyć, tj. pamiętać, iż wraz z wnioskiem o zwrot akcyzy wnioskodawca jest obowiązany przedłożyć numer referencyjny e-SAD, na podstawie którego wyroby akcyzowe zostały przemieszczone w ramach dostawy wewnątrzspółnotowej i których odbiór został potwierdzony raportem odbioru bądź alternatywnym dowodem dostawy wyrobów akcyzowych przemieszczanych na podstawie e-SAD.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 82 ustawy o podatku akcyzowym

ŹRÓDŁO:

- art. 15 pkt 1 lit. f projektu ustawy zmieniającej

VII. ORDYNACJA PODATKOWA

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Dostosowanie przepisów Ordynacji podatkowej do tzw. grup VAT

1.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. do polskiego porządku prawnego zostanie wprowadzona nowa kategoria podatników, jakim będą tzw. grupy VAT. Dlatego w przepisach Ordynacji podatkowej o wydawaniu interpretacji indywidualnych zabezpieczono sytuację podatkową grupy VAT. Mianowicie, w przypadku gdy na wniosek podmiotu planującego utworzenie grupy VAT zostanie wydana interpretacja podatkowa, a grupa VAT się do niej zastosuje, to będzie korzystała z ochrony prawnej wynikającej z wydanej interpretacji, w zakresie, w jakim ta interpretacja dotyczy działalności tej grupy VAT (art. 14n § 1 pkt 1b w związku z art. 14k i art. 14m Ordynacji podatkowej).

1.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana dotyczy podmiotów, które planują prowadzić działalność w formie grupy VAT. Mogą one jeszcze przed powstaniem takiej grupy wystąpić z wnioskiem o wydanie interpretacji podatkowej dotyczącej skutków podatkowych jej działania. Otrzymane w tym trybie interpretacje będą chronić grupę VAT jako podatnika.

Z przepisów nie wynika, aby indywidualne interpretacje podatkowe posiadane przez podmiot będący członkiem grupy VAT traciły swoją ważność lub moc ochronną wobec adresata takiej interpretacji. Można uznać, że nadal będą one chronić poszczególnych członków grupy VAT, pod warunkiem że będą to interpretacje odnoszące się do sytuacji podatkowej tego podmiotu i nie będą pozostawały w sprzeczności z istotą działania samej grupy VAT.

Podatnicy, którzy zarejestrują swoją działalność jako grupa VAT, będą traktowani jako jeden podatnik. Zatem grupa VAT – po zarejestrowaniu – będzie mogła występować z wnioskami o wydanie interpretacji indywidualnych dotyczących skutków podatkowych jej działania – na zasadach ogólnych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 14n § 1 pkt 1b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa – j.t. Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.; dalej: Ordynacja podatkowa

2. Pomniejszenie nadpłaty podatku w przypadku przekroczenia limitu wpłat na OPP

2.1. Na czym polegają zmiany

Zmiana w art. 77c Ordynacji podatkowej wynika z podwyżki kwoty podatku, którą można przekazać na rzecz organizacji pożytku publicznego (dalej również jako OPP). Zgodnie

z przepisami PIT podatnicy mogą obecnie przekazać na rzecz OPP 1,5% swojego podatku (było 1%). Treść art. 77c Ordynacji podatkowej dostosowano do tej zmiany i od 1 stycznia 2023 r. przepis ten stanowi, że:

§ *Nadpłata wynikająca z korekty zeznania w podatku dochodowym od osób fizycznych jest pomniejszana o kwotę odpowiadającą nadwyżce kwoty przekazanej na rzecz organizacji pożytku publicznego zgodnie z wnioskiem podatnika, o którym mowa w odrębnych przepisach, ponad zaokrągloną do pełnych dziesiątek groszy w dół kwotę 1,5% podatku należnego wynikającego z tej korekty.*

2.2. Przygotowanie do zmian

Przepis art. 77c Ordynacji podatkowej odnosi się do skutków prawnych korekty rocznego zeznania PIT. Podatnicy, którzy złożą taką korektę, powinni wiedzieć, że nadpłata z niej wynikająca zostanie pomniejszona, jeżeli po korekcie zmniejszy się kwota odliczenia podatku na rzecz OPP.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 77c § 1 Ordynacji podatkowej
- art. 3 pkt 2 ustawy z 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.

3. Podwyżka wartości zastawu skarbowego

3.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. zostanie podwyższony limit wartości rzeczy ruchomych i zbywalnych praw majątkowych, które będą mogły być obciążone zastawem skarbowym. Od tego dnia zastawem będą mogły zostać objęte tylko takie rzeczy lub prawa, których wartość w dniu ustanowienia zastawu będzie wynosiła co najmniej 15 500 zł (w 2022 r. była to kwota 13 900 zł).

3.2. Przygotowanie do zmian

Prawo do ustanowienia zastawu skarbowego to domena fiskusa, jednak uprawnienie do ustanowienia zastawu powstaje wyłącznie w stosunku do rzeczy i praw majątkowych o określonej wartości. Należy zatem mieć świadomość podwyższenia limitu minimalnej wartości przedmiotów (praw), które mogą być objęte zastawem, aby móc sprawdzić prawdziwość ustanowionego zastawu skarbowego.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 Ordynacji podatkowej
- obwieszczenie Ministra Finansów z 3 sierpnia 2022 r. w sprawie wysokości kwoty wymienionej w art. 41 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa na rok 2023 – M.P. z 2022 r. poz. 774

4. Wprowadzenie obowiązku przekazywania ORD-U i informacji TPR w przypadku transakcji kontrolowanych z tzw. rajami podatkowymi

4.1. Na czym polegają zmiany

Zmiana w art. 82 § 1c Ordynacji podatkowej dodaje wyjątek, zgodnie z którym podmiot w przypadku transakcji kontrolowanych z tzw. rajami podatkowymi, o których mowa w art. 23w ust. 2a ustawy o PIT oraz art. 11k ust. 2a ustawy o CIT, będzie zobowiązany, po spełnieniu warunków określonych w Ordynacji podatkowej oraz ustawach o podatkach dochodowych, do złożenia informacji ORD-U oraz informacji TPR.

Zmiana wchodzi w życie 1 stycznia 2023 r. i ma charakter systemowy.

4.2. Przygotowanie do zmian

Wprowadzone zmiany dotyczą podmiotów, które dokonują transakcji z podmiotami powiązаныmi położonymi w tzw. rajach podatkowych. Podmioty te, nawet gdy składają informacje o cenach transferowych (TPR), to z tego powodu nie będą zwolnione z obowiązku składania informacji ORD-U, czyli informacji o umowach zawartych z nierezydentami. Jeżeli zatem podmiot będzie dokonywał transakcji z podmiotami powiązаныmi z rajów podatkowych, to będzie musiał składać zarówno informacje TPR, jak i ORD-U.

POSTAWA PRAWNA:

- art. 82 § 1c Ordynacji podatkowej

5. Wyższe kary porządkowe

5.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. podwyższona zostanie wysokość maksymalnej kary porządkowej, którą można nałożyć w postępowaniu podatkowym na stronę, pełnomocnika strony, świadka lub biegłego. Maksymalny limit kary będzie wynosił 3300 zł (w 2022 r. była to kwota 3000 zł) – art. 262 Ordynacji podatkowej.

Karą porządkową mogą zostać ukarani podatnicy, którzy mimo prawidłowego wezwania organu podatkowego:

- 1) nie stawia się osobiście bez uzasadnionej przyczyny, mimo że byli do tego zobowiązani, lub
- 2) bezzasadnie odmówią lub nie dokonają w terminie wyznaczonym w wezwaniu złożenia wyjaśnień, zeznań, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin, przedłożenia tłumaczenia dokumentacji obcojęzycznej lub udziału w innej czynności, lub
- 3) bezzasadnie odmówią okazania lub nie przedstawią w wyznaczonym terminie dokumentów, których obowiązek posiadania wynika z przepisów prawa, ksiąg podatkowych, dowodów księgowych będących podstawą zapisów w tych księgach, lub

- 4) bez zezwolenia tego organu opuszczają miejsce przeprowadzenia czynności przed jej zakończeniem.

5.2. Przygotowanie do zmian

Podatnicy (pełnomocnicy, świadkowie i biegli biorący udział w postępowaniu podatkowym) powinni wiedzieć, że za utrudnianie prowadzenia tego postępowania mogą być ukarani karą pieniężną, której maksymalna wysokość wzrośnie od 1 stycznia 2023 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 262 Ordynacji podatkowej
- obwieszczenie Ministra Finansów z 3 sierpnia 2022 r. w sprawie wysokości kwoty wymienionej w art. 262 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa na rok 2023 – M.P. z 2022 r. poz. 773

Zmiany od 1 marca 2023 r.

6. Obowiązek przekazywania informacji przez notariuszy

6.1. Na czym polegają zmiany

Na podstawie art. 84a § 1 Ordynacji podatkowej (od 15 grudnia 2022 r.) notariusze zostali zobowiązani do przekazywania Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informacji o:

- 1) sporządzonym akcie notarialnym obejmującym:
 - a) czynności cywilnoprawne, o których mowa w ustawie z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - b) czynności prawne, o których mowa w ustawie z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn,
 - c) oświadczenie, o którym mowa w art. 43 ust. 10 pkt 2 lit. b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - d) inne zdarzenia mogące spowodować powstanie zobowiązania podatkowego niewymienione w lit. a–c;
- 2) zarejestrowanym akcie poświadczenia dziedziczenia;
- 3) zarejestrowanym europejskim poświadczeniu spadkowym.

Zgodnie z art. 84a § 2 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym od 15 grudnia 2022 r. informacje te powinny być przekazane w terminie 7 dni za pomocą środków komunikacji elektronicznej służących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Od 1 marca 2023 r. w tym terminie notariusz będzie też miał obowiązek umieścić w Centralnym Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych elektroniczny wypis aktu notarialnego, zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia i zarejestrowanego europejskiego poświadczenia spadkowego, w formie umożliwiającej elektroniczne przeszukiwanie ich treści. Za dokonanie tej czynności notariusz będzie pobierał od stron aktu notarialnego opłatę, którą przekaże Krajowej Radzie Notarialnej. Wysokość tej opłaty MF określi w rozporządzeniu.

Z dniem 1 marca 2023 r. zmieni się też treść upoważnienia ustawowego zawartego w art. 84 Ordynacji podatkowej. Na podstawie tego artykułu obowiązuje obecnie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28 czerwca 2004 r. w sprawie określenia rodzajów i zakresu informacji przekazywanych organom podatkowym przez sądy, komorników sądowych i notariuszy oraz terminu, formy, z uwzględnieniem formy wypisu aktu i sposobu ich przekazywania (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1640 ze zm.). Mimo zmiany upoważnienia będzie ono obowiązywało nadal, do czasu wydania nowego rozporządzenia zgodnego z treścią zmienionego upoważnienia. Nowe rozporządzenie powinno być wydane najpóźniej do końca 2023 r. Z tym dniem kończyć się bowiem będzie ważność dotychczasowego rozporządzenia. Zmiana polega na wyłączeniu notariuszy z katalogu podmiotów, do których rozporządzenie jest kierowane.

6.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Przepis art. 84a Ordynacji podatkowej będzie miał zastosowanie do informacji obejmujących akty notarialne, akty poświadczenia dziedziczenia i europejskie poświadczenia spadkowe odpowiednio sporządzone albo zarejestrowane po dniu 28 lutego 2023 r.

W okresie od 15 grudnia 2022 r. do 28 lutego 2023 r. notariusze mogą przekazywać ww. informacje Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej według wzoru informacji udostępnionego na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy. W okresie od 15 grudnia 2022 r. do 30 czerwca 2023 r. informacje przekazywane w ten sposób będą musiały zawierać edytowalną treść aktów.

6.3. Przygotowanie do zmian

Celem zmiany jest zmniejszenie kosztów organów podatkowych oraz „usprawnienie” poboru podatków przez te organy. Zmiana nie poprawia sytuacji notariuszy i ich klientów, którzy nadal będą obciążeni obowiązkami informacyjnymi i ich kosztami. Z pewnością będzie ona wymagała od notariuszy dodatkowego nakładu pracy i środków niezbędnych do przygotowania się i wdrożenia do wykonywania obowiązków informacyjnych w zmienionej formie.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 84 i art. 84a § 3, 5 i 6 Ordynacji podatkowej
- art. 6, art. 26 ust. 2, art. 27 pkt 7 ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180; dalej: ustawa nowelizująca z 7 października 2022 r.

Zmiany od 1 lipca 2023 r.

7. Obowiązki Krajowej Rady Notarialnej

7.1. Na czym polegają zmiany

Zgodnie z art. 84a § 4 Ordynacji podatkowej w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2023 r. na Krajowej Radzie Notarialnej będzie ciążył obowiązek zapewnienia niezwłocznego przekazywania Szefowi KAS aktów notarialnych z Centralnego Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych.

Obowiązek ten dotyczy elektronicznych wypisów aktów notarialnych, zarejestrowanych aktów poświadczenia dziedziczenia i zarejestrowanych europejskich poświadczeń spadkowych umieszczonych przez notariuszy w Centralnym Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych na podstawie art. 84a § 3 Ordynacji podatkowej.

7.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Elektroniczne wypisy aktów notarialnych, zarejestrowanych aktów poświadczenia dziedziczenia i zarejestrowanych europejskich poświadczeń spadkowych umieszczone przez notariuszy w Centralnym Repozytorium Elektronicznych Wypisów Aktów Notarialnych w okresie od 1 marca 2023 r. do 30 czerwca 2023 r. Krajowa Rada Notarialna przekaze Szefowi KAS do 30 września 2023 r. (tak wynika z przepisu przejściowego art. 24 ust. 5 z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw).

7.3. Przygotowanie do zmian

Opisana zmiana ma charakter systemowy. Zmienia się sposób obiegu informacji o zdarzeniach, które powodują powstanie obowiązku podatkowego. Omawiany przepis wskazuje na konieczność wykonania w określonym czasie, tj. do 30 września 2023 r., obowiązku przekazania Szefowi KAS wymaganych danych o aktach notarialnych wydanych w „przejściowym” okresie – do końca czerwca 2023 r. Obowiązek ten jest skierowany wyłącznie do Krajowej Rady Notarialnej i nie obciąża notariuszy i ich klientów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 84a § 4 Ordynacji podatkowej
- art. 6 pkt 3, art. 24 ust. 5 ustawy nowelizującej z 7 października 2022 r.

VIII. NIP – ZASADY EWIDENCJI I IDENTYFIKACJI PODATNIKÓW I PŁATNIKÓW

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Zgłoszenie identyfikacyjne grupy VAT

1.1. Na czym polegają zmiany

Zmiana w ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników jest związana z wprowadzeniem do polskiego porządku prawnego z dniem 1 stycznia 2023 r. nowej kategorii podatnika, jakim będą grupy VAT. W związku z tym w przepisach regulujących zasady zgłaszania podatników do rejestru w celu nadania numeru identyfikacyjnego NIP dodano, że zgłoszenie identyfikacyjne grupy VAT powinno zawierać dane członków grupy.

1.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana ustawy o NIP dostosowuje procedury nadawania numeru NIP do zmian wprowadzonych w ustawie o VAT. Wpłyne ona wyłącznie na te podmioty, które zdecydują się na działanie w ramach grupy VAT. W takim przypadku dane wszystkich podmiotów grupy VAT będą zgłaszane do ewidencji podatników, mimo że grupa VAT będzie działała jako jeden podatnik.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy z 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników – Dz.U. z 2022 r. poz. 166 z późn. zm.

IX. KRAJOWA ADMINISTRACJA SKARBOWA

Zmiany od 1 lipca 2023 r.

1. Dane ewidencyjne w CRDP

1.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 lipca 2023 r. Centralny Rejestr Danych Podatkowych (dalej również jako CRDP) będzie obejmował dane zawarte w ewidencji prowadzonej na podstawie art. 109 ust. 11g ustawy o VAT, służąc do ich analizy i przetwarzania.

Na podstawie art. 109 ust. 11g ustawy o VAT członkowie grupy VAT będą zobowiązani prowadzić w postaci elektronicznej ewidencję czynności dokonywanych pomiędzy członkami grupy, które nie podlegają opodatkowaniu VAT.

Ewidencja ta będzie musiała zawierać co najmniej dane dotyczące:

- 1) rodzaju oraz wartości dostaw towarów i świadczonych usług przez członka grupy VAT na rzecz innego członka tej samej grupy VAT,
- 2) członków grupy VAT, na rzecz których dokonano czynności,
- 3) dokumentów potwierdzających dokonanie czynności, o których mowa w art. 8c ust. 1 ustawy o VAT.

Wymienione informacje będą przekazywane do CRDP, tam gromadzone, przetwarzane i analizowane.

1.2. Przygotowanie do zmian

Omawiana zmiana dotyczy sytuacji podmiotów, które zdecydują się na działanie w grupie VAT, zobowiązanych do prowadzenia ewidencji czynności dokonywanych w ramach tej grupy. Gromadzone przez nich dane ewidencyjne będą raportowane i przetwarzane przez fiskusa w CRDP.

O tym rozwiązaniu powinny pamiętać podmioty, podejmując decyzję o działaniu w ramach grupy VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 pkt 7a ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2021 r. poz. 2105 z późn. zm.
- art. 35 ust. 3 pkt 1 lit. e ustawy z 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej – Dz. U. z 2021 r. poz. 422 z późn. zm.

X. PCC

Zmiany od 1 stycznia 2023 r.

1. Wyłączenie z PCC niektórych czynności cywilnoprawnych nieobjętych VAT

1.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 stycznia 2023 r. z opodatkowania PCC zostały wyłączone transakcje dokonywane pomiędzy członkami grupy VAT niepodlegające podatkowi od towarów i usług na podstawie art. 8c ust. 1 ustawy o VAT, z wyjątkiem:

- umów sprzedaży i zamiany, których przedmiotem jest nieruchomości lub jej część, albo prawo użytkowania wieczystego, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub prawo do miejsca postojowego w garażu wielostanowiskowym lub udział w tych prawach,
- umów sprzedaży udziałów i akcji w spółkach handlowych.

Oznacza to, że w przypadku ww. czynności (wyjątków) dokonywanych między członkami grupy VAT, mimo że są one wyłączone z opodatkowania VAT, to będą podlegały opodatkowaniu PCC.

1.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana jest konsekwencją wprowadzenia do ustawy o podatku od towarów i usług nowego typu podatnika, jakim są grupy VAT. Wraz z pojawieniem się grup VAT powstała konieczność dodania w ustawie o PCC przepisu, który wyłączy z opodatkowania PCC transakcji dokonywanych pomiędzy podmiotami należącymi do grupy VAT, z wyjątkiem czynności obecnie opodatkowanych podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Zmiana ma na celu zachowanie dotychczasowego zakresu opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Jest istotna dla tych podmiotów, które zamierzają w 2023 r. działać w charakterze grupy VAT. Podmioty te powinny zdawać sobie sprawę z konieczności opodatkowania PCC niektórych transakcji dokonywanych między członkami grupy, mimo tego że są one wyłączone z opodatkowania VAT.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 4 lit. c ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych – j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 111 z późn. zm.; dalej: ustawa o PCC

Zmiany od 1 marca 2023 r.

2. Uchylenie obowiązku przekazywania do KAS papierowych wypisów aktów notarialnych

2.1. Na czym polegają zmiany

Od 1 marca 2023 r. notariusze jako płatnicy PCC zostaną zwolnieni z obowiązku przekazywania organom KAS papierowych wypisów aktów notarialnych dotyczących czynno-

ści cywilnoprawnych dokonywanych w formie aktu notarialnego (uchylono art. 10 ust. 3a pkt 3 ustawy o PCC).

2.2. Przygotowanie do zmian

Notariusze nadal pozostali obciążeni obowiązkiem przekazywania tych dokumentów w formie elektronicznej (zmiany w tym zakresie wprowadzono w Ordynacji podatkowej). Ustawodawca – w przepisach przejściowych do nowelizacji – postanowił, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy o PCC zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego upoważnienia ustawowego, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2023 r., i mogą być w tym czasie zmieniane. Chodzi o rozporządzenie Ministra Finansów z 25 listopada 2015 r. w sprawie sposobu pobierania i zwrotu podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1999).

Zmiana wymaga od notariuszy zapoznania się z zasadami działania ich kont w e-Urzędzie Skarbowym.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 26 ust. 2, art. 27 pkt 7 ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180
- art. 10 ust. 3a pkt 3 i ust. 4 pkt 3 ustawy o PCC

XI. PODATEK OD SPADKÓW I DAROWIZN

Zmiany od 1 marca 2023 r.

1. Uchylenie obowiązku przekazywania do KAS papierowych wypisów aktów notarialnych

1.1. Na czym polegają zmiany

Notariusze zostaną zwolnieni z obowiązku przekazywania organom KAS papierowych wypisów aktów notarialnych (uchylono art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn). Zmiana wejdzie w życie 1 marca 2023 r. W uzasadnieniu wprowadzonej zmiany podkreślono, że przekazywanie papierowych dokumentów zwiększa koszty notariuszy i ich klientów (koszt wypisu przeznaczonego dla organów KAS ponosi klient). Należy jednak zwrócić uwagę, że klient nadal będzie ponosił te koszty, z tym że będą to koszty przekazywania tych dokumentów w formie elektronicznej, a nakład pracy notariuszy się nie zmniejszy, ponieważ zostali obciążeni obowiązkiem przekazywania wymienionych dokumentów w formie elektronicznej (zmiany w tym zakresie wprowadzono w Ordynacji podatkowej).

1.2. Przygotowanie do zmian

Zmiana przepisów ma związek z digitalizacją obowiązków informacyjnych notariuszy w zakresie zdarzeń prawnych zawartych w aktach notarialnych, aktach poświadczenia dziedziczenia i europejskich poświadczeniach spadkowych. W wyniku zmian wprowadzonych także w Ordynacji podatkowej, ustawie o PCC i ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, organy KAS mają mieć zapewniony dostęp do elektronicznych informacji o wymienionych powyżej zdarzeniach prawnych.

Digitalizacja powoduje określone konsekwencje dla notariuszy, którzy muszą dostosować się do nowych wymogów, i zmiany formy przekazywania przez nich aktów notarialnych. Przekazywanie dokumentów w formie elektronicznej wymaga przygotowania i wdrożenia technicznej procedury oraz narzędzi umożliwiających wywiązać się z tego obowiązku.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn – Dz.U. 2021 poz. 1043 z późn. zm.
- art. 4, art. 27 pkt 7 ustawy z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw – Dz.U. z 2022 r. poz. 2180; dalej: ustawa nowelizująca z 7 października 2022 r.

2. Zmiana upoważnienia do wydania rozporządzenia dla płatników

2.1. Na czym polegają zmiany

W związku z likwidacją obowiązku przekazywania papierowych wypisów aktów notarialnych zaistniała konieczność dostosowania treści upoważnienia ustawowego dla Ministra

Finansów zawartego w art. 18 ust. 5 upsd (uchylenie art. 18 ust. 5 pkt 3 upsd). Zmiana treści upoważnienia ustawowego wpływa na ważność przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tego upoważnienia. Chodzi o rozporządzenie Ministra Finansów z 25 listopada 2015 r. w sprawie pobierania przez płatników podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2015 r. poz. 2004).

2.2. Stosowanie przepisów w okresie przejściowym

Ustawodawca – w przepisach przejściowych do nowelizacji – postanowił, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy o podatku od spadków i darowizn zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie zmienionego upoważnienia ustawowego, jednak nie dłużej niż do 31 grudnia 2023 r., i mogą być w tym czasie zmieniane.

Oznacza to, że MF wyda nowe rozporządzenie wykonawcze na podstawie art. 18 ust. 5 upsd.

Do tego czasu nadal będzie obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z 25 listopada 2015 r. w sprawie pobierania przez płatników podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2015 r. poz. 2004) – nie dłużej jednak niż do końca 2023 r. (z zastrzeżeniem, że może być w tym czasie zmieniane).

2.3. Przygotowanie do zmian

- Płatnikami podatku od spadków i darowizn są notariusze. To do nich jest kierowane rozporządzenie wydawane na podstawie zmienionego upoważnienia ustawowego. Do czasu wydania nowego rozporządzenia mogą oni stosować dotychczasowe regulacje, jednak powinni monitorować zmiany przepisów, ponieważ Minister Finansów zastrzegł, że przepisy „starego” rozporządzenia będą obowiązywały tylko do końca roku i mogą być zmieniane.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn – Dz.U. z 2021 r. poz. 1043 z późn. zm.
- art. 4, art. 27 pkt 7 ustawy nowelizującej z 7 października 2022 r.